

Signature valid

Digitally signed by
VARDOLAKIS
Date: 2019.05.17 10:32:30
EES
Reason: I am a PDF
(embedded in PDF
Location: Athens, Ethniko
Typografio)

2101

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

17 Μαΐου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 73

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4611

Ρύθμιση οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, τη Φορολογική Διοίκηση και τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, Συνταξιοδοτικές Ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΜΕΡΟΣ Α'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΡΥΘΜΙΣΗ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΦΟΡΕΙΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

**Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής**

1. Το σύνολο των οφειλών προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που δημιουργήθηκαν έως και 31.12.2018, υπάγονται σε ρύθμιση, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Στη ρύθμιση του παρόντος υπάγονται νομικά και φυσικά πρόσωπα, ανεξάρτητα από την ύπαρξη εμπορικής ιδιότητας, τη διακοπή της επιχειρηματικής δραστηριότητας ή/και τη διακοπή ή αλλαγή της ιδιότητας, λόγω της οποίας δημιουργήθηκε η οφειλή.

3. Στη ρύθμιση του παρόντος δύναται να υπαχθούν και οφειλές προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία υπαγωγής στη ρύθμιση του ν. 4469/2017 (Α' 62). Οι οφειλές του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται αυτοτελώς χωρίς να επηρεάζονται οι όροι της ρύθμισης ως προς τους λοιπούς πιστωτές του ν. 4469/2017. Αν εκκρεμεί διαδικασία υπαγωγής οφειλών προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης στη ρύθμιση του ν. 4469/2017, η υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος είναι δυνατή με τροποποίηση μόνο των σχετικών στοιχείων της οφειλής προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης στην αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση του ν. 4469/2017.

4. Στη ρύθμιση του παρόντος δεν υπάγονται οφειλές προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία υπαγωγής στη ρύθμιση του ν. 3869/2010 (Α' 130). Αν εκκρεμεί διαδικασία υπαγωγής οφειλών προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης στη ρύθμιση του ν. 3869/2010, η υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος είναι δυνατή μόνον αν ο οφειλέτης παραιτηθεί από την εν λόγω διαδικασία για τις οφειλές προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος.

**Άρθρο 2
Οφειλές μη μισθωτών**

1. Το σύνολο των οφειλών των μη μισθωτών ασφαλισμένων, που δημιουργήθηκαν έως και 31.12.2018, με τις πάσης φύσεως προσαυξήσεις, πρόσθετα τέλη και τόκους λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, δύναται να υπαχθεί στη ρύθμιση του παρόντος. Κύρια οφειλή που δημιουργήθηκε από 1.1.2002 έως και 31.12.2016, επανυπολογίζεται, ανάλογα προς τον κλάδο ασφάλισης στον οποίο αφορά, σύμφωνα με ποσοστά υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών του τέταρτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 35, του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 39, της παραγράφου 2 του άρθρου 41 και της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 97 του ν. 4387/2016 (Α' 85). Ως βάση υπολογισμού ορίζεται το ποσό που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, όπως ίσχυε κατά την 31.12.2018. Οι πάσης φύσεως προσαυξήσεις, πρόσθετα τέλη και τόκοι λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής κύριας οφειλής που δημιουργήθηκε από 1.1.2002 έως και 31.12.2016, επανυπολογίζονται επί του ποσού της κύριας οφειλής που προκύπτει σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια. Ο επανυπολογισμός των προηγούμενων εδαφίων λαμβάνει χώρα κατόπιν επιλογής του οφειλέτη.

2. Στους οφειλέτες που υπάγονται στη ρύθμιση, παρέχεται έκπτωση ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) επί των πάσης φύσεων προσαυξήσεων, προσθέτων τελών και τόκων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, όπως υπολογίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 έως την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση.

3. Η συνολική οφειλή που προκύπτει, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, καταβάλλεται σε μηνιαίες δόσεις που δεν μπορούν να ξεπερνούν τις εκατόν είκοσι (120).

4. Το ελάχιστο ποσό της οριζόμενης μηνιαίας δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο από πενήντα (50) ευρώ.

Άρθρο 3 **Οφειλές προς Ο.Γ.Α.**

1. Το σύνολο των οφειλών των ασφαλισμένων προς Ο.Γ.Α., που δημιουργήθηκαν έως και 31.12.2018, με τις πάσης φύσεως προσαυξήσεις, πρόσθετα τέλη και τόκους λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, δύναται να υπαχθεί στη ρύθμιση του παρόντος.

2. Στους οφειλέτες που υπάγονται στη ρύθμιση παρέχεται έκπτωση εκατό τοις εκατό (100%) επί των πάσης φύσεως προσαυξήσεων, προσθέτων τελών και τόκων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, όπως έχουν διαμορφωθεί έως την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση.

3. Η συνολική οφειλή που προκύπτει, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, καταβάλλεται σε μηνιαίες δόσεις που δεν μπορούν να ξεπερνούν τις εκατόν είκοσι (120).

4. Το ελάχιστο ποσό της οριζόμενης μηνιαίας δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τριάντα (30) ευρώ.

Άρθρο 4 **Οφειλές εργοδοτών**

1. Το σύνολο των οφειλών των εργοδοτών από την απασχόληση εργαζομένων, που δημιουργήθηκαν έως και 31.12.2018, συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως προσαυξήσεων, πρόσθετων τελών και τόκων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, δύναται να υπαχθεί στη ρύθμιση του παρόντος.

2. Στους οφειλέτες που υπάγονται στη ρύθμιση παρέχεται έκπτωση επί των πάσης φύσεως προσαυξήσεων και τόκων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, όπως έχουν διαμορφωθεί έως την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση, ως εξής:

α) Σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής της κύριας οφειλής, έκπτωση εκατό τοις εκατό (100%).

β) Σε περίπτωση τμηματικής καταβολής της κύριας οφειλής, έκπτωση πενήντα τοις εκατό (50%).

3. Η συνολική οφειλή που προκύπτει, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, καταβάλλεται σε μηνιαίες δόσεις που δεν μπορούν να ξεπερνούν τις εκατόν είκοσι (120).

4. Το ελάχιστο ποσό της οριζόμενης μηνιαίας δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο από πενήντα (50) ευρώ.

Άρθρο 5 **Οφειλές από αχρεωστήτως καταβληθείσες παροχές**

1. Οφειλές από κάθε είδους παροχές που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως σε ασφαλισμένο ή συνταξιούχο έως και 31.12.2018 δύναται να υπαχθούν στη ρύθμιση του παρόντος, εφόσον δεν έχει εκδοθεί καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου σε βάρος του οφειλέτη λόγω των οφειλών αυτών.

2. Στους οφειλέτες που υπάγονται στη ρύθμιση παρέχεται έκπτωση ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) επί των πάσης φύσεως προσαυξήσεων, πρόσθετων τελών και τόκων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, όπως έχουν διαμορφωθεί έως την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση.

3. Η συνολική οφειλή που προκύπτει, σύμφωνα με τις

παραγράφους 1 και 2, καταβάλλεται σε μηνιαίες δόσεις που δεν μπορούν να ξεπερνούν τις εκατόν είκοσι (120).

4. Το ελάχιστο ποσό της οριζόμενης μηνιαίας δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερο από πενήντα (50) ευρώ.

5. Ειδικά για συνταξιούχους που έχουν ήδη υπαχθεί σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής των οφειλών της παραγράφου 1 με παρακράτηση των προβλεπόμενων δόσεων από το ποσό της σύνταξης, η υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος συνεπάγεται την έναρξη της παρακράτησης των δόσεων για την εξόφληση της εναπομένουσας οφειλής από το ποσό της σύνταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, από τον επόμενο μήνα από την υπαγωγή στη ρύθμιση. Από την έναρξη της παρακράτησης του προηγούμενου εδαφίου, η προγενέστερη ρύθμιση παύει να ισχύει.

Άρθρο 6 **Οφειλές από περισσότερες αιτίες**

Σε περίπτωση οφειλών από περισσότερες αιτίες, κατά τις διακρίσεις των άρθρων 2 έως 5, οι οφειλές από κάθε αιτία ρυθμίζονται αυτοτελώς και ο οφειλέτης καταβάλλει αθροιστικά τις προκύπτουσες δόσεις κάθε ρύθμισης.

Άρθρο 7 **Μετάπτωση από υφιστάμενη ρύθμιση**

Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 1, η υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος συνεπάγεται τη μετάπτωση του υπολειπόμενου ποσού οφειλής που έχει ήδη υπαχθεί σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής, η οποία είναι σε ισχύ, στη ρύθμιση του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, επέρχεται απώλεια των διευκολύνσεων της προηγούμενης ρύθμισης. Ειδικά για συνταξιούχους που έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής οφειλών με παρακράτηση των προβλεπόμενων δόσεων από το ποσό της σύνταξης, το υπολειπόμενο ποσό οφειλής παρακρατείται σε μέχρι εκατόν είκοσι (120) δόσεις, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη αίτηση του συνταξιούχου. Το ελάχιστο ποσό της οριζόμενης μηνιαίας δόσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από πενήντα (50) ευρώ.

Άρθρο 8 **Αμφισβητούμενες οφειλές και οφειλές που τελούν σε αναστολή είσπραξης**

1. Στη ρύθμιση του παρόντος δύναται να υπαχθούν, με επιλογή του οφειλέτη, και οφειλές που έχουν δημιουργηθεί έως και 31.12.2018 και οι οποίες, κατά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση, τελούν σε αναστολή είσπραξης, δικαστική ή διοικητική ή εκ του νόμου, ή αμφισβητούνται με την άσκηση προσφυγής ή ένδικου βοηθήματος ή μέσου.

2. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 17, η άρση της αναστολής είσπραξης ή της αμφισβήτησης των οφειλών που δεν συμπεριλήφθηκαν στη ρύθμιση δεν συνεπάγεται την έκπτωση του οφειλέτη από τη ρύθμιση του παρόντος.

3. Μετά την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, δίχως να περιλαμβάνονται σε αυτή οι οφειλές της παραγράφου 1, η μεταγενέστερη υπαγωγή των οφειλών αυτών δεν είναι δυνατή, ακόμη και μετά την άρση της αναστολής ή της αμφισβήτησης.

Άρθρο 9**Δικαίωμα συνταξιοδότησης**

1. Αν η οφειλή που υπάγεται σε ρύθμιση, όπως αυτή προκύπτει μετά τον υπολογισμό της σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 έως 6, είναι κάτω από το όριο που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 2 και της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 61 του ν. 3863/2010 (Α' 115) και του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 68 του ν. 4144/2013 (Α' 88), ο οφειλέτης δικαιούται απονομής σύνταξης, εφόσον πληρούνται και οι λοιπές συνταξιοδοτικές προϋποθέσεις. Ειδικά για την εφαρμογή του παρόντος, το όριο που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 68 του ν. 4144/2013 διαμορφώνεται στο ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για τους ασφαλισμένους του πρώην Ο.Γ.Α. που συμπληρώνουν το 67ο έτος της ηλικίας τους μέχρι την 31.12.2019.

2. Οι οφειλές της παραγράφου 1 καταβάλλονται σε μηνιαίες δόσεις, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 2 έως 6, που δεν μπορούν να ξεπερνούν τις εκατόν είκοσι (120).

3. Η υποχρέωση καταβολής καθορίζεται ως εξής:

α) Έως την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης, ο οφειλέτης καταβάλλει τις δόσεις της ρύθμισης, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 11.

β) Από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης έως την έναρξη καταβολής της σύνταξης, αναστέλλεται η υποχρέωση καταβολής των δόσεων της ρύθμισης. Οι δόσεις που αντιστοιχούν στο διάστημα του προηγούμενου εδαφίου παρακρατούνται αθροιστικά από το ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται αναδρομικά για το διάστημα αυτό. Οι επόμενες δόσεις παρακρατούνται από το ποσό της σύνταξης κάθε επόμενου μήνα από αυτόν της έναρξης καταβολής της σύνταξης. Ειδικά κατά την περίοδο χορήγησης προσωρινής σύνταξης, από τη σύνταξη παρακρατούνται τα ποσά που αντιστοιχούν στο ελάχιστο ποσό δόσης. Η διαφορά μεταξύ του ποσού της οφειλόμενης δόσης και του ήδη παρακρατηθέντος ελάχιστου ποσού δόσης, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, παρακρατείται αθροιστικά από το ποσό της οριστικής σύνταξης που καταβάλλεται αναδρομικά για το διάστημα αυτό.

γ) Αν η αίτηση συνταξιοδότησης απορριφθεί, ο οφειλέτης υποχρεούται να αποπληρώσει, εντός τριών (3) μηνών από την επίδοση της απορριπτικής απόφασης, το σύνολο των δόσεων που αντιστοιχούν στο διάστημα από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης έως την επίδοση της απορριπτικής απόφασης.

4. Αν η συνταξιοδότηση διακοπεί λόγω λήξης του δικαιώματος, ο οφειλέτης εξακολουθεί να υπάγεται στη ρύθμιση.

5. Αν έχουν καταβληθεί εφάπαξ ποσά για την εξόφληση ασφαλιστικών οφειλών με σκοπό τη συνταξιοδότηση και τα ποσά αυτά δεν επαρκούν για τον σκοπό αυτό, η οφειλή δύναται να υπαχθεί στη ρύθμιση του παρόντος, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, ως εξής:

α) Η αρχική οφειλή, δίχως τον συνυπολογισμό των καταβολών, υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 έως 6.

β) Από το ποσό της οφειλής, όπως προκύπτει σύμφωνα με την περίπτωση α', αφαιρούνται τα εφάπαξ ποσά που έχουν καταβληθεί.

γ) Το ποσό της οφειλής, όπως προκύπτει σύμφωνα με τις περιπτώσεις α' και β', εντάσσεται στη ρύθμιση του παρόντος.

Αν το ποσό της οφειλής, που προκύπτει μετά τον επανυπολογισμό, είναι μικρότερο από αυτό που έχει καταβληθεί, το υπερβάλλον δεν αναζητείται.

Άρθρο 10**Λοιπά στοιχεία της ρύθμισης**

1. Η βασική οφειλή που υπάγεται στη ρύθμιση του παρόντος, όπως αυτή προκύπτει μετά τον υπολογισμό σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2 έως 6, κεφαλαιοποιείται κατά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση και αντί τόκων, πρόσθετων τελών και προσαυξήσεων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, κατά την κείμενη νομοθεσία, επιβαρύνεται, από τον επόμενο μήνα από αυτόν της υπαγωγής στη ρύθμιση, με τόκο που υπολογίζεται με βάση το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο αναφοράς για πράξεις αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας πλέον πέντε (5) εκατοστιαίων μονάδων, ετησίως υπολογιζόμενο.

2. Αν μετά από έλεγχο προκύψει οφειλή αναγόμενη σε χρονική περίοδο της ρύθμισης, είναι δυνατή είτε η εφάπαξ εξόφλησή της είτε η ένταξή της στη ρύθμιση με ανακαθορισμό των ποσών της ρύθμισης.

3. Ο οφειλέτης δύναται να επιλέξει, σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης, την εφάπαξ εξόφληση του υπόλοιπου αριθμού των δόσεων των ρυθμισμένων οφειλών ή τη μετάπτωση σε μικρότερο αριθμό δόσεων.

Άρθρο 11**Υποβολή αίτησης - Τηρητέα διαδικασία**

1. Το δικαίωμα υποβολής αίτησης για την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος παρέχεται άπαξ ανά οφειλέτη.

2. Η αίτηση για την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος υποβάλλεται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4. Κατ' εξαίρεση, όπου υπάρχει αδυναμία πιστοποίησης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, η αίτηση υποβάλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΚΕΑΟ.

3. Για τους οφειλέτες των άρθρων 2 και 3, η διαδικασία υπαγωγής στη ρύθμιση περιλαμβάνει δύο στάδια. Στο πρώτο στάδιο ζητείται ο προσδιορισμός της οφειλής μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΕΦΚΑ. Στους οφειλέτες του άρθρου 2 που επιλέγουν επανυπολογισμό της οφειλής παρέχεται ενημέρωση για το ύψος της οφειλής, όπως διαμορφώνεται πριν και μετά τον επανυπολογισμό. Μετά την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου και τη διαβίβαση της προσδιοριζόμενης, κατά τα προηγούμενα εδάφια, οφειλής στο ΚΕΑΟ, υποβάλλεται αίτηση για την υπαγωγή στη ρύθμιση μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΚΕΑΟ.

4. Για τους οφειλέτες των άρθρων 4 και 5, υποβάλλεται απευθείας αίτηση για την υπαγωγή στη ρύθμιση μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του ΚΕΑΟ.

5. Αρμόδια όργανα για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής στη ρύθμιση είναι οι προϊστάμενοι των περιφερειακών υπηρεσιών του ΚΕΑΟ.

6. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 9, η πρώτη δόση της ρύθμισης καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα υπαγωγής στη ρύθμιση. Οι επόμενες δόσεις καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε επόμενου μήνα από τον μήνα υπαγωγής στη ρύθμιση. Με την απόφαση υπαγωγής στη ρύθμιση καθορίζεται το ποσό κάθε δόσης, ο αριθμός των δόσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 12 **Δικαιολογητικά**

Για την παράγραφο 4 του άρθρου 1 προσκομίζεται στις περιφερειακές υπηρεσίες του ΚΕΑΟ δήλωση παραίτησης από τη διαδικασία υπαγωγής των οφειλών προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης στη ρύθμιση του ν. 3869/2010, σύμφωνα με το άρθρο 294 Κ.Πολ.Δ..

Άρθρο 13 **Καταληκτική ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση**

Η αίτηση για την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος υποβάλλεται έως 30.9.2019.

Άρθρο 14 **Χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας**

1. Κατά τη διάρκεια της ρύθμισης, εφόσον τηρούνται οι όροι αυτής και οι λοιποί όροι σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, δύναται να χορηγείται στον οφειλέτη αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας διμηνιαίας ισχύος.

2. Κατά τη διάρκεια της ρύθμισης, εφόσον τηρούνται οι όροι αυτής και οι λοιποί όροι σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, χορηγείται στις επιχειρήσεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179) αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για την είσπραξη λογαριασμών δημοσίου έργου, εφόσον για το έργο για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό δεν υφίστανται τρέχουσες ή ληξιπρόθεσμες οφειλές. Σε περίπτωση ύπαρξης οφειλής, χορηγείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας με παρακράτηση ποσού ίσου με την οφειλή.

Άρθρο 15 **Αναστολή ποινικών διώξεων και μέτρων εκτέλεσης**

Κατά τη διάρκεια της ρύθμισης, εφόσον τηρούνται οι όροι αυτής και οι λοιποί όροι σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος:

α) Αναστέλλεται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής και ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη. Ειδικά για κατασχέσεις στα χέρια τρίτων που έχουν επιβληθεί έως την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 60 του ν. 3863/2010 (Α' 115).

β) Αναστέλλεται η ποινική δίωξη σε βάρος του οφειλέτη κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136), αναστέλλεται η εκτέλεση ποινής που έχει επιβληθεί ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, αυτή διακόπτεται.

Άρθρο 16 **Αναστολή παραγραφής οφειλών**

Η παραγραφή των οφειλών, για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση του παρόντος, αναστέλλεται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και για ολόκληρο το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση και δεν συμπληρώνεται πριν παρέλθει ένα (1) έτος από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής της τελευταίας δόσης της ρύθμισης ή από την έκπτωση από τη ρύθμιση.

Άρθρο 17 **Απώλεια της ρύθμισης**

1. Η ρύθμιση του παρόντος απόλλυται, εάν:
α) Δεν καταβληθεί ποσό δόσεων που αντιστοιχεί σε δύο (2) δόσεις της ρύθμισης.

β) Δεν καταβληθούν βεβαιωμένες οφειλές που δημιουργήθηκαν μετά την 1.1.2019. Ειδικά επί μη μισθωτών ασφαλισμένων, ως βεβαιωμένες οφειλές νοούνται αυτές που προκύπτουν μετά το πέρας της ετήσιας εκκαθάρισης, σύμφωνα με τις 61501/3398/30.12.2016 (Β' 4330) και 61502/3399/30.12.2016 (Β' 4330) υπουργικές αποφάσεις, και βεβαιώνονται στο ΚΕΑΟ.

γ) Δεν καταβληθούν εντός τριών (3) μηνών από την άρση της αναστολής ή της αμφισβήτησης, οι οφειλές που κατά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση τελούσαν σε αναστολή είσπραξης, δικαστική ή διοικητική ή εκ του νόμου, ή αμφισβητούνταν με την άσκηση προσφυγής ή ένδικου βοηθήματος ή μέσου και δεν υπήχθησαν στη ρύθμιση του παρόντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8.

δ) Δεν καταβληθεί το σύνολο των δόσεων που αντιστοιχούν στο διάστημα από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης έως την επίδοση της απορριπτικής απόφασης, κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 9.

2. Η ρύθμιση δεν απόλλυται, εάν οι οφειλές που δημιουργήθηκαν μετά την 1.1.2019 τελούν σε αναστολή είσπραξης, διοικητική, δικαστική ή εκ του νόμου, ή έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, οι όροι της οποίας τηρούνται.

3. Αν ο οφειλέτης αποβιώσει πριν την ολοκλήρωση της ρύθμισης, η ρύθμιση συνεχίζεται από τους κληρονόμους του. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας αποποίησης και για τρεις (3) μήνες μετά τη λήξη της δεν επέρχεται έκπτωση του κληρονόμου. Σε περίπτωση προσώπων που έλκουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω θανάτου του οφειλέτη, οι δόσεις της ρύθμισης παρακρατούνται από το ποσό της σύνταξης που τους μεταβιβάζεται, σύμφωνα με τους όρους της ρύθμισης.

4. Η απώλεια της ρύθμισης επιφέρει τις ακόλουθες συνέπειες:

α) Την απώλεια των ευεργετημάτων της ρύθμισης.
β) Την αναβίωση της οφειλής και των πάσης φύσεως προσαυξήσεων, πρόσθετων τελών και τόκων λόγω μη

εμπρόθεσμης καταβολής στην κατάσταση που είχαν κατά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση, πριν τον τυχόν επανυπολογισμό τους, και την κατάστασή τους ως ληξιπρόθεσμων και απαιτητών. Για τον υπολογισμό του οφειλόμενου ποσού, το ποσό που έχει καταβληθεί κατά τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος έως την απώλειά της αφαιρείται από το ποσό της οφειλής που αναβιώνει, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο.

γ) Την άρση της αναστολής των μέτρων εκτέλεσης και των ποινικών διώξεων του άρθρου 15.

δ) Την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής με όλα τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία μέσα.

Άρθρο 18

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης δύναται να επανακαθορίζονται η διαδικασία και τα αρμόδια όργανα του άρθρου 11 και τα δικαιολογητικά του άρθρου 12, να παρατείνεται η προθεσμία του άρθρου 13 και να καθορίζονται τυχόν ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο 19

Σύνταξη λόγω θανάτου

1. Οι ηλικιακοί περιορισμοί του πρώτου, δεύτερου και τρίτου εδαφίου της υποπαραγράφου Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 (Α' 85) καταργούνται. Οι συντάξεις λόγω θανάτου συνταξιούχου ή ασφαλισμένου καταβάλλονται στους επιζώντες συζύγους ανεξάρτητα από την ηλικία τους, ακόμα και μετά την παρέλευση τριετίας.

2. Η περίπτωση α' της υποπαραγράφου Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το 24ο έτος της ηλικίας τους».

3. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 οι λέξεις «πέντε (5) ετών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριών (3) ετών».

4. Στην περίπτωση α' της υποπαραγράφου Α' της παραγράφου 4 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 οι λέξεις «ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%)».

5. Η περίπτωση β' της παραγράφου 5 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Μετά την πάροδο της τριετίας, αν ο επιζών εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, καταβάλλεται, αναλόγως της χρονικής διάρκειας της εργασίας ή αυτοαπασχόλησης, το πενήντα τοις εκατό (50%) της σύνταξης, η οποία δεν μπορεί να υπολείπεται των κατώτατων ορίων των περιπτώσεων α', β' και γ' της υποπαραγράφου Β' της παραγράφου 4.»

6. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ειδικότερα, αν το ποσό της σύνταξης, όπως προκύπτει από τον υπολογισμό του σύμφωνα με το άρθρο

14, είναι μεγαλύτερο του καταβαλλόμενου κατά την 12.5.2016 ποσού σύνταξης, τα ποσοστά της υποπαραγράφου Α' της παραγράφου 4 υπολογίζονται επί του μεγαλύτερου ως άνω ποσού. Αν το ποσό της σύνταξης, όπως προκύπτει από τον υπολογισμό του σύμφωνα με το άρθρο 14, είναι μικρότερο του καταβαλλόμενου κατά την 12.5.2016 ποσού, τα ποσοστά της υποπαραγράφου Α' της παραγράφου 4 υπολογίζονται επί του καταβαλλόμενου ως άνω ποσού.»

7. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, και σε όσες αποφάσεις συνταξιοδότησης έχουν ήδη εκδοθεί κατ'εφαρμογή του ν. 4387/2016.

Άρθρο 20

Αναγνώριση ως πλασματικού χρόνου ασφάλισης του χρόνου για την απόκτηση διδακτορικού τίτλου

Ο χρόνος πραγματοποίησης των διδακτορικών σπουδών των μελών Διδακτικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΔΕΠ) των Πανεπιστημίων, των ΤΕΙ και της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙ-ΤΕ), των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΣΕΙ), του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ) και των ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων (ΕΛΕ) των ερευνητικών κέντρων, ινστιτούτων και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) και των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) και μέχρι πέντε (5) έτη, αναγνωρίζεται ως πλασματικός χρόνος ασφάλισης με αίτηση του ενδιαφερομένου και εξαγοράζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15 και 34 του ν. 4387/2016, εφόσον ο διδακτορικός τίτλος αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση διορισμού τους. Ο χρόνος του προηγούμενου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται στο ανώτατο όριο της παραγράφου 4 του άρθρου 17 του ν. 3865/2010 (Α' 120) και της παραγράφου 6 του άρθρου 40 του ν. 2084/1992 (Α' 165) και αναγνωρίζεται τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης. Σε περίπτωση μη εξαγοράς του, ο χρόνος πραγματοποίησης των διδακτορικών σπουδών συνυπολογίζεται μόνο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και όχι για τον προσδιορισμό του δικαιούμενου ποσού σύνταξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 21

Παράταση ασφαλιστικής ικανότητας τέκνων θανόντος ασφαλισμένου ή συνταξιούχου

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν. 4529/2018 (Α' 56) προστίθεται περίπτωση ζ' ως εξής:

«ζ. Ειδικά στα δικαιούχα σύνταξης τέκνα θανόντος ασφαλισμένου ή συνταξιούχου χορηγείται ασφαλιστική ικανότητα και παροχές υγειονομικής περίθαλψης σε είδος ακόμα και μετά το 24ο έτος της ηλικίας τους και όχι αργότερα από τη συμπλήρωση του 35ου έτους της ηλικίας τους.»

Άρθρο 22
Αναστολή καταβολής εισφορών κοινωνικής
ασφάλισης για τους πληγέντες από τις
πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018

1. Για τις ασφαλιστικές εισφορές επιχειρήσεων, εργοδοτών και ασφαλισμένων που έχουν επαγγελματική εγκατάσταση ή δραστηριότητα σε περιοχές της Περιφέρειας Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018 και έχουν υπαχθεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της από 26 Ιουλίου 2018 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 138), που κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4576/2018 (Α' 196), ισχύουν οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

α) Αναστέλλεται η υποβολή Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (ΑΠΔ) περιόδων Ιουνίου 2018 έως Νοεμβρίου 2018 έως τις 31.12.2019. Οι ΑΠΔ που δεν θα έχουν υποβληθεί, υποβάλλονται από 1.1.2020, παράλληλα με τις τρέχουσες ΑΠΔ, σε αντίστοιχους μήνες.

β) Αναστέλλεται η καταβολή τρεχουσών εισφορών, δόσεων εκκαθάρισης ασφαλιστικών εισφορών και δόσεων ρυθμίσεων έως τις 31.12.2019.

γ) Ειδικότερα οι δόσεις εκκαθάρισεων εισφορών του ν. 4387/2016 που τίθενται σε αναστολή, εξοφλούνται από 1.1.2020 σε αντίστοιχες μηνιαίες δόσεις.

δ) Δόσεις ρυθμίσεων, γενικών ή ειδικών, που τίθενται σε αναστολή, καταβάλλονται στο τέλος της ρύθμισης σε αντίστοιχες μηνιαίες δόσεις.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ν. 2556/1997 (Α' 270) εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 23
Πράξεις και συναλλαγές
για τις οποίες απαιτείται
η προσκόμιση αποδεικτικού
ασφαλιστικής ενημερότητας

Η προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας απαιτείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Για την είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων ή την εξόφληση τίτλων πληρωμής από το Δημόσιο και τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως καθορίζονται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και από αυτούς που ενεργούν πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότησή τους, εφόσον το ακαθάριστο ποσό του κάθε τίτλου ή της κάθε εκκαθαρισμένης απαίτησης υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

Οι διατάξεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179) εξακολουθούν να εφαρμόζονται, όπου απαιτείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, ανεξαρτήτως ποσού. Το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας προσκομίζεται από τον δικαιούχο στους διενεργούντες την πληρωμή ή την εξόφληση του τίτλου, κατά την πληρωμή ή την εξόφλησή του.

β) Για τη σύναψη και την ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα για ποσό άνω των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, με την επιφύλαξη του άρθρου 27 του παρόντος. Το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας προσκομίζεται από τον αντισυμβαλλόμενο στην τράπε-

ζα ή στο πιστωτικό ίδρυμα κατά τη σύναψη ή ανανέωση της δανειακής σύμβασης και κατά την εκτέλεση αυτής από τον εισπράττοντα.

γ) Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς ανάληψης εκτέλεσης δημοσίων έργων ή προμηθειών από το Δημόσιο Τομέα, όπως αυτός καθορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας προσκομίζεται από τον υποχρέο στην υπηρεσία που υποβάλλεται η προσφορά.

δ) Για τη συμμετοχή ως μέλος σε κοινοπραξία ή ως εταίρος σε ομόρρυθμη, ετερόρρυθμη ή περιορισμένης ευθύνης εταιρεία, από τον συμμετέχοντα.

ε) Για την απόκτηση αθλητή από Τμήματα Αμειβόμενων Αθλητών (ΤΑΑ) και τις Αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες (ΑΑΕ). Το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας προσκομίζεται από το ΤΑΑ ή την ΑΑΕ στην Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού, σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν. 2725/1999 (Α' 121).

στ) Για τη μεταβίβαση ακινήτων λόγω πώλησης, γονικής παροχής ή δωρεάς από τον πωλητή, τον παρέχοντα τη γονική παροχή ή δωρεά, αντίστοιχα, με την επιφύλαξη του άρθρου 25, εφόσον είναι ή ήταν:

αα) Φυσικό πρόσωπο υποκείμενο καταβολής ασφαλιστικών εισφορών ή νομικό πρόσωπο οποιασδήποτε μορφής, κοινωνία αστικού δικαίου, αστική κερδοσκοπική ή μη εταιρεία, συμμετοχική ή αφανής εταιρεία, καθώς και κοινοπραξία.

ββ) Μέλος κοινοπραξίας, αστικής εταιρείας, ομόρρυθμης εταιρείας, ομόρρυθμο μέλος ετερόρρυθμης εταιρείας, διαχειριστής Ε.Π.Ε., διευθύνων σύμβουλος, διευθυντής που ασκεί ή ασκούσε διοίκηση σε Α.Ε., διευθυντής, διαχειριστής, διευθύνων σύμβουλος συνεταιρισμού ή ένωσης συνεταιρισμών, διευθυντής, διαχειριστής και γενικά εντεταλμένος στη διοίκηση δημόσιας, δημοτικής και κοινοτικής επιχείρησης και εκμετάλλευσης κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ανεξάρτητα αν είναι νομικό πρόσωπο αλλοδαπής επιχείρησης και αλλοδαπού οργανισμού εγκατεστημένου στην Ελλάδα, ημεδαπού ή αλλοδαπού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εγκατεστημένου στην Ελλάδα και σε κάθε είδους ιδρύματα.

γγ) Υποκείμενο καταβολής ασφαλιστικών εισφορών οικοδομικών έργων, οι άδειες των οποίων εκδόθηκαν εντός της τελευταίας εικοσαετίας από τη σύνταξη της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης.

ζ) Για τη σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επί ακινήτου από τον παρέχοντα το εμπράγματο δικαίωμα, με την επιφύλαξη του άρθρου 25. Για τη σύσταση υποθήκης υπέρ του Δημοσίου, του ΕΦΚΑ και του ΕΤΕΑΕΠ δεν απαιτείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας.

η) Για τη μεταβίβαση μεταχειρισμένων επαγγελματικών αυτοκινήτων, μηχανοκίνητων θαλασσιών σκαφών άνω των πέντε (5) μέτρων, ελικοπτερίων, ανεμοπτερίων, αεροσκαφών και επαγγελματικών σκαφών αλιείας από τον μεταβιβάζοντα. Ειδικά για τη μεταβίβαση οχημάτων δημοσίας χρήσης, το αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας προσκομίζεται με την επιφύλαξη των παραγράφων 5 έως 7 του άρθρου 19 του ν. 4530/2018 (Α' 40) και του άρθρου 26 του παρόντος νόμου.

θ) Για να γίνει δεκτός εργολήπτης σε δημοπρασία οποιουδήποτε τεχνικού έργου, απαιτείται η προσκόμιση στις επιτροπές δημοπρασίας αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας. Δεν επιτρέπεται στις υπηρεσίες του Δημοσίου, των δήμων και κοινοτήτων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, που προβλέπονται από το άρθρο 12 του π.δ. 178/2000 (Α' 165), η θεώρηση ή έγκριση μελετών, προϋπολογισμών, εκθέσεων, γνωματεύσεων, που εκδίδονται από μετόχους του Ταμείου, αν δεν προσαχθεί το κατά το προηγούμενο εδάφιο αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας.

Άρθρο 24

Προϋποθέσεις χορήγησης αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας

1. Για τη χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας απαιτείται ο αιτών να είναι ασφαλιστικά ενήμερος.

2. Ασφαλιστικά ενήμεροι θεωρούνται:

α) Φυσικά πρόσωπα υποκείμενα καταβολής ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τα οποία:

αα) δεν έχουν ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές στον ΕΦΚΑ για την περίοδο έως 31.12.2016 και από 1.1.2017 δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές, μετά το πέρας της ετήσιας εκκαθάρισης των ασφαλιστικών εισφορών και της οριστικοποίησης της ετήσιας ασφαλιστικής οφειλής, και παράλληλα καταβάλλουν, για το τρέχον έτος χορήγησης του αποδεικτικού ενημερότητας, το ποσό που αντιστοιχεί στην κατά περίπτωση κατώτατη μηνιαία βάση υπολογισμού των εισφορών, και

ββ) δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές στο ΕΤΕΑΕΠ και στον ΕΔΟΕΑΠ.

β) Οι εργοδότες, οι οποίοι κατά την ημερομηνία έκδοσης του αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ και τον ΕΔΟΕΑΠ και έχουν υποβάλει τις απαιτητές Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ).

γ) Οι ανάδοχοι ή οι εργολάβοι έργων του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και αυτών που ενεργούν κάθε φορά πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότηση των πιο πάνω, που δεν οφείλουν εισφορές από το έργο, για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό ή ως εργοδότες στον ΕΦΚΑ.

δ) Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι υπόχρεοι εργοδότες ιδιωτικών οικοδομικών και τεχνικών έργων και δεν οφείλουν εισφορές στον ΕΦΚΑ από το έργο, για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό.

ε) Τα πρόσωπα των προηγούμενων περιπτώσεων, εφόσον έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, και τηρούνται οι όροι της. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τις ως άνω οφειλές:

αα) Για τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπόχρεα καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, λαμβάνονται υπόψη οι ατομικές οφειλές, καθώς και οφειλές για τις οποίες το φυσικό πρόσωπο έχει ευθύνη για την εξόφλησή τους από τυχόν εργοδοτικές υποχρεώσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ββ) Για τα νομικά πρόσωπα λαμβάνονται υπόψη οι οφειλές τους από τυχόν εργοδοτικές υποχρεώσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Ειδικά για τις προσωπικές εταιρίες, λαμβάνονται υπόψη τόσο οι οφειλές τους από τυχόν εργοδοτικές υποχρεώσεις όσο και οι οφειλές των φυσικών προσώπων που συμμετέχουν σε αυτές.

Άρθρο 25

Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος

1. Ειδικά για τη μεταβίβαση ακινήτου εξ επαχθούς αιτίας ή για τη σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επί αυτού, ισχύουν οι ακόλουθοι όροι:

α) Αν υπάρχει ρυθμισμένη οφειλή και τηρούνται οι όροι της ρύθμισης, χορηγείται από τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, εφόσον η οφειλή είναι διασφαλισμένη σύμφωνα με τους όρους που ορίζει η απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 29. Η οφειλή θεωρείται διασφαλισμένη ιδίως όταν παρέχεται εμπράγματοι ασφάλεια σε άλλο ακίνητο κυριότητας του οφειλέτη ή όταν προσκομίζεται εγγυητική επιστολή πιστωτικού ιδρύματος ισόποσης αξίας.

Αν η οφειλή δεν είναι διασφαλισμένη, χορηγείται από τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ βεβαίωση οφειλής, που υπέχει θέση ασφαλιστικής ενημερότητας, υπό τον όρο της παρακράτησης από το τίμημα ποσού μέχρι του ύψους της οφειλής.

β) Αν υφίσταται οφειλή που δεν είναι ρυθμισμένη, χορηγείται από τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ βεβαίωση οφειλής, που υπέχει θέση ασφαλιστικής ενημερότητας προς τον σκοπό της μεταβίβασης, με τον επιπρόσθετο όρο παρακράτησης του ποσού της οφειλής από το τίμημα και απόδοσης του στον οικείο φορέα από τον συμβολαιογράφο.

2. Για τη μεταβίβαση ακινήτου λόγω χαριστικής αιτίας, εφόσον υφίσταται οφειλή, ρυθμισμένη ή μη, χορηγείται από τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας προς το σκοπό της μεταβίβασης ή της παραχώρησης, εφόσον υπάρχει ισόποση διασφάλισή της.

Άρθρο 26

Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για μεταβίβαση αυτοκινήτου Δ.Χ.

1. Ειδικά για την αποξένωση Δ.Χ. αυτοκινήτου ισχύουν τα εξής:

α) Αν ο αιτών έχει εξοφλήσει πλήρως τις υποχρεώσεις του από πάσης φύσεως οφειλές μέχρι και το τέλος του μήνα που προηγείται της αίτησης, χορηγείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας.

β) Αν ο αιτών έχει οφειλή από ασφαλιστικές εισφορές στον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ, χορηγείται βεβαίωση οφειλής.

Ο πωλητής υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας δήλωση του τιμήματος της μεταβίβασης.

Αν το ποσό του δηλούμενου τιμήματος είναι μεγαλύτερο του ποσού των οφειλών του πωλητή στον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ, από το τίμημα παρακρατείται και αποδίδεται στους οικείους φορείς ποσό ίσο με το ύψος των οφειλών

του πωλητή, όπως αυτό προκύπτει από τη βεβαίωση οφειλής που χορηγείται για τον σκοπό αυτόν.

Αν το ποσό του δηλούμενου τιμήματος είναι μικρότερο του ποσού των οφειλών του πωλητή στον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ, γίνεται εκτίμηση της αξίας του μεταβιβαζόμενου οχήματος από τριμελή επιτροπή, συγκροτούμενη με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη από υπαλλήλους της αρμόδιας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας.

Αν το τίμημα είναι μεγαλύτερο ή ίσο με το ενενήντα τοις εκατό (90%) της εκτιμώμενης, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, αξίας του οχήματος, η μεταβίβαση επιτρέπεται και είναι έγκυρη και από το τίμημα παρακρατείται και αποδίδεται στους οικείους φορείς ποσό ίσο με το ύψος των οφειλών του πωλητή, όπως αυτό προκύπτει από τη βεβαίωση οφειλής που χορηγείται για τον σκοπό αυτόν. Αν το τίμημα είναι μικρότερο του ενενήντα τοις εκατό (90%) της εκτιμώμενης αξίας του οχήματος, η μεταβίβαση δεν ολοκληρώνεται.

2. Οι βεβαιώσεις της παραγράφου 1 δεν απαιτούνται στις περιπτώσεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 19 του ν. 4530/2018 (Α' 59).

3. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζεται η διαδικασία παρακράτησης του τιμήματος και απόδοσής του στους οικείους φορείς και οι ειδικότητες των υπαλλήλων της αρμόδιας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας που δύνανται να ορίζονται μέλη της τριμελούς επιτροπής της παραγράφου 1.

Άρθρο 27

Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για δανειοδότηση

Ειδικά για τη σύναψη και την ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα για ποσό άνω των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, σε περίπτωση μη ύπαρξης οφειλής σε ΕΦΚΑ και ΕΤΕΑΕΠ χορηγείται αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας. Σε περίπτωση ύπαρξης ρυθμισμένης ή μη οφειλής, χορηγείται βεβαίωση οφειλής, η οποία επέχει θέση ασφαλιστικής ενημερότητας υπό την προϋπόθεση ότι στους όρους της δανειακής σύμβασης προβλέπεται η ολοσχερής ή τμηματική καταβολή της οφειλής προς τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζει η απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 29.

Άρθρο 28

Διάρκεια ισχύος αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας

1. Η ισχύς του αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, ανεξαρτήτως της πράξης ή συναλλαγής για την οποία ζητείται, ορίζεται σε:

α) Έξι (6) μήνες, αν δεν υφίσταται οφειλή ή υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών λόγω μη απασχόλησης προσωπικού.

β) Δύο (2) μήνες, αν υφίσταται ρυθμισμένη οφειλή και οι όροι της ρύθμισης τηρούνται.

2. Σε περίπτωση ύπαρξης μη ρυθμισμένης οφειλής, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση χορήγησης βεβαίωσης οφειλής, η διάρκεια ισχύος ορίζεται έως το τέλος του μήνα έκδοσής της, ανεξαρτήτως της πράξης ή συναλλαγής για την οποία ζητείται.

Άρθρο 29

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται η διαδικασία χορήγησης του αποδεικτικού ενημερότητας και της βεβαίωσης οφειλής, τυχόν απαλλαγές από την υποχρέωση προσκόμισής τους, το περιεχόμενό τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των άρθρων 23 έως 28.

Άρθρο 30

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς των άρθρων 23 έως 28 αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης του άρθρου 29. Μετά την έναρξη ισχύος των άρθρων 23 έως 28, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, καταργείται κάθε άλλη σχετική διάταξη.

Άρθρο 31

Χορήγηση - παράταση ασφαλιστικής ικανότητας 2019-2020

1. Στον άμεσα ασφαλισμένο και τα μέλη της οικογένειάς του χορηγείται ασφαλιστική ικανότητα για παροχές υγειονομικής περίθαλψης σε είδος για την περίοδο από 1.3.2019 έως 29.2.2020 εφόσον:

α) Ο μισθωτός έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον πενήντα (50) ημέρες ασφάλισης κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ή κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την ημερομηνία προσέλευσης ή επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου.

β) Ο μη μισθωτός έχει συμπληρώσει τουλάχιστον δύο (2) μήνες ασφάλισης κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος ή κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν από την ημερομηνία προσέλευσης ή επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου και έχουν καταβληθεί οι απαιτούμενες ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4387/2016.

Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 4529/2018.

2. Χορηγείται ασφαλιστική ικανότητα για παροχές υγειονομικής περίθαλψης σε είδος, από 1.3.2019 έως 29.2.2020, χωρίς την προϋπόθεση της συμπλήρωσης των απαιτούμενων για το ανωτέρω χρονικό διάστημα ημερών ασφάλισης, στα κατωτέρω αναφερόμενα πρόσωπα και τα μέλη των οικογενειών τους:

α) Στους εργαζόμενους στην επιχείρηση με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΧΑΙΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.», στα Ναυπηγεία Σκαραμαγκά, στην Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Περάματος και στα Ναυπηγεία Ελευσίνας.

β) Στους αναβάτες ιπποδρομιών, στους μαθητευόμενους αναβάτες και στους προπονητές δρομώνων ίππων.

γ) Στα πρόσωπα που υπάγονται στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ ως μισθωτοί αποκλειστικά βάσει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του ν. 4387/2016.

δ) Στα πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 10 της από 26 Ιουλίου 2018 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4576/2018.

ε) Στα πρόσωπα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των υπουργικών αποφάσεων κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν. 2256/1994 (Α' 196).

3. Παρατείνεται η ασφαλιστική ικανότητα για παροχές υγειονομικής περίθαλψης σε είδος, για την περίοδο από 1.3.2019 έως 29.2.2020, των κατωτέρω προσώπων και των μελών των οικογενειών τους:

α) Των ασφαλισμένων που έχουν κάνει χρήση των διατάξεων των περιπτώσεων Α', Β' και Γ' της υποπαραγράφου Α.3 της παραγράφου Α του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α' 85) και της παραγράφου 7 του άρθρου 30 του ν. 4320/2015 (Α' 29).

β) Των ανέργων ηλικίας άνω των 29 και έως 55 ετών, που έχουν κάνει χρήση των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του ν. 2768/1999 (Α' 273).

γ) Των ανέργων ασφαλισμένων του πρώην Ο.Α.Ε.Ε. ηλικίας άνω των 30 και έως 67 ετών, που διέκοψαν την άσκηση του επαγγέλματός τους, έχουν κάνει χρήση των διατάξεων της παραγράφου 8 του άρθρου δεύτερου του ν. 3845/2010 (Α' 65), παραμένουν άνεργοι και ανασφάλιστοι και δεν έχουν οφειλές προερχόμενες από τον πρώην Ο.Α.Ε.Ε. ή έχουν ρυθμίσει τις οφειλές τους και τηρούνται οι όροι της ρύθμισης.

4. Στους ασφαλισμένους του πρώην Ο.Γ.Α. και τα μέλη της οικογένειάς τους που έχουν οφειλές από ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές, εφόσον εκδοθεί απόφαση από τις επιτροπές της παραγράφου 6 του άρθρου 14 του ν. 2458/1997 (Α' 15), χορηγείται ασφαλιστική ικανότητα για όσο χρονικό διάστημα ορίζεται από την απόφαση αυτή.

5. Στην παράγραφο 8 του άρθρου δεύτερου του ν. 3845/2010 οι λέξεις «και μέχρι 65 ετών» αντικαθίσταται με τις λέξεις «και μέχρι 67 ετών».

Άρθρο 32

Αναγνώριση ως χρόνου ασφάλισης του χρόνου καταβολής του βοηθήματος των μη μισθωτών της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152)

Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του ν. 2084/1992 (Α' 165) μετά τις λέξεις, «καθώς και ο χρόνος επιδότησης λόγω τακτικής ανεργίας» προστίθενται οι λέξεις «μισθωτών και ο χρόνος καταβολής του βοηθήματος των μη μισθωτών της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152)».

Άρθρο 33

Ρυθμίσεις για τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 2 του ν. 3029/2002 (Α' 160) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. α) Οι ασφαλισμένοι άνδρες μέχρι την 31.12.1992 στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει χρόνο ασφάλισης 4.500 ημερών ή 15 ετών, από τον οποίο τουλάχιστον τα 4/5 σε βαρέα και ανθυγιεινά

επαγγέλματα, δικαιούνται σύνταξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαραγράφο ΙΑ' 4 της παραγράφου ΙΑ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), με τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας τους μέχρι την 31.12.2012 και του 62ου έτους από την 1.1.2013 και εφεξής.

β) Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων γυναικών μέχρι την 31.12.1992, σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση και την παράγραφο 16 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010 (Α' 115), διαμορφώνεται ως εξής: αα) στο 55ο έτος της ηλικίας για όσες συμπληρώνουν τον συντάξιμο χρόνο της περίπτωσης α' το 2010, ββ) στο 56ο έτος για όσες συμπληρώνουν τον συντάξιμο χρόνο το 2011, γγ) στο 57ο έτος για όσες συμπληρώνουν τον συντάξιμο χρόνο το 2012, και δδ) στο 62ο έτος από την 1.1.2013 και εφεξής.

Από τον συνολικό χρόνο ασφάλισης στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων (ΚΒΑΕ) απαιτείται η πραγματοποίηση χιλίων (1.000) τουλάχιστον ημερών εργασίας στα επαγγέλματα αυτά τα τελευταία δεκαεπτά (17) χρόνια μέχρι τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση οριζόμενου ορίου ηλικίας, σύμφωνα με τις προηγούμενες περιπτώσεις ή μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης.».

2. Η παράγραφος 12 του άρθρου 15 του ν. 3232/2004 (Α' 48) αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Σε κάθε περίπτωση συνταξιοδότησης με βάση τις διατάξεις του Κανονισμού Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων ή με άλλες ειδικές διατάξεις όπου απαιτείται η πραγματοποίηση χιλίων (1.000) ή πεντακοσίων (500) ημερών ασφάλισης εντός των τελευταίων δέκα (10) ή δεκατριών (13) χρόνων πριν τη συμπλήρωση του εκάστοτε οριζόμενου ορίου ηλικίας ή μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης, το χρονικό αυτό διάστημα επιμηκύνεται σε δεκαεπτά (17) έτη».

Άρθρο 34

Ημερομηνία καταβολής μηνιαίων κύριων συντάξεων ΕΦΚΑ

1. Ως ημερομηνία καταβολής των μηνιαίων κύριων συντάξεων του ΕΦΚΑ ορίζεται:

α) Για τους μισθωτούς, η προτελευταία εργάσιμη ημέρα του προηγούμενου μήνα.

β) Για τους μη μισθωτούς, η τέταρτη τελευταία εργάσιμη ημέρα του προηγούμενου μήνα.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι ημερομηνίες της παραγράφου 1 δύναται να διαφοροποιούνται μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΦΚΑ και έγκριση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, καθώς και ο τρόπος εφαρμογής του σε φορείς που καταβάλλουν παροχές που δεν ανάγονται σε μηνιαία βάση.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος κάθε άλλη αντίθετη διάταξη καταργείται.

Άρθρο 35**Έναρξη και λήξη υπαγωγής στην ασφάλιση ιδιοκτητών, χρηστών και εκμεταλλευτών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης**

1. Ημερομηνία έναρξης ασφάλισης στον ΕΦΚΑ για τους ιδιοκτήτες, χρήστες και εκμεταλλευτές δημόσιας χρήσης (Δ.Χ.) αυτοκινήτων είναι η πρώτη ημέρα του μήνα έναρξης άσκησης της ασφαλιστέας ιδιότητας, όπως αυτή προκύπτει από τη βεβαίωση έναρξης εργασιών της αρμόδιας Δ.Ο.Υ..

2. Ημερομηνία διακοπής ασφάλισης στον ΕΦΚΑ για τους ιδιοκτήτες, χρήστες και εκμεταλλευτές Δ.Χ. αυτοκινήτων είναι η τελευταία ημέρα του μήνα διακοπής άσκησης της δραστηριότητας, όπως αυτή προκύπτει από τη βεβαίωση διακοπής εργασιών της αρμόδιας Δ.Ο.Υ..

3. Ιδιοκτήτες, χρήστες ή εκμεταλλευτές Δ.Χ. αυτοκινήτων που έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος και για τους οποίους προκύπτει, κατ' εφαρμογή του παρόντος, διακοπή της ασφάλισής τους στον ΕΦΚΑ, μπορούν να συνεχίσουν προαιρετικά την ασφάλισή τους για το σύνολο των κλάδων ασφάλισης στους οποίους υπάγονταν μέχρι τη διακοπή της υποχρεωτικής τους ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή η μηνιαία ασφαλιστική εισφορά υπολογίζεται με βάση το κατώτατο όριο μηνιαίου εισοδήματος για τους ασφαλισμένους του άρθρου 39 του ν. 4387/2016. Για την προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης υποβάλλεται δήλωση του ασφαλισμένου εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης διακόπτεται, ύστερα από αίτηση του ασφαλισμένου, από την πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα από την υποβολή της αίτησης. Νέα αίτηση για προαιρετική ασφάλιση δεν μπορεί να υποβληθεί.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος κάθε άλλη αντίθετη διάταξη καταργείται.

Άρθρο 36**Συντάξιμες αποδοχές πρώην ΤΣΕΥΠ-Α, ΤΣΕΥΠ-Θ και ιδιοκτητών εφημερίδων (πρ. ΕΤΑΠ-ΜΜΕ) για το διάστημα 1.1.2002 - 31.12.2016**

1. Για τον υπολογισμό, σύμφωνα με τον ν. 4387/2016, του ανταποδοτικού τμήματος της σύνταξης των ασφαλισμένων στη πρώην Δ' Διεύθυνση Ασφάλισης - Παροχών του πρώην ΕΤΑΠ-ΜΜΕ (πρώην Τομέας Σύνταξης Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Αθηνών), που από 1.1.2017 υπάγονται στον ΕΦΚΑ ως ελεύθεροι επαγγελματίες, σύμφωνα με την Φ11321/59554/2170/22.12.2016 (Β' 4569) υπουργική απόφαση, ως μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές για το χρονικό διάστημα από 1.1.2002 έως και 31.12.2016 θεωρούνται οι οριζόμενες από το άρθρο 6 της 17481/1933 υπουργικής απόφασης (Παράρτημα ΕΚ Φύλλο 51, αναδημοσίευση σε Φύλλο 77), όπως αντικαταστάθηκε με την Φ. 10055/10947/791/7.8.2014 (Β' 2268) υπουργική απόφαση.

2. Για τον υπολογισμό, σύμφωνα με τον ν. 4387/2016, του ανταποδοτικού τμήματος της σύνταξης των ασφαλισμένων του πρώην Περιφερειακού Τμήματος

Ασφάλισης - Παροχών του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ (πρώην Τομέας Σύνταξης Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης), που από 1.1.2017 υπάγονται στον ΕΦΚΑ ως ελεύθεροι επαγγελματίες, σύμφωνα με την Φ11321/59554/2170/22.12.2016 (Β' 4569) υπουργική απόφαση, ως μηνιαίες συντάξιμες αποδοχές για το χρονικό διάστημα από 1.1.2002 έως 31.12.2016 θεωρούνται οι οριζόμενες από την παράγραφο 1 του άρθρου 17 της 31720/Σ.503/10.12.1962 (Β' 503) υπουργικής απόφασης, όπως αντικαταστάθηκε με την Φ56/1077/13.6.2002 (Β' 768) υπουργική απόφαση.

3. Για τον υπολογισμό, σύμφωνα με τον ν. 4387/2016, του ανταποδοτικού τμήματος της σύνταξης των ασφαλισμένων στην πρώην Α' Διεύθυνση Ασφάλισης Παροχών του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ (πρώην Τομέας Ασφάλισης Ιδιοκτητών ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης), που από την 1.1.2017 υπάγονται στον ΕΦΚΑ ως ελεύθεροι επαγγελματίες, ως συντάξιμες αποδοχές για το χρονικό διάστημα από 1.1.2002 έως και 31.12.2016 θεωρούνται οι οριζόμενες στο άρθρο 7 του π.δ. 442/1993 (Α' 184).

Άρθρο 37**Προσαύξηση συντάξεων σε περίπτωση εργατικών ατυχημάτων ή επαγγελματικής νόσου**

Στο άρθρο 33 του ν. 4387/2016 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Ειδικά για τις περιπτώσεις του άρθρου 31, αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων αυτών είναι μικρότερο εκείνου που προκύπτει από τον επανυπολογισμό τους, τότε αυτό προσαυξάνεται κατά το ποσό της διαφοράς και καταβάλλεται, κατά παρέκκλιση της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 14, εξ ολοκλήρου στους δικαιούχους.»

Άρθρο 38**Διεύρυνση των υπαγόμενων κατηγοριών ασφαλισμένων στο ΤΜΕΔΕ**

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 86 του ν. 4387/2016 μετά τις λέξεις «με αντικείμενο την Εγυοδοσία και Πιστοδοσία των ασφαλισμένων στον τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. του τ. Ε.Τ.Α.Α.» προστίθεται η φράση «και των προσώπων που διαθέτουν εργοληπτικό ή μελετητικό πτυχίο από την αρμόδια Διεύθυνση Μητρώου Δ.15 του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ή την εκάστοτε Αρμόδια Αρχή».

Άρθρο 39**Συμψηφισμός αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών με δικαιούμενα ποσά**

Σε περιπτώσεις αναδρομικής ανάκλησης ευμενών διοικητικών πράξεων και αναζήτησης ως αχρεωστήτως καταβληθέντων των ποσών παροχών λόγω της ανάκλησης, δύναται ο ασφαλισμένος να υποβάλει αίτηση για χορήγηση λοιπών παροχών που μπορούσε να δικαιωθεί κατά το χρόνο στον οποίο ανατρέχει η ανάκληση ή μεταγενέστερα. Η αίτηση θεωρείται ότι υποβλήθηκε κατά τον χρόνο που ανατρέχει η ανακλητική πράξη ή κατά τον χρόνο που πληρούνται οι προϋποθέσεις χο-

ρήγησης της αιτούμενης αναδρομικά παροχής και διενεργείται συμψηφισμός μεταξύ του οφειλόμενου από τον ασφαλισμένο ποσού και του ποσού που προκύπτει αν η παροχή χορηγούταν κατά τον χρόνο στον οποίο ανατρέχει η αίτηση.

Άρθρο 40 **Παρακράτηση οφειλών από σύνταξη**

Η παράγραφος 3 του άρθρου 61 του ν. 3863/2010 (Α' 115) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Τα ανωτέρω ποσά οφειλής, συμψηφίζονται ή παρακρατούνται από τα ποσά των συντάξεων σε ίσες μηνιαίες δόσεις που δεν μπορεί να είναι περισσότερες από εξήντα (60) για τις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου. Η πρώτη δόση παρακρατείται από τον πρώτο μήνα απονομής της σύνταξης.

β) Ειδικά για τις συντάξεις αναπηρίας ορισμένου χρόνου, ανεξαρτήτως διάρκειας, το ποσό της μηνιαίας δόσης προκύπτει από τη διαίρεση του οφειλόμενου ποσού με τον μέγιστο αριθμό δόσεων, σύμφωνα με την περίπτωση α'. Αν μετά από νέα υγειονομική κρίση παραταθεί εκ νέου η σύνταξη αναπηρίας για ορισμένο χρόνο, ανεξαρτήτως διάρκειας, αλλά με συντάξιμο ποσοστό αναπηρίας μικρότερο της προηγούμενης υγειονομικής κρίσης, το ποσό της μηνιαίας δόσης επανυπολογίζεται με τον ίδιο ως άνω τρόπο. Αν το συνταξιοδοτικό δικαίωμα δεν παραταθεί, το υπόλοιπο της οφειλής (κεφάλαιο και προσαυξήσεις), όπως αυτή είχε προσδιορισθεί με τιμές που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της αίτησης συνταξιοδότησης, γνωστοποιείται στον συνταξιούχο και αναζητείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Το ελάχιστο ποσό της μηνιαίας δόσης των περιπτώσεων α' και β' δεν μπορεί να είναι μικρότερο από πενήντα (50) ευρώ.»

Άρθρο 41 **Εισφορά υπέρ συλλογικών οργάνων συνταξιούχων**

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 102 του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Θεσπίζεται μηνιαία εισφορά 0,20 ευρώ, η οποία παρακρατείται από τις καταβαλλόμενες κύριες συντάξεις και αποδίδεται από τον ΕΦΚΑ στις δικαιούχες συνταξιοχικές οργανώσεις με σκοπό την οικονομική τους ενίσχυση. Η μηνιαία εισφορά αποδίδεται σε Ειδικό Λογαριασμό που τηρείται στον ΕΦΚΑ με σκοπό την οικονομική ενίσχυση των δικαιούχων συνταξιοχικών οργανώσεων.»

2. Στον λογαριασμό της παραγράφου 1 μεταφέρονται, εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τα ποσά που έχουν συγκεντρωθεί στον Ειδικό Λογαριασμό του ΟΑΕΔ με την επωνυμία «ΟΑΕΔ/ΕΙΣΦ. ΥΠΕΡ ΣΥΛΛ. ΟΡΓ. ΣΥΝΤΑΞ.» που τηρείται στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος.

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 102 του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα ποσά που συγκεντρώνονται από την παρακράτηση αποδίδονται στις συνταξιοχικές οργανώσεις με σκοπό την κάλυψη των λειτουργικών τους δαπανών, όπως δαπάνες στέγασης, λογαριασμοί κοινής ωφέλειας, μισθοδοσία προσωπικού, έξοδα για την έκδοση εντύπων

ενημερωτικών, καθώς και την εν γένει ενίσχυσή τους και την κάλυψη εξόδων για ανάπτυξη πολιτιστικών, κοινωνικών και πνευματικών δραστηριοτήτων προς όφελος των συνταξιούχων που εκπροσωπούν.

Σε κάθε συνταξιοχική οργάνωση αποδίδεται ποσό ανάλογο με τον αριθμό των συνταξιούχων του κλάδου, του εργασιακού χώρου ή της ιδιότητας που εκπροσωπεί, με την προϋπόθεση ότι, γίνεται παρακράτηση της εισφοράς αυτής από την κύρια σύνταξή τους, όπως προκύπτει από στοιχεία της ΗΔΙΚΑ Α.Ε. ή του ΕΦΚΑ. Προς τον σκοπό αυτόν, κάθε συνταξιοχική οργάνωση υποβάλλει σχετική αίτηση προς τον ΕΦΚΑ και καταθέτει το πρακτικό των αρχαιρεσιών της.

Ως δικαιούχες συνταξιοχικές οργανώσεις ορίζονται:

α) Οι Ομοσπονδίες του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα.

β) Τα Σωματεία του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα που είναι αντιπροσωπευτικά του κλάδου, εφόσον έχουν πανελλήνια εμβέλεια. Στα σωματεία για τα οποία δεν υφίσταται στον αντίστοιχο εργασιακό κλάδο, εργασιακό χώρο ή ιδιότητα, Ομοσπονδία, η κατανομή γίνεται βάσει του αριθμού των εγγεγραμμένων μελών και όχι βάσει του αριθμού των συνταξιούχων του οικείου κλάδου.

γ) Σε συνταξιοχικές οργανώσεις για τις οποίες παρακρατείται ειδική εισφορά, σύμφωνα με άλλες ειδικές ή καταστατικές διατάξεις ενώ ταυτόχρονα γίνεται και η παρακράτηση του παρόντος, η κατανομή γίνεται βάσει του αριθμού των εγγεγραμμένων μελών και όχι βάσει του αριθμού των συνταξιούχων του οικείου κλάδου. Στη συμμετοχή βάσει του αριθμού των εγγεγραμμένων μελών δύναται να συμμετάσχουν και Ομοσπονδίες ή υπερκείμενες αυτών Ενώσεις, μετά από απόφαση του Διοικητικού τους Συμβουλίου, στην οποία γίνεται δεκτό ότι, στα μέλη τους γίνεται η παρακράτηση της παραγράφου 1.

Από τη συμμετοχή στη διαδικασία κατανομής αποκλείονται:

α) Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που βρίσκονται υπό την εποπτεία του Δημοσίου και πηγή χρηματοδότησής τους αποτελούν υποχρεωτικές εισφορές των μελών τους.

β) Συνταξιοχικές οργανώσεις που εκπροσωπούν συνταξιούχους οι οποίοι δεν προέρχονται από προσδιορισμένους και συγκεκριμένους εργασιακούς κλάδους, χώρους ή ιδιότητες.

Στις δικαιούχες συνταξιοχικές οργανώσεις κατανέμεται το ογδόντα τοις εκατό (80%) του συνολικού ποσού που κατατίθεται στον λογαριασμό κάθε έτους. Το υπόλοιπο ποσό παραμένει ως αποθεματικό στον λογαριασμό και χρησιμοποιείται για τυχόν οικονομική ενίσχυση συνταξιοχικών οργανώσεων που δεν συμπεριλαμβάνονται στις τακτικές ενισχύσεις για οποιονδήποτε λόγο, ενώ πληρούσαν τις προϋποθέσεις, καθώς και για την τροποποίηση των αρχικών κατανομών κάθε φορά που αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Η ρύθμιση αυτή δεν εφαρμόζεται σε συνταξιούχους του πρώην ΟΑΕΕ (ΤΕΒΕ-ΤΑΕ-ΤΣΑ), για τους οποίους ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 69 του ν. 3863/2010 (Α' 115).

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης θεσπίζονται τα κριτήρια, οι όροι και οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των δικαιούχων οργανώσεων, η διαδικασία συμμετοχής στην κατανομή, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

**Άρθρο 42
Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΤΕΑΕΠ**

1. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 43 του ν. 4052/2012 (Α' 41) αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Το Δ.Σ. είναι ενδεκαμελές, συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και αποτελείται από:

α. Τον Διοικητή του ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του.

β. Τους Υποδιοικητές, με τους αναπληρωτές τους.

γ. Δύο (2) εκπροσώπους των ασφαλισμένων, οι οποίοι προτείνονται από τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.), την Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.), την Πανελλήνια Ναυτική Ομοσπονδία (Π.Ν.Ο.), την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Συντακτών (Π.Ο.Ε.Σ.Υ.), τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο (Π.Ι.Σ.), το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) και τη Συντονιστική Επιτροπή των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, με τους αναπληρωτές τους.

δ. Δύο (2) εκπροσώπους των εργοδοτών, οι οποίοι προτείνονται από τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), την Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (Ε.Σ.Ε.Ε.), τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.), τον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (Σ.Β.Β.Ε.), την Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών (Ε.Ε.Ε.) και την Ελληνική Ένωση Τραπεζών (Ε.Ε.Τ.), με τους αναπληρωτές τους.

ε. Έναν (1) εκπρόσωπο των συνταξιούχων, που προτείνεται από την Ανώτατη Γενική Συνομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος (Α.Γ.Σ.Ε.Ε.), την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συνταξιούχων Ο.Α.Ε.Ε. (Π.Ο.Σ. Ο.Α.Ε.Ε.), την Ομοσπονδία Συνταξιούχων Ελλάδος Ι.Κ.Α. και Επικουρικών Ταμείων Μισθωτών και την Πανελλήνια Ομοσπονδία Πολιτικών Συνταξιούχων (Π.Ο.Π.Σ.), με τον αναπληρωτή του.

στ. Έναν (1) εκπρόσωπο των υπαλλήλων του Ταμείου, ο οποίος κατά την πρώτη συγκρότηση του Δ.Σ. του Ταμείου και μέχρι την εκλογή του εκπροσώπου των υπαλλήλων του Ταμείου, προτείνεται από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Προσωπικού Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής (Π.Ο.Π.Ο.Κ.Π.), με τον αναπληρωτή του.

ζ. Έναν (1) ειδικό επιστήμονα με εμπειρία και κατάρτιση σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης ή κοινωνικής πολιτικής ή σε θέματα οικονομικά ή διοίκησης και οργάνωσης που ορίζεται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με τον αναπληρωτή του.

η. Έναν (1) υπάλληλο που προέρχεται από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Τμήματος ή υπάλληλο ΠΕ ή ΤΕ κατηγορίας με πενταετή υπηρεσία στη Γ.Γ.Κ.Α., με τον αναπληρωτή του.

Αν λήξει η θητεία των μελών του Δ.Σ., αυτή παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι τον ορισμό νέων μελών και για μέγιστο διάστημα τριών (3) μηνών από τη λήξη της.

4. Τα μέλη των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παραγράφου 3 επιλέγονται από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατόπιν προτάσεων που υποβάλλονται από τις οικείες οργανώσεις μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την έγγραφη ειδοποίηση της υπηρεσίας.».

2. Μέχρι τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΤΕΑΕΠ σύμφωνα με την παράγραφο 1, το υφιστάμενο Διοικητικό Συμβούλιο εξακολουθεί να λειτουργεί νόμιμα ως έχει.

**Άρθρο 43
Τροποποιήσεις Οργανογράμματος ΕΦΚΑ**

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 69Γ του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται, με ισχύ από 23.1.2019, ως εξής:

«4. Οι ανταποκριτές του Ο.Γ.Α. που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου 16 του ν. 4169/1961 (Α' 81), συνεχίζουν να ασκούν τις αρμοδιότητές τους για θέματα ασφάλισης, συνταξιοδότησης και παροχών των προσώπων του άρθρου 40, κατ' εντολή και για λογαριασμό του ΕΦΚΑ, μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας των Περιφερειακών Υπηρεσιών Συντονισμού και Υποστήριξης (ΠΥΣΥ) και των Τοπικών Υπηρεσιών του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 του π.δ. 8/2019 (Α' 8). Η αποζημίωση των εν λόγω οργάνων βαρύνει τον προϋπολογισμό του ΕΦΚΑ.».

2. Στην υποπερίπτωση δ' της περίπτωσης δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του π.δ. 8/2019 (Α' 8) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στις δαπάνες αυτές συμπεριλαμβάνονται και οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του κλάδου υγείας των ενταχθέντων ΦΚΑ στον ΕΦΚΑ.».

3. Στην περίπτωση δ' της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του π.δ. 8/2019 προστίθεται υποπερίπτωση δθ' ως εξής:

«δθ. Τα τμήματα Οικονομικής Διαχείρισης, ως προς τις οικονομικές αρμοδιότητες, ελέγχονται και εποπτεύονται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.».

4. Στην υποπερίπτωση λα' της παραγράφου 9 του άρθρου 34 του π.δ. 8/2019, μετά την υποπερίπτωση λαε' προστίθεται υποπερίπτωση λαστ' ως εξής:

«λαστ. Τμήμα Συντάξεων και Παροχών Ναυτικών.».

5. Στην παράγραφο 13 του άρθρου 34 του π.δ. 8/2019 προστίθεται περίπτωση η' ως εξής:

«η. Τμήμα Συντάξεων και Παροχών Ναυτικών.

ηα. Η παραλαβή και ο έλεγχος των αιτήσεων και δικαιολογητικών που κατατίθενται από τους ναυτικούς στην Τοπική Διεύθυνση Α' Πειραιώς, καθώς και στις λοιπές Τοπικές Διευθύνσεις του ΕΦΚΑ, για την απονομή κύριας

σύνταξης λόγω γήρατος, ανικανότητας, ναυτικού ατυχήματος, ή θανάτου.

ηβ. Η παραλαβή και ο έλεγχος των αιτήσεων και δικαιολογητικών που κατατίθενται στην Τοπική Διεύθυνση Α' Πειραιώς, καθώς και στις λοιπές Τοπικές Διευθύνσεις του ΕΦΚΑ, για τη χορήγηση εξόδων κηδείας σε περίπτωση θανάτου ναυτικών, έως την ολοκλήρωση της μετάπτωσης των δεδομένων από τα συστήματα πληροφορικής του Ν.Α.Τ. στα συστήματα πληροφορικής του ΕΦΚΑ.

ηγ. Η διαβίβαση αιτημάτων στο Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) για τη διαπίστωση της ναυτικής υπηρεσίας και του χρόνου ασφάλισης των ναυτικών.

ηδ. Η παραλαβή από το Ν.Α.Τ. του χρόνου ασφάλισης αναλυτικά για την πραγματική υπηρεσία, τη συνθετική υπηρεσία και την υπηρεσία σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 του π.δ. 913/1978 (Α' 220), των συντάξιμων αποδοχών και του ποσού σύνταξης πριν την 12.5.2016 που αφορά στη ναυτική υπηρεσία, καθώς και η μέριμνα για τον συνυπολογισμό του χρόνου ασφάλισης που αφορά σε άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες.

ηε. Οι ενέργειες που αφορούν στον επαναπροσδιορισμό του ποσού σύνταξης στις περιπτώσεις επανάληψης του ναυτικού ή άλλου επαγγέλματος.

ηστ. Η παραλαβή από το Ν.Α.Τ. των σχετικών δικαιολογητικών και εγγράφων που αφορούν στις αιτήσεις για απονομή σύνταξης λόγω ανικανότητας ή ναυτικού ατυχήματος, καθώς και η έκδοση απόφασης χαρακτηρισμού ατυχήματος.

ηζ. Η συμπλήρωση και αποστολή στις αρμόδιες Γενικές Διευθύνσεις των Απογραφικών Δελτίων Συνταξιοδότησης (ΑΔΣ) και των Απογραφικών Δελτίων Παροχών (ΑΔΠ).

ηη. Η διαχείριση θεμάτων κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, θανάτου, ανικανότητας ή ναυτικού ατυχήματος των ασφαλισμένων ναυτικών με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ηθ. Η παραλαβή, ο χειρισμός και η αντιμετώπιση αιτήσεων θεραπείας, προσφυγών και γενικά κάθε ενδίκου μέσου για θέματα του Τμήματος.

ηι. Η μέριμνα για τη συλλογή των απόψεων των συναρμόδιων υπηρεσιών και η σύνταξη εισηγήσεων επί ενστάσεων ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής (ΔΕ).

ηια. Η τήρηση και ενημέρωση ατομικών συνταξιοδοτικών φακέλων.

ηιβ. Η ενημέρωση των πολιτών και παροχή συμβουλών για θέματα σχετικά με την Κοινωνική Ασφάλιση.».

6. Στην υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 37 του π.δ. 8/2019 η λέξη «πληρωμή» αντικαθίσταται από τις λέξεις «εκκαθάριση και ενταλματοποίηση».

7. Στην υποπερίπτωση εδ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 37 του π.δ. 8/2019 η λέξη «πληρωμή» αντικαθίσταται από τις λέξεις «εκκαθάριση και ενταλματοποίηση».

8. Στην υποπερίπτωση αθ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του π.δ. 8/2019 οι λέξεις «κατά του Δημοσίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κατά του ΕΦΚΑ».

9. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του π.δ. 8/2019 προστίθεται υποπερίπτωσης αί' ως εξής:

«αι. Η μέριμνα για τη χορήγηση και καταβολή των εγκεκριμένων προσωπικών δανείων στο προσωπικό του ΕΦΚΑ.».

10. Στην υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του π.δ. 8/2019 μετά τη λέξη «εκκαθάριση» προστίθενται οι λέξεις «και ενταλματοποίηση».

11. Η υποπερίπτωση βγ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του π.δ. 8/2019 καταργείται.

12. Οι υποπεριπτώσεις βδ' και βε' της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του π.δ. 8/2019 αναριθμούνται σε υποπερίπτωση βγ' και βδ' αντίστοιχα.

13. Στην υποπερίπτωση γα' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του π.δ. 8/2019 η λέξη «ενταλματοποίηση» αντικαθίσταται από τη λέξη «πληρωμή».

14. Στην υποπερίπτωση γε' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του π.δ. 8/2019 διαγράφονται οι λέξεις «έκδοση των σχετικών παραστατικών για την».

15. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του π.δ. 8/2019 προστίθεται υποπερίπτωση γη' ως εξής:

«γη. Η πληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων (κλάδου υγείας και λοιπών) των ενταχθέντων ΦΚΑ στον ΕΦΚΑ.».

16. Η υποπερίπτωση δθ' της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του π.δ. 8/2019 αναριθμείται σε υποπερίπτωση δι' και προστίθεται νέα υποπερίπτωση δθ' ως εξής:

«δθ. Η τήρηση, παρακολούθηση και ενημέρωση Μητρώου Παγίων.».

17. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 3 του άρθρου 42 του π.δ. 8/2019 προστίθεται υποπερίπτωση αθ' ως εξής:

«αθ. Η μέριμνα για την έγκριση χορήγησης δανείων στο προσωπικό του ΕΦΚΑ.».

18. Η υποπερίπτωση γε' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 42 του π.δ. 8/2019 καταργείται.

19. Η υποπερίπτωση γστ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 42 του π.δ. 8/2019 αναριθμείται σε υποπερίπτωση γε'.

20. Η περίπτωση στ' και οι υποπεριπτώσεις στα', στβ' και στγ' της παραγράφου 3 του άρθρου 43 του π.δ. 8/2019 αναριθμούνται σε περίπτωση ε' και υποπεριπτώσεις εα', εβ' και εγ' αντίστοιχα.

21. Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 43 του π.δ. 8/2019 προστίθεται υποπερίπτωση εδ' ως εξής:

«εδ. Η γραμματειακή υποστήριξη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του ΕΦΚΑ.».

22. Στο άρθρο 44 του π.δ. 8/2019 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Η Διεύθυνση Ακίνητης Περιουσίας δύναται να λειτουργεί όλες τις ημέρες της εβδομάδας. Το προσωπικό της υποχρεούται σε υπερωριακή εργασία κατά τις

ημέρες αργιών και εορτών, ανάλογα με τις ανάγκες και με σκοπό την εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία των εγκαταστάσεων ιδιοκτησίας ΕΦΚΑ και των υποδομών στέγασης των υπηρεσιών του Φορέα.»

23. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 45 του π.δ. 8/2019 διαγράφονται οι λέξεις «Στέγασης και».

24. Στην περίπτωση θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 66 του π.δ. 8/2019 μετά τις λέξεις «Εντός των ορίων του Ανατολικού» προστίθεται η λέξη «Βόρειου».

25. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 77 του π.δ. 8/2019 η λέξη «Πρόνοιας» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Κοινωνικής Αλληλεγγύης».

26. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 78 του π.δ. 8/2019 (Α' 8) μετά από τη φράση «Των Περιφερειακών Διευθύνσεων του ΚΕΑΟ προΐστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ κλάδου/ειδικότητας Διοικητικού-Οικονομικού» προστίθενται οι λέξεις « ή ΠΕ Αναλογιστών ή υπάλληλοι κατηγορίας ΤΕ κλάδου/ειδικότητας Διοικητικού Λογιστικού».

27. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 78 του π.δ. 8/2019 οι λέξεις «84» και «Πρόνοιας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «83» και «Κοινωνικής Αλληλεγγύης», αντίστοιχα.

28. Στην παράγραφο 9 του άρθρου 78 του π.δ. 8/2019 η λέξη «Πρόνοιας» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Κοινωνικής Αλληλεγγύης».

29. Στο άρθρο 87 του π.δ. 8/2019 προστίθεται περίπτωση η' ως εξής:

«η. Όλες οι περιφερειακές και τοπικές Υπηρεσίες του ΕΦΚΑ, καθώς και η Διεύθυνση Ασφάλισης Παροχών ΟΠΑΔ διατηρούν την αρμοδιότητα της εκκαθάρισης, ενταλματοποίησης και πληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του κλάδου υγείας των ενταχθέντων ΦΚΑ στον ΕΦΚΑ, έως τη δημοσίευση της απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας των Τοπικών Διευθύνσεων του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.»

30. Στο άρθρο 87 του π.δ. 8/2019 προστίθεται περίπτωση θ' ως εξής:

«θ. Τα Τμήματα που περιγράφονται στην με αριθμ. οικ. 11317/3547/9.3.2017 (Β' 1643) απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, συνεχίζουν να λειτουργούν και υπάγονται στη Γενική Διεύθυνση Παροχών και Υγείας με τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στην ως άνω απόφαση. Η λειτουργία των Τμημάτων αυτών παύει με τη δημοσίευση της απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας των Τοπικών Διευθύνσεων του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, καθώς το σύνολο των αρμοδιοτήτων τους μεταφέρεται στις Τοπικές Διευθύνσεις του ΕΦΚΑ.»

31. Στο άρθρο 87 του π.δ. 8/2019 προστίθεται περίπτωση ι' ως εξής:

«ι. Με απόφαση του Διοικητή του ΕΦΚΑ που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του ΕΦΚΑ, μπορούν να συγχωνεύονται Υπηρεσιακές Μονάδες ή και να μεταφέρονται αρμοδιότητες μεταξύ των Υπηρεσιακών Μονάδων του ΕΦΚΑ σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, έως τη

δημοσίευση της απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας των Τοπικών Διευθύνσεων του ΕΦΚΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.»

32. Στο άρθρο 12 του π.δ. 8/2019 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του ΕΦΚΑ, καταρτίζεται Κανονισμός Λειτουργίας των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης (ΠΕΚΑ).».

Άρθρο 44

Στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 4578/2018 (Α' 200) προστίθεται, από τότε που ίσχυσε, εδάφιο ως εξής:

«Από τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του πρώην Ο.Π.Α.Δ./Τομέας Ασφαλισμένων Δημοσίου, πρώην Οίκου Ναύτου και πρώην Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω., οι οποίες εξακολουθούν να παρακολουθούνται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του και εξοφλούνται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 52 του ν. 4430/2016 (Α' 205).».

Άρθρο 45

Ενίσχυση και προστασία των ελεγκτικών μηχανισμών του ΕΦΚΑ

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 33 του ν. 4578/2018 (Α' 200) μετά από τις λέξεις «Οι ελεγκτές των Περιφερειακών Ελεγκτικών Κέντρων Ασφάλισης (ΠΕΚΑ) του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ)» προστίθενται, με ισχύ από 3.12.2018, οι λέξεις «και οι υπάλληλοι του ΕΦΚΑ που διενεργούν ή συνδράμουν στη διενέργεια ελέγχων».

2. Η παράγραφος 11 του άρθρου 33 του ν. 4578/2018 αντικαθίσταται από τότε που ίσχυσε ως εξής:

«11. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 14, των παραγράφων 2, 4 έως 8 και 15 του άρθρου 17, του άρθρου 20Α και της παραγράφου 4 του άρθρου 28 του ν. 3996/2011 (Α' 170) εφαρμόζονται αναλογικά και για τους ελεγκτές των ΠΕΚΑ και τους υπαλλήλους του ΕΦΚΑ που διενεργούν ή συνδράμουν στη διενέργεια ελέγχων.»

Άρθρο 46

Μετάταξη ή απόσπαση υπαλλήλων του ΕΦΚΑ και του ΕΤΕΑΕΠ

Στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 50 του ν. 4569/2018 (Α' 179) οι λέξεις «μέχρι την 31η.3.2019» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι την 31η.12.2019».

Άρθρο 47

Δαπάνες αμοιβής απασχολούμενων σε κτίρια του Ν.Α.Τ.

Στις δαπάνες συντήρησης κτιρίων του Ν.Α.Τ. που περιήλθαν στον ΕΦΚΑ συμπεριλαμβάνονται και οι δαπάνες αμοιβής των προσώπων που απασχολούνται σε αυτά σε υπηρεσίες φύλαξης και καθαριότητας, με αντίστοιχο ΚΑΕ πληρωμής κοινόχρηστων δαπανών. Οι δαπάνες που αφορούν αποκλειστικά την αμοιβή των ανωτέρω προσώπων εξακολουθούν να βαρύνουν το Ν.Α.Τ., για όσο

χρόνο παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής, το Ν.Α.Τ. απαλλάσσεται από τυχόν τέλη, προσαυξήσεις και επιβαρύνσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 48 Βάσιμος λόγος απόλυσης

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 3198/1955 (Α' 98) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η καταγγελία της εργασιακής σχέσης θεωρείται έγκυρη, μόνο αν οφείλεται σε βάσιμο λόγο, κατά την έννοια του άρθρου 24 του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4359/2016 (Α' 5), έχει γίνει εγγράφως, έχει καταβληθεί η οφειλόμενη αποζημίωση και έχει καταχωρηθεί η απασχόληση του απολυόμενου στα τηρούμενα για τον ΕΦΚΑ (τ. ΙΚΑ) μισθολόγια ή έχει ασφαλιστεί ο απολυόμενος. Σε περίπτωση αμφισβήτησης, το βάρος επίκλησης και απόδειξης της συνδρομής των προϋποθέσεων έγκυρης καταγγελίας φέρει ο εργοδότης.»

Άρθρο 49 Ευθύνη εργαζομένων κατά την εκτέλεση της εργασίας

1. Το άρθρο 652 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 652
Υποχρεώσεις του εργαζομένου

Ο εργαζόμενος οφείλει να εκτελέσει με επιμέλεια την εργασία που ανέλαβε. Ο βαθμός της επιμέλειας του εργαζομένου κρίνεται με βάση τη σύμβαση, ενόψει του είδους της ανατεθείσας εργασίας, της μόρφωσης ή των ειδικών γνώσεων που απαιτούνται για την εργασία, καθώς και των ικανοτήτων και των ιδιοτήτων του εργαζομένου που ο εργοδότης γνώριζε ή οφείλει να γνωρίζει.

Ο εργαζόμενος ευθύνεται για τη ζημία που προξενείται στον εργοδότη από δόλο. Σε περίπτωση πρόκλησης ζημίας στον εργοδότη από αμέλεια του εργαζομένου κατά την εκτέλεση της εργασίας, το δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει τον εργαζόμενο από την ευθύνη, ιδίως σε περίπτωση ελαφριάς αμέλειας, ή να κατανείμει τη ζημία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου, καταλογίζοντας στον εργοδότη τη ζημία που αναλογεί στον επιχειρηματικό του κίνδυνο ή που παρίσταται δυσανάλογη σε σχέση με την ωφέλεια του εργαζομένου από τη σύμβαση.»

2. Το άρθρο 679 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 679
Παραίτηση του εργαζομένου
από τα δικαιώματά του

Είναι άκυρη η συμφωνία με την οποία περιορίζονται τα δικαιώματα του εργαζομένου από τα άρθρα 656 έως 658, 659 παράγραφοι 2 έως 667, 668 εδάφια 2, 670, 674, 677 και 678 ή διευρύνεται η ευθύνη του εργαζομένου από το άρθρο 652.»

Άρθρο 50 Μερική απασχόληση και εκ περιτροπής εργασία

1. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 38 του ν. 1892/1990 (Α' 101) αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η συμφωνία αυτή δεν καταρτιστεί εγγράφως ή δεν γνωστοποιηθεί εντός οκτώ (8) ημερών από την κατάρτισή της στην οικεία Επιθεώρηση Εργασίας, τεκμαίρεται η πλήρης απασχόληση του μισθωτού.»

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 38 του ν. 1892/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η συμφωνία αυτή δεν καταρτιστεί εγγράφως ή αν η συμφωνία ή η απόφαση του εργοδότη δεν γνωστοποιηθούν εντός οκτώ (8) ημερών από την κατάρτιση ή τη λήψη τους στην οικεία Επιθεώρηση Εργασίας, τεκμαίρεται η πλήρης απασχόληση του μισθωτού.»

Άρθρο 51 Υποχρέωση καταβολής μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών της αποζημίωσης απόλυσης

Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 38 του ν. 4387/2016 (Α' 85) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Από 1.7.2019 οι αποζημιώσεις απόλυσης των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα και ο αντίστοιχος φόρος της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν. 4172/2013 (Α' 167) κατατίθενται από τους εργοδότες μέσω λογαριασμού πληρωμών και μεταφέρονται αντιστοίχως και αποδίδονται από τον οικείο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών στους λογαριασμούς των δικαιούχων μισθωτών και του Δημοσίου.»

Άρθρο 52 Υποχρέωση καταβολής μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών της αποζημίωσης και των ασφαλιστικών εισφορών των πρακτικών ασκούμενων και των μαθητευόμενων

1. Από 1.7.2019 οι αποζημιώσεις και οι ασφαλιστικές εισφορές των μαθητευόμενων, σπουδαστών και φοιτητών που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση ή μαθητεία σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, όπου προβλέπονται, κατατίθενται από τις επιχειρήσεις μέσω λογαριασμού πληρωμών και μεταφέρονται αντιστοίχως και αποδίδονται από τον οικείο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών στους λογαριασμούς των ανωτέρω δικαιούχων και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Για τον σκοπό αυτόν, κάθε υπόχρεη επιχείρηση υπογράφει σχετική σύμβαση με πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που επιλέγει.

2. Η μη τήρηση της υποχρέωσης της παραγράφου 1 συνεπάγεται τη διακοπή της σύμβασης μαθητείας ή πρακτικής άσκησης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και τον αποκλεισμό των επιχειρήσεων από τα προγράμματα μαθητείας και πρακτικής άσκησης για δύο (2) έτη.

Άρθρο 53 Καταχώριση της ετήσιας κανονικής άδειας στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του α.ν. 539/1945 (Α' 229) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Ο εργοδότης αναγγέλλει ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «ΕΡΓΑΝΗ» τη χορήγηση της άδειας έως και μία (1) ώρα μετά την έναρξη πραγματοποίησής της.

β) Σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης της περίπτωσης α' επιβάλλονται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα σε βάρος του εργοδότη κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 3996/2011 (Α' 170).

γ) Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται η διαδικασία καταχώρισης, τα στοιχεία που γνωστοποιούνται και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.»

2. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 1.

Άρθρο 54

Πρόσβαση εργαζομένων στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ

1. Οι εργαζόμενοι έχουν πρόσβαση στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «ΕΡΓΑΝΗ» για την ανάκτηση δεδομένων που αφορούν την εργασιακή τους σχέση.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται ο τρόπος απόκτησης της πρόσβασης, τα δεδομένα στα οποία παρέχεται πρόσβαση και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου 1.

3. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 2.

Άρθρο 55

Καταχώριση οχημάτων για τη μεταφορά και διανομή προϊόντων και αντικειμένων στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ

1. Όταν, κατά την εκτέλεση της εργασίας τους, οι εργαζόμενοι χρησιμοποιούν μοτοποδήλατο ή μοτοσυκλέτα, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999, Α' 57), για τη μεταφορά ή διανομή προϊόντων και αντικειμένων, ο εργοδότης αναγγέλλει στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «ΕΡΓΑΝΗ» τον αριθμό κυκλοφορίας του οχήματος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται η διαδικασία καταχώρισης, τα στοιχεία που γνωστοποιούνται και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 2.

Άρθρο 56

Διατάξεις για την υγεία και την ασφάλεια κατά τη διανομή και μεταφορά προϊόντων και αντικειμένων

1. Όταν, κατά την εκτέλεση της εργασίας τους, οι εργαζόμενοι χρησιμοποιούν μοτοποδήλατο ή μοτοσυκλέτα, κατά την έννοια του άρθρου 2 του Κώδικα Οδικής Κυ-

κλοφορίας (ν. 2696/1999), ιδιοκτησίας, νομής ή κατοχής του εργοδότη, για τη μεταφορά ή διανομή προϊόντων και αντικειμένων, ο εργοδότης λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε τα οχήματα να είναι κατάλληλα προσαρμοσμένα και συντηρημένα προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία τους.

2. Ο εργοδότης εφοδιάζει με τον κατάλληλο εξοπλισμό προστασίας τους εργαζόμενους που χρησιμοποιούν μοτοποδήλατο ή μοτοσυκλέτα, ιδιοκτησίας, νομής ή κατοχής δικής του ή των εργαζομένων κατά την εκτέλεση της εργασίας τους για τη μεταφορά ή διανομή προϊόντων και αντικειμένων. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 4, ως κατάλληλος εξοπλισμός προστασίας ορίζεται το προστατευτικό κράνος, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 12 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999), πανωφόρι κατάλληλο για την προστασία του αναβάτη του μοτοποδηλάτου ή της μοτοσυκλέτας, αδιάβροχη προστασία, γάντια και ανακλαστικό γιλέκο.

3. Ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, ώστε οι εργαζόμενοι να έχουν στην διάθεσή τους επαρκείς πληροφορίες και, όταν απαιτείται, γραπτές οδηγίες χρήσης σχετικά με τον εξοπλισμό προστασίας της παραγράφου 2. Οι πληροφορίες και γραπτές οδηγίες πρέπει να είναι διαθέσιμες μέσα στην επιχείρηση ή εγκατάσταση και να είναι κατανοητές για τους ενδιαφερόμενους εργαζόμενους.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Προστασίας του Πολίτη και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται τα πιστοποιητικά και τα προβλεπόμενα λοιπά έγγραφα που οφείλει να διαθέτει ο εργοδότης, σχετικά με την ορθή συντήρηση των οχημάτων της παραγράφου 1, το είδος και οι προδιαγραφές του εξοπλισμού προστασίας της παραγράφου 2, οι προδιαγραφές και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του προσαρτώμενου αποθηκευτικού χώρου στα οχήματα της παραγράφου 1, ο φορέας πιστοποίησης της ευστάθειας του οχήματος, η πρότυπη γραπτή εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου για τις δραστηριότητες της παραγράφου 1 και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

5. Τα προβλεπόμενα στο παρόν μέτρα για την ασφάλεια και την υγεία σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων αλλά επιβαρύνουν εξ ολοκλήρου τον εργοδότη.

6. Αρμόδια όργανα για την εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 5 είναι οι Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία και οι Ειδικοί Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία του ΣΕΠΕ. Στους εργοδότες που παραβαίνουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 5, επιβάλλονται οι κυρώσεις των άρθρων 24 και 28 του ν. 3996/2011 (Α' 170).

7. Όταν οι εργαζόμενοι της παραγράφου 1 χρησιμοποιούν μοτοποδήλατο ή μοτοσυκλέτα δικής τους ιδιοκτησίας, νομής ή κατοχής, ο εργοδότης καταβάλλει πρόσθετη μηνιαία αποζημίωση χρήσης και συντήρησης του οχήματος που ισούται τουλάχιστον με το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του νόμιμου κατώτατου μηνιαίου μισθού ή της αντίστοιχης προκύπτουσας αναλογίας σε περίπτωση μερικής απασχόλησης. Η αποζημίωση δεν υπόκειται

σε κρατήσεις ασφαλιστικών εισφορών. Η αποζημίωση καταβάλλεται από τους εργοδότες μέσω λογαριασμού πληρωμών, αποδίδεται από τον οικείο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών στους λογαριασμούς των εργαζομένων και αποτυπώνεται διακριτά στα χρηρηγούμενα εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών.

8. Αρμόδια όργανα για την εφαρμογή της παραγράφου 7 είναι οι Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων και οι Ειδικόί Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων του ΣΕΠΕ. Στους εργοδότες που παραβαίνουν τις διατάξεις της παραγράφου 7 επιβάλλονται οι κυρώσεις των άρθρων 24 και 28 του ν. 3996/2011.

Άρθρο 57

Οδηγοί λεωφορείων ΚΤΕΛ

Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 36 του π.δ. 246/2006 (Α' 261) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για την απασχόληση οδηγού, κατά τα προηγούμενα εδάφια, απαιτείται η κατάρτιση σύμβασης δανεισμού μεταξύ του οδηγού, του εργοδότη του και του ΚΤΕΛ ή του τρίτου μετόχου για ορισμένο χρονικό διάστημα.».

Άρθρο 58

Αναστολή προθεσμιών κατά τη συμφιλιωτική διαδικασία και τη διαδικασία επίλυσης εργατικών διαφορών

1. Στην παράγραφο 2 της υποπαραγράφου Α' του άρθρου 3 του ν. 3996/2011 (Α' 170) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όταν η αίτηση του εργαζομένου αφορά αξιώσεις, για τις οποίες εφαρμόζονται οι αποσβεστικές προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 3198/1955 (Α' 98), από την κατάθεση της αίτησης και μέχρι τη σύνταξη του πρακτικού της παραγράφου 5, στο οποίο διατυπώνεται αιτιολογημένη άποψη του Επιθεωρητή ή αιτιολογημένη γνώμη περί της αδυναμίας διατύπωσης αιτιολογημένης άποψης, αναστέλλονται οι ανωτέρω αποσβεστικές προθεσμίες.».

2. Στην παράγραφο 4 της υποπαραγράφου Β' του άρθρου 3 του ν. 3996/2011 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όταν η αίτηση του εργαζομένου αφορά αξιώσεις, για τις οποίες εφαρμόζονται οι αποσβεστικές προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 3198/1955, από την κατάθεση της αίτησης και μέχρι τη σύνταξη του πρακτικού της παραγράφου 6, στο οποίο διατυπώνεται άποψη του Επιθεωρητή επί της διαφοράς, αναστέλλονται οι ανωτέρω αποσβεστικές προθεσμίες.».

Άρθρο 59

Αναγγελία του απασχολούμενου προσωπικού επί εκτέλεσης οικοδομικής εργασίας ή τεχνικού έργου στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ

Η εσωτερική παράγραφος 1 του άρθρου 37 του ν. 4488/2017 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Εργοδότης που εκτελεί οικοδομική εργασία ή τεχνικό έργο, υποχρεούται να αναγγέλλει ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης "ΕΡΓΑΝΗ" το απασχολούμενο προσωπικό, πριν από την

έναρξη κάθε ημερήσιας απασχόλησης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 5 του ν. 4554/2018 (Α' 130).».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΕΠΕ

Άρθρο 60

Κατηγοριοποίηση παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 24 του ν. 3996/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για την επιβολή των παραπάνω διοικητικών κυρώσεων συνεκτιμώνται τα εξής κριτήρια: η σοβαρότητα της παράβασης, η τυχόν επαναλαμβανόμενη μη συμμόρφωση στις υποδείξεις των αρμόδιων οργάνων, οι παρόμοιες παραβάσεις για τις οποίες έχουν επιβληθεί κυρώσεις στο παρελθόν, ο βαθμός υπαιτιότητας, ο αριθμός των εργαζομένων, το μέγεθος της επιχείρησης, το καθεστώς απασχόλησης, ο αριθμός των εργαζομένων που θίγονται και η υπαγωγή της επιχείρησης σε μία από τις κατηγορίες του άρθρου 10 του ν. 3850/2010 (Α' 84).

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατηγοριοποιούνται οι παραβάσεις, εξειδικεύονται τα κριτήρια, καθορίζεται η μέθοδος υπολογισμού του ύψους του προστίμου και προβλέπονται περιπτώσεις στις οποίες το ύψος του προστίμου μπορεί να αναπροσαρμόζεται.».

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 24 του ν. 3996/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης προσδιορίζονται συγκεκριμένα ποσά ανά παράβαση της περίπτωσης β' της παραγράφου 3.».

Άρθρο 61

Εξαίρεση των υπαλλήλων του ΣΕΠΕ και του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης από την αυτόφωρη διαδικασία

Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 17 του ν. 3996/2011 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τα αδικήματα που διώκονται κατ' έγκληση και φέρεται ότι διαπράχθηκαν από υπαλλήλους του ΣΕΠΕ ή του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την εκτέλεση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, για τον έλεγχο εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 275, 409 έως 413 και 417 έως 424 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.».

Άρθρο 62

Κυρώσεις σε περίπτωση παρεμπόδισης ελέγχων του ΣΕΠΕ

1. Στο άρθρο 28 του ν. 3996/2011 (Α' 170) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Εργοδότης, διευθυντής επιχείρησης, εκπρόσωπος ή οποιοσδήποτε τρίτος παρεμποδίζει την είσοδο σε υπάλληλο του ΣΕΠΕ ή του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που διενεργεί

ή συμμετέχει σε έλεγχο για την εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας σε χώρους εργασίας, ή παρεμποδίζει ή διακόπτει με οποιοδήποτε τρόπο τη διενέργεια του ελέγχου ή αρνείται να παράσχει ή παρέχει ψευδή στοιχεία και πληροφορίες, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους ή με χρηματική ποινή τουλάχιστον εννιακοσίων (900) ευρώ ή και με τις δύο αυτές ποινές.».

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 8 του ν. 2336/1995 (Α' 189) καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΟΑΕΔ

Άρθρο 63

Άδεια φροντίδας τέκνου αναπληρωτών εκπαιδευτικών του ΟΑΕΔ

1. Αναπληρωτής εκπαιδευτικός των εκπαιδευτικών δομών του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), ανεξαρτήτως φύλου, με τέκνο έως δύο (2) ετών, δικαιούται, μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 2874/2000 (Α' 286), να κάνει χρήση μειωμένου διδακτικού ωραρίου κατά δύο (2) ώρες την εβδομάδα και να απαλλαγεί από τις πρόσθετες υπηρεσίες της παραγράφου 8 του άρθρου 13 του ν. 1566/1985 (Α' 167). Εναλλακτικά, εφόσον δεν κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου του προηγούμενου εδαφίου, δικαιούται άδεια με αποδοχές, διάρκειας τρεισήμισι (3,5) μηνών, η οποία χορηγείται αποκλειστικά μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας.

2. Δικαίωμα λήψης της άδειας φροντίδας τέκνου της παραγράφου 1 έχει, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, και ο θετός γονέας, ανεξαρτήτως φύλου, από τον χρόνο της υιοθεσίας τέκνου που δεν έχει υπερβεί το έκτο (6ο) έτος της ηλικίας του, καθώς και ο ανάδοχος γονέας, ανεξαρτήτως φύλου, από τον χρόνο εισόδου τέκνου που δεν έχει υπερβεί το έκτο (6ο) έτος της ηλικίας του.

3. Την άδεια φροντίδας τέκνου δικαιούται κάθε γονέας αναπληρωτής εκπαιδευτικός, ανεξάρτητα από το είδος της δραστηριότητας που ασκεί ο άλλος γονέας.

4. Η άδεια χορηγείται μετά από κοινή δήλωση των γονέων προς τον εργοδότη ή τους εργοδότες τους για το ποιος θα κάνει χρήση του δικαιώματος άδειας, ενώ μπορούν να συμφωνήσουν να μοιραστούν την άδεια αυτή για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, τα οποία γνωστοποιούν με την κοινή τους δήλωση. Οι εργοδότες υποχρεούνται να παρέχουν στους εργαζόμενους σχετικές βεβαιώσεις.

5. Σε περίπτωση διαζυγίου, διάστασης ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια φροντίδας τέκνου λαμβάνει ο γονέας που έχει την επιμέλεια, εκτός και αν συμφωνήσουν διαφορετικά.

6. Η άδεια φροντίδας τέκνου θεωρείται και αμείβεται ως χρόνος διδακτικής υπηρεσίας και ως χρόνος ασφάλισης στους οικείους κλάδους κύριας και επικουρικής ασφάλισης.

7. Ο χρόνος λήψης της άδειας του παρόντος δεν μπορεί να μετατεθεί για οποιονδήποτε λόγο, η διάρκειά του δεν μπορεί να παραταθεί και λήγει, σε κάθε περίπτωση, με τη λήξη της εργασιακής σχέσης του εκπαιδευτικού.

Άρθρο 64

Αναπληρωτές εκπαιδευτικοί των σχολών του ΟΑΕΔ

Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 67 του ν. 3518/2006 (Α' 272) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. α) Για την κάλυψη των αναγκών των εκπαιδευτικών μονάδων σε έκτακτο προσωπικό, συμπεριλαμβανομένων της Σχολής Επαγγελματικής Κατάρτισης ΑμΕΑ Αθηνών και του Εκπαιδευτικού Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης Εφήβων και Νέων με Ειδικές Ανάγκες (Ε.Κ.Ε.Κ. ΑμΕΑ) Θεσσαλονίκης, ο ΟΑΕΔ δύναται να προσλαμβάνει, εκτός των ωρομισθίων της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 2336/1995 (Α' 189), προσωρινούς αναπληρωτές εκπαιδευτικούς πλήρους και μειωμένου ωραρίου, από τους ίδιους πίνακες που θα καταρτίζονται για τον σκοπό αυτόν.

Το ωράριο διδασκαλίας των αναπληρωτών πλήρους ωραρίου ορίζεται ίδιο με αυτό του πρωτοδιόριστου εκπαιδευτικού.

Το ωράριο διδασκαλίας των αναπληρωτών μειωμένου ωραρίου ορίζεται από εννέα (9) έως δεκαπέντε (15) ώρες την εβδομάδα.».

Άρθρο 65

Επίδομα θέσης ευθύνης διευθυντών και υποδιευθυντών των ΚΕΚ ΟΑΕΔ

1. Στην υποπερίπτωση ηη' της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176) οι λέξεις «καθώς και Εργαστηριακών Κέντρων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Εργαστηριακών Κέντρων και Σχολών και Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΟΑΕΔ.».

2. Στην υποπερίπτωση θθ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 οι λέξεις «και δημόσιων Ι.Ε.Κ.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, δημόσιων Ι.Ε.Κ. και Σχολών και Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΟΑΕΔ.».

Άρθρο 66

Αποζημίωση ελεγκτών ΟΑΕΔ

1. Στο άρθρο 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176) προστίθεται, με ισχύ από 1.1.2016, παράγραφος 10 ως εξής:

«10. Για την αποζημίωση όσων διενεργούν ή συμμετέχουν στη διενέργεια ελέγχων του ΟΑΕΔ, δεν εφαρμόζονται τα όρια των δύο τελευταίων εδαφίων της παραγράφου 2 και οι διατάξεις της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.».

2. Οι κοινές υπουργικές αποφάσεις για την αποζημίωση όσων διενεργούν ή συμμετέχουν στη διενέργεια ελέγχων του ΟΑΕΔ, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 2 και 10 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 και της παραγράφου 11 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α' 88), που εκδίδονται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος δύναται να ισχύουν από 1.1.2019.

Άρθρο 67

Ειδικότητες εκπαιδευτικών ΟΑΕΔ

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 29Α του ν. 4521/2018 (Α' 38) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στον κλάδο ΤΕ και ΔΕ του εκπαιδευτικού προσωπικού του ΟΑΕΔ, προβλέπονται, πέραν του άρθρου 29, και οι παρακάτω κλάδοι με τις αντίστοιχες ειδικότητες:

ΚΛΑΔΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΤΕ.03 ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	ΤΕ.03.01 ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ
	ΤΕ.03.02 ΑΡΤΟΠΟΙΟΥ - ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΗ
ΤΕ.04 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	ΤΕ.04.01 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
	ΤΕ.04.02 ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ
	ΤΕ.04.03 ΜΑΡΜΑΡΟΤΕΧΝΙΤΗ
	ΤΕ.04.04 ΓΟΥΝΟΠΟΙΟΥ
ΔΕ.03 ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	ΔΕ.03.01 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
	ΔΕ.03.02 ΜΑΡΜΑΡΟΤΕΧΝΙΤΗ
	ΔΕ.03.03 ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ
	ΔΕ.03.04 ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΙΑΣ
ΔΕ.04 ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	ΔΕ.04.01 ΑΡΤΟΠΟΙΟΥ - ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΗ
	ΔΕ.04.02 ΜΑΓΕΙΡΙΚΗΣ
ΔΕ.05 ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΤΕΧΝΙΤΕΣ	ΔΕ.05.01 ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ
	ΔΕ.05.02 ΒΑΦΕΑ
	ΔΕ.05.03 ΧΑΛΚΟΥΡΓΟΥ
	ΔΕ.05.04 ΕΦΑΡΜΟΣΤΗ
	ΔΕ.05.05 ΝΑΥΠΗΓΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
	ΔΕ.05.06 ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΩΝ - ΤΑΠΗΤΟΥΡΓΩΝ
	ΔΕ.05.07 ΓΕΩΤΕΧΝΙΤΩΝ
	ΔΕ.05.08 ΓΟΥΝΟΠΟΙΟΥ
	ΔΕ.05.09 ΑΓΙΟΓΡΑΦΟΥ
	ΔΕ.05.10 ΔΕΡΜΑΤΟΤΕΧΝΙΤΗ
	ΔΕ.05.11 ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ
ΔΕ.06 ΕΙΔΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΕ.06.01 ΔΙΕΡΜΗΝΕΩΝ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

2. Στο άρθρο 29Α του ν. 4521/2018 προστίθεται νέα παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Για την κάλυψη έκτακτων αναγκών σε ωρομίσθιο εκπαιδευτικό προσωπικό στο πλαίσιο υλοποίησης ταχύρρυθμων προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης από τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) του ΟΑΕΔ, δύναται να προσλαμβάνονται, με απόφαση του Διοικητή του ΟΑΕΔ, ως εκπαιδευτικοί εξειδικευμένοι τεχνίτες, εκτός του πίνακα των ειδικοτήτων της παραγράφου 2.»

Άρθρο 68

Ωφελούμενοι προγραμμάτων εποχικών ξενοδοχειακών επιχειρήσεων του ΟΑΕΔ

Στο άρθρο 8 του ν. 1545/1985 (Α' 91) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Οι εργαζόμενοι σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που εντάσσονται στο πρόγραμμα επιχορήγησης της παραγράφου 2, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 39 του ν. 3986/2011 (Α' 152), για όσο χρόνο απασχολούνται στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος επιχορήγησης.»

Άρθρο 69

Επιδότηση Μαθητείας των ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ

Η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του ν. 1545/1985 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο ΟΑΕΔ μπορεί να καταβάλει στους μαθητές των εκπαιδευτικών του μονάδων μαθητείας επίδομα, το οποίο χορηγείται για κάθε μέρα εκπαίδευσης στη μονάδα της πρακτικής εξάσκησης του μαθητή σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 46).»

Άρθρο 70

Επιτροπή του ΕΛΕΚΠ

1. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α' 88) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Τα μέλη των περιπτώσεων β' έως δ' ορίζονται με τετραετή θητεία.»

2. Μέχρι την έκδοση νέας απόφασης για τη συγκρότηση της Επιτροπής του ΕΛΕΚΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013, όπως τροποποιείται με την παράγραφο 1 του παρόντος, η υφιστάμενη Επιτροπή του ΕΛΕΚΠ εξακολουθεί να λειτουργεί νόμιμα ως έχει.

Άρθρο 71

Κριτήρια επιλογής διευθυντικών στελεχών στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΟΑΕΔ

1. Η περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου 72 του ν. 3996/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Το κριτήριο της επιστημονικής συγκρότησης αποτιμάται με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του ν. 4547/2018 (Α' 102).»

2. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 5 του άρθρου 72 του ν. 3996/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Το κριτήριο της διοικητικής και διδακτικής εμπειρίας αποτιμάται με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 24 του ν. 4547/2018.»

3. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 72 του ν. 3996/2011 οι λέξεις «τριάντα πέντε (35)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σαράντα πέντε (45)».

4. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 72 του ν. 3996/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η επιλογή και τοποθέτηση των διευθυντών και υποδιευθυντών στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΟΑΕΔ πραγματοποιείται για διετή θητεία, η οποία αρχίζει με την έναρξη του σχολικού έτους και λήγει την τελευταία ημέρα του επόμενου σχολικού έτους.»

5. Η θητεία των διευθυντών οι οποίοι υπηρετούν στις μονάδες εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΟΑΕΔ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, λήγει την 31η Αυγούστου

2019 ή, εφόσον η διαδικασία επιλογής δεν έχει ολοκληρωθεί έως και την ανωτέρω καταληκτική ημερομηνία, η θητεία του παρατείνεται μέχρι την τοποθέτηση των νέων διευθυντών.

6. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 72 του ν. 3996/2011 καταργείται.

Άρθρο 72 **Εκκαθάριση ΟΧΑΕ**

Στην περίπτωση β' της παραγράφου 8 του άρθρου 35 του ν. 4144/2013 (Α' 88) οι λέξεις «μέχρι τις 31.12.2018» αντικαθίστανται, με ισχύ από 1.1.2019, από τις λέξεις «μέχρι τις 31.12.2019».

Άρθρο 73 **Απασχόληση προσώπων** **ειδικών κατηγοριών σε φορείς του** **ιδιωτικού και ευρύτερου δημόσιου τομέα**

1. Το άρθρο 2 του ν. 2643/1998 (Α' 220) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2 **Προστασία σε φορείς του ιδιωτικού** **και ευρύτερου δημόσιου τομέα**

1. Α) Επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, ελληνικές ή ξένες, που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, καθώς και οι θυγατρικές τους εταιρείες, εφόσον απασχολούν προσωπικό πάνω από πενήντα (50) άτομα, υποχρεούνται να προσλαμβάνουν προστατευόμενα πρόσωπα του προηγούμενου άρθρου, σε ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) επί του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησης ή της εκμετάλλευσης. Εξαιρούνται από την υποχρέωση αυτή, οι επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που εμφανίζουν στους ισολογισμούς τους αρνητικό αποτέλεσμα (ζημία) στις δύο (2) αμέσως προηγούμενες από το έτος προκήρυξης χρήσεις. Το ποσοστό αυτό κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων του άρθρου 1 με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας:

α) Ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) στα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

β) Ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

γ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

δ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

ε) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

Από τον αριθμό των προσώπων που προκύπτει ότι, υποχρεούται να προσλάβει η επιχείρηση ή εκμετάλλευση με βάση τα ανωτέρω επιμέρους ποσοστά, αφαιρούνται κατά κατηγορία προστασίας τα πρόσωπα που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο κι έχουν προσληφθεί οικειοθελώς από την επιχείρηση ή εκμετάλλευση.

Β) Οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 13, με την εξαίρεση των Νομικών Προ-

σώπων Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που προσλαμβάνουν προσωπικό μέσω του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και όσων εμφανίζουν στους ισολογισμούς τους αρνητικό αποτέλεσμα (ζημία) στις δύο (2) αμέσως προηγούμενες από το έτος προκήρυξης χρήσεις, κι εφόσον απασχολούν προσωπικό πάνω από πενήντα (50) άτομα, υποχρεούνται να προσλαμβάνουν προστατευόμενα πρόσωπα του προηγούμενου άρθρου σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), το οποίο κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων του άρθρου 1 με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας:

α) Ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

β) Ποσοστό δύο τοις εκατό (2%), στα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 που είναι πολύτεκνοι γονείς με τέσσερα (4) ζώντα τέκνα και άνω, τέκνα πολύτεκνης οικογένειας και επιζών ή άγαμος γονέας τριών ανήλικων τέκνων, καθώς και ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) στα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 που είναι τρίτεκνοι γονείς με τρία (3) ζώντα τέκνα και τέκνα τρίτεκνης οικογένειας.

γ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

δ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

ε) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

2. Για τον υπολογισμό των ποσοστών της παραγράφου 1 στο προσωπικό της υπόχρεης επιχείρησης, εκμετάλλευσης ή φορέα συνυπολογίζονται:

α) Οι υπάλληλοι και οι εργατοτεχνίτες που υπηρετούν σε αυτήν, ανεξάρτητα από τον τύπο και τη μορφή της σύμβασής τους. Δεν συνυπολογίζονται εκείνοι που προσλαμβάνονται για χρονικό διάστημα μικρότερο του ενός (1) έτους.

β) Τα πρόσωπα που τοποθετήθηκαν αναγκαστικά σε κάθε υπόχρεη επιχείρηση με τον ν. 1648/1986 (Α' 147) ή με οποιαδήποτε προηγούμενη προστατευτική διάταξη ή με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Δεν συνυπολογίζονται τοποθετήσεις προσώπων που υπάγονται στο άρθρο 1, εφόσον γίνονται οικειοθελώς από την επιχείρηση.

Τυχόν κλάσμα που προκύπτει κατά τον υπολογισμό του αριθμού αυτών που προσλαμβάνονται, αν υπερβαίνει τη μισή μονάδα, υπολογίζεται ως ακέραιη μονάδα.

3. Σε επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις ή φορείς που διατηρούν υποκαταστήματα ή εκμεταλλεύσεις σε περισσότερες από μία περιφερειακές ενότητες, για τον υπολογισμό του αριθμού των προστατευόμενων προσώπων που τοποθετούνται υποχρεωτικά, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του προσωπικού που υπηρετεί στην έδρα και τα υποκαταστήματα ή τις εκμεταλλεύσεις της επιχείρησης ή του φορέα. Στην περίπτωση αυτή, ο υπολογισμός εκείνων που τοποθετούνται, γίνεται χωριστά για τα υποκαταστήματα ή τις εκμεταλλεύσεις που λειτουργούν σε κάθε περιφερειακή ενότητα ανάλογα με το απασχολούμενο σε αυτές προσωπικό. Η υποχρέωση της επιχείρησης, εκμετάλλευσης ή του φορέα να προ-

σλαμβάνει τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 1 έχει εκπληρωθεί, όταν, πανελλαδικά, έχει τοποθετηθεί στην επιχείρηση, εκμετάλλευση ή τον φορέα ο αριθμός προσώπων που αναλογεί στο συνολικό προβλεπόμενο ποσοστό της παραγράφου 1.

4. Η αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕΔ (περιφερειακή διεύθυνση ή ΚΠΑ2) καταρτίζει την προκήρυξη η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των θέσεων εργασίας των φορέων της παραγράφου 1 που θα καλυφθούν από προστατευόμενα πρόσωπα, κατά περιφερειακή ενότητα, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 6. Η προκήρυξη εγκρίνεται από την Κεντρική Επιτροπή Εποπτείας και Συντονισμού Εφαρμογής του ν. 2643/1998 και κοινοποιείται από τον περιφερειακό διευθυντή ή τον προϊστάμενο του ΚΠΑ2 στην οικεία Επιτροπή του άρθρου 9. Η προκήρυξη αναρτάται στο κατάστημα της αρμόδιας υπηρεσίας και στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ. Δελτίο τύπου σχετικά με τη δημοσίευση της προκήρυξης αναρτάται στην ιστοσελίδα και αποστέλλεται στον ημερήσιο τύπο.

5. α) Οι ενδιαφερόμενοι να προσληφθούν στις προκηρυσσόμενες θέσεις εργασίας ιδιωτικών επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων και φορέων της παραγράφου 1, υποβάλλουν ηλεκτρονικά ειδική αίτηση - υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για τη μοριοδότησή τους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, καθώς και τις συγκεκριμένες θέσεις της προκήρυξης, στις οποίες επιθυμούν να τοποθετηθούν κατά σειρά προτίμησης.

β) Οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα επιλογής θέσεων από μία (1) κατηγορία προστασίας. Αν ένας υποψήφιος ανήκει σε περισσότερες από μία (1) κατηγορίες προστασίας, επιλέγει μία κατηγορία προστασίας ως κύρια, βάσει της οποίας δηλώνει τις θέσεις που επιθυμεί. Η σώρευση στην αίτηση - υπεύθυνη δήλωση θέσεων από διαφορετικές κατηγορίες προστασίας, συνεπάγεται αυτοδικαίως τον αποκλεισμό του υποψηφίου από τη διαδικασία.

γ) Οι αιτήσεις - υπεύθυνες δηλώσεις όλων των υποψηφίων υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία, η οποία αρχίζει από την επομένη της ανάρτησης της προκήρυξης στο κατάστημα της αρμόδιας υπηρεσίας και στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών και καθορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 7. Ανάκληση, τροποποίηση ή συμπλήρωση της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης δεν επιτρέπεται μετά το πέρας της αποκλειστικής προθεσμίας υποβολής της. Η δήλωση ανακριβών στοιχείων στην αίτηση - υπεύθυνη δήλωση συνεπάγεται την απώλεια της προστασίας του παρόντος νόμου.

δ) Οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης σε τρεις (3) κατ' ανώτατο όριο υπηρεσίες του ΟΑΕΔ (περιφερειακή διεύθυνση ή ΚΠΑ2) που έχουν προβεί σε προκήρυξη, κατ' επιλογήν τους.

ε) Η πλήρωση των θέσεων γίνεται με βάση ξεχωριστούς πίνακες ανά κατηγορία προστασίας σύμφωνα με τον αριθμό των μορίων που συγκεντρώνουν τα προστατευόμενα πρόσωπα σε συνδυασμό και με τη σειρά προτίμησης που έχουν αναγράψει οι υποψήφιοι στη δήλωσή τους.

6. α) Οι ενδιαφερόμενοι να προσληφθούν στις προκηρυσσόμενες θέσεις εργασίας ιδιωτικών επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων και φορέων της παραγράφου 1, υποβάλλουν στην οικεία Επιτροπή του άρθρου 9 τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, με τα οποία τεκμηριώνεται η ακρίβεια των δηλούμενων στην αίτηση - υπεύθυνη δήλωση στοιχείων, τα οποία θα πρέπει να έχουν εκδοθεί και συνταχθεί μέχρι την λήξη της προθεσμίας υποβολής της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης και όχι πέραν αυτής, εκτός αυτών που προσδιορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ότι επιτρέπεται να εκδοθούν και μετά τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Για την υποβολή των δικαιολογητικών του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται η παράγραφος 4 του άρθρου 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45).

β) Η υποβολή των δικαιολογητικών της περίπτωσης α' γίνεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας, η οποία αρχίζει από την επομένη της ανάρτησης της προκήρυξης στο κατάστημα της αρμόδιας υπηρεσίας και στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα πέντε (35) ημερών και καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η εκπρόθεσμη υποβολή των δικαιολογητικών καθιστά απαράδεκτη την αίτηση.

γ) Μετά την εξέταση των αιτήσεων και δικαιολογητικών από κάθε αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕΔ, συντάσσεται ο προσωρινός πίνακας μοριοδότησης που περιλαμβάνει:

αα) Αριθμό προστατευομένων αντίστοιχο προς τις προκηρυσσόμενες θέσεις του άρθρου 2 κατά κατηγορία προστασίας.

ββ) Βαθμολογία όλων των αιτούντων την προστασία του παρόντος νόμου, των οποίων οι αιτήσεις δεν έχουν απορριφθεί (έγκυρες αιτήσεις) με φθίνουσα σειρά μορίων (επιλαχόντες).

γγ) Τα ονόματα των υποψηφίων, με αλφαβητική σειρά, των οποίων οι αιτήσεις έχουν απορριφθεί και αναφορά των λόγων απόρριψης ανά αίτηση.

Ο προσωρινός πίνακας αναρτάται στο κατάστημα της αρμόδιας υπηρεσίας του ΟΑΕΔ και στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ. Δελτίο τύπου σχετικά με τη δημοσίευση του πίνακα αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ και αποστέλλεται στον ημερήσιο τύπο.

δ) Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν ενστάσεις κατά του προσωρινού πίνακα μοριοδότησης, ενώπιον της αρμόδιας υπηρεσίας του ΟΑΕΔ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών, η οποία αρχίζει από την επομένη της ανάρτησης του πίνακα.

ε) Η αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕΔ, μετά την εξέταση των ενστάσεων, ανασυντάσσει, εάν απαιτείται, τον προσωρινό πίνακα μοριοδότησης και καταρτίζει τον οριστικό πίνακα μοριοδότησης, ο οποίος περιλαμβάνει:

αα) Αριθμό προστατευομένων αντίστοιχο προς τις προκηρυσσόμενες θέσεις του άρθρου 2 κατά κατηγορία προστασίας.

ββ) Βαθμολογία όλων των αιτούντων την προστασία του παρόντος νόμου, των οποίων οι αιτήσεις δεν έχουν απορριφθεί (έγκυρες αιτήσεις) με φθίνουσα σειρά μορίων (επιλαχόντες).

γγ) Τα ονόματα των υποψηφίων, με αλφαβητική σειρά, των οποίων οι αιτήσεις έχουν απορριφθεί και αναφορά των λόγων απόρριψης ανά αίτηση.

Ο οριστικός πίνακας αναρτάται στο κατάστημα της αρμόδιας υπηρεσίας του ΟΑΕΔ και στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ. Δελτίο τύπου σχετικά με τη δημοσίευση του πίνακα αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ και αποστέλλεται στον ημερήσιο τύπο. Ο οριστικός πίνακας ισχύει μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 7 για νέα προκήρυξη. Κάθε αντικατάσταση τοποθετηθέντος, είτε ύστερα από αίτηση του εργοδότη είτε ύστερα από ανάκληση τοποθέτησης με αίτηση του προστατευόμενου, γίνεται από τον πίνακα των επιλαχόντων.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται ο τύπος της ειδικής αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης που υποβάλλουν τα προστατευόμενα πρόσωπα, τα ειδικότερα στοιχεία που πρέπει να περιέχει η αίτηση - υπεύθυνη δήλωση, τα δικαιολογητικά που κατατίθενται από τους υποψηφίους, ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών, ο τρόπος και η διαδικασία επεξεργασίας των αιτήσεων και κατάρτισης των πινάκων μοριοδότησης και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

8. Οι Επιτροπές του άρθρου 9 τοποθετούν με απόφασή τους τα προστατευόμενα πρόσωπα στις θέσεις εργασίας ιδιωτικών επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων και φορέων της παραγράφου 1, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την αποστολή σε αυτές του οριστικού πίνακα μοριοδότησης. Η αδικαιολόγητη μη τήρηση της αποκλειστικής προθεσμίας συνιστά πειθαρχικό αδίκημα των αρμόδιων για την τοποθέτηση υπαλλήλων. Ο πίνακας τοποθετήσεων γνωστοποιείται στους ενδιαφερομένους με τον ίδιο τρόπο κατά τον οποίο δημοσιοποιούνται οι πίνακες μοριοδότησης (προσωρινός και οριστικός).

9. Ο αρμόδιος περιφερειακός διευθυντής του ΟΑΕΔ, με απόφασή του, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της οικείας Επιτροπής του άρθρου 9, μπορεί να απαλλάσσει από την υποχρέωση πρόσληψης ή να περιορίζει το ποσοστό υποχρεωτικής πρόσληψης σε επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις ή φορείς που έχουν ουσιαστικά αναστείλει τις εργασίες τους ή δεν μπορούν να συνεχίσουν επωφελώς τη λειτουργία τους. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να επιτρέπεται στις παραπάνω επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις ή φορείς να απολύουν όλους ή ορισμένους από τους προστατευόμενους, που έχουν τοποθετηθεί σε αυτές αναγκαστικά με οποιονδήποτε νόμο καταγγέλλοντας τη σύμβαση εργασίας τους. Για την έκδοση της παραπάνω απόφασης, η ενδιαφερόμενη επιχείρηση υποβάλλει στον αρμόδιο περιφερειακό διευθυντή του ΟΑΕΔ σχετική αίτηση που συνοδεύεται από όλα τα απαραίτητα για την υποστήριξή της στοιχεία.

Αν ο περιφερειακός διευθυντής αποφασίσει τη μείωση του ποσοστού υποχρεωτικής πρόσληψης ή επιτρέψει την απόλυση ορισμένου αριθμού προστατευόμενων, με την απόφασή του ορίζει, κατά περίπτωση, το ποσοστό της μείωσης ή τον συγκεκριμένο αριθμό απολυομένων και τα κριτήρια για την επιλογή των προσώπων που απο-

λύονται. Τέτοια κριτήρια είναι ο χρόνος πρόσληψης του απολυομένου, η οικονομική ή η οικογενειακή του κατάσταση, η ηλικία του και ο βαθμός τυχόν αναπηρίας του.

Κατά των αποφάσεων αυτών του περιφερειακού διευθυντή του ΟΑΕΔ χωρεί προσφυγή ενώπιον της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής του άρθρου 10, η οποία ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Δικαίωμα προσφυγής έχουν οι ανωτέρω εργοδότες, τα προστατευόμενα πρόσωπα και κάθε τρίτος που έχει έννομο συμφέρον.

10. Οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας, οι τράπεζες και οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 13, υποχρεούνται, πέρα από τα προστατευόμενα πρόσωπα που οι φορείς αυτοί προσλαμβάνουν σύμφωνα με την παράγραφο 1, να προσλαμβάνουν:

α) Στο ογδόντα τοις εκατό (80%) των κενών θέσεων τηλεφωνητών οικιακών τηλεφωνικών κέντρων, τυφλούς πτυχιούχους των σχολών εκπαίδευσης τυφλών τηλεφωνητών, που εποπτεύονται από τα Υπουργεία Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υγείας. Τυχόν κλάσμα που προκύπτει κατά τον υπολογισμό του αριθμού των θέσεων, εάν υπερβαίνει τη μισή μονάδα, υπολογίζεται ως ακέραιη μονάδα.

β) Στο ένα πέμπτο (1/5) των κενών θέσεων κλητήρων, νυχτοφυλάκων, καθαριστών-καθαριστριών, θυρωρών, κηπουρών και τραπεζοκόμων, θύματα πολέμου, αναπήρους πολεμικής ή ειρηνικής περιόδου και αναπήρους πολέμου άμαχου πληθυσμού και αναπήρους του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 ή τέκνα των αναπήρων πολέμου ή της Εθνικής Αντίστασης ή θανόντων αναπήρων πολέμου ή της Εθνικής Αντίστασης, εφόσον κατοικούν στην περιφέρεια όπου προσλαμβάνονται και είναι σε θέση να εκτελέσουν την εργασία που τους ανατίθεται.

11. Οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 13 υποχρεούνται να προσλαμβάνουν στη δικηγόρους προστατευόμενα πρόσωπα του άρθρου 1, σε ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) επί του συνολικού αριθμού των δικηγόρων που απασχολούνται στη νομική τους υπηρεσία. Η κατανομή του ποσοστού αυτού στις κατηγορίες των προστατευόμενων προσώπων γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 1.

12. Ως κατώτατο όριο ηλικίας για την τοποθέτηση ή πρόσληψη ορίζεται το εικοστό πρώτο (21ο) έτος. Για τον υπολογισμό του ορίου αυτού, ως ημέρα γέννησης θεωρείται η 1η Ιανουαρίου του έτους γέννησης.

13. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1Β, οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται στους ακόλουθους φορείς του δημόσιου τομέα:

α) Στις δημόσιες επιχειρήσεις και στους δημόσιους οργανισμούς.

β) Στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή στα οποία το κράτος κατέχει το πενήντα ένα τοις εκατό (51%) τουλάχιστον του μετοχικού τους κεφαλαίου.

γ) Στα νομικά πρόσωπα τα οποία είτε ανήκουν στα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' ή στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμίδας ή στην ΚΕΔΚΕ ή στις τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων είτε επιχορηγούνται από τους φορείς αυτούς, τακτικές κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή τα οικεία καταστατικά, είτε έχουν μετοχικό κεφάλαιο, ή τα πενήντα ένα τοις εκατό (51%) τουλάχιστον του οποίου κατέχουν οι παραπάνω φορείς.».

2. Οποιαδήποτε αναφορά στις διατάξεις του ν. 2643/1998 στους φορείς της παραγράφου 8 του άρθρου 2 του νόμου αυτού, νοείται ως αναφορά στους φορείς της παραγράφου 13 του άρθρου 2, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 1 του παρόντος.

3. Το πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 και οι παράγραφοι 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 11 του ν. 3227/2004 (Α' 31) καταργούνται.

Άρθρο 74

Διορισμός ή πρόσληψη προσώπων ειδικών κατηγοριών σε δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. και Ν.Π.Ι.Δ.

1. Το άρθρο 3 του ν. 2643/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

Διορισμός ή πρόσληψη προστατευόμενων σε δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. και Ν.Π.Ι.Δ.

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των δύο βαθμών και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που προσλαμβάνουν προσωπικό μέσω του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), υποχρεούνται να διορίζουν ή να προσλαμβάνουν πρόσωπα προστατευόμενα σύμφωνα με το άρθρο 1, χωρίς διαγωνισμό ή επιλογή, σε εγκεκριμένες θέσεις που αντιστοιχούν στο πέντε τοις εκατό (5%) του συνόλου των προς προκήρυξη θέσεων του οικείου φορέα. Προς τούτο ο οικείος φορέας, πριν αποστείλει στο Α.Σ.Ε.Π. το αίτημά του για προκήρυξη θέσεων ή πριν εκδώσει την προκήρυξη, αν την εκδίδει ο ίδιος, αποστέλλει το σύνολο των θέσεων που θα προκηρυχθούν κατά κατηγορία και κλάδο ή ειδικότητα και κατά περιφέρεια και περιφερειακή ενότητα στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση της παρούσας παραγράφου. Τυχόν κλάσμα που προκύπτει κατά τον υπολογισμό του αριθμού των θέσεων, εάν ισούται ή υπερβαίνει τη μισή μονάδα, υπολογίζεται ως ακέραιη μονάδα. Ο αριθμός των θέσεων που αντιστοιχεί στο παραπάνω ποσοστό κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων του άρθρου 1, με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας:

α) Αναλογία 3/8 στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

β) Αναλογία 2/8, σε εκείνα τα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 που είναι πολύτεκνοι γονείς με τέσσερα (4) ζώντα τέκνα και άνω, ένα

(1) από τα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας και επιζών ή άγαμος γονέας τριών (3) ανηλίκων τέκνων.

γ) Αναλογία 1/8 στα πρόσωπα της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

δ) Αναλογία 1/8 στα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

ε) Αναλογία 1/8 στα πρόσωπα της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

Στο παραπάνω ποσοστό έπεντε τοις εκατό (5%) προστίθεται ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) του συνόλου των προς προκήρυξη θέσεων του οικείου φορέα, στο οποίο (2%) υπάγονται αποκλειστικά τα υπόλοιπα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο αριθμός των θέσεων των προστατευόμενων που έχει προκύψει κατά τα ανωτέρω, κατανέμεται κατά περιφέρεια και περιφερειακή ενότητα, φορέα, κατηγορία προστασίας, κλάδο και ειδικότητα. Με βάση την ίδια απόφαση οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΑΕΔ προβαίνουν στις οικείες ειδικές προκηρύξεις.

2. Η αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕΔ (περιφερειακή διεύθυνση ή ΚΠΑ2) κατάρτιζει την οικεία προκήρυξη, η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των θέσεων εργασίας των φορέων της παραγράφου 1 που θα καλυφθούν από προστατευόμενους του παρόντος νόμου, κατά περιφερειακή ενότητα, φορέα, κατηγορία προστασίας, κλάδο και ειδικότητα. Η προκήρυξη κοινοποιείται από τον περιφερειακό διευθυντή ή τον προϊστάμενο του ΚΠΑ2 στην οικεία Επιτροπή του άρθρου 9. Η προκήρυξη αναρτάται στο κατάστημα της αρμόδιας υπηρεσίας και στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ. Δελτίο τύπου σχετικά με τη δημοσίευση της προκήρυξης αναρτάται στην ιστοσελίδα και αποστέλλεται στον ημερήσιο τύπο.

3. α) Η πλήρωση των θέσεων γίνεται με βάση ξεχωριστούς πίνακες ανά κατηγορία προστασίας κατά τα ανωτέρω, σύμφωνα με τον αριθμό των μορίων που συγκεντρώνουν τα προστατευόμενα πρόσωπα, τις ειδικότερες προϋποθέσεις που ορίζονται στην κάθε προκήρυξη του Α.Σ.Ε.Π. σε συνδυασμό και με τη σειρά προτίμησης που έχουν αναγράψει οι υποψήφιοι στη δήλωσή τους.

β) Εάν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας σύνταξης του οριστικού πίνακα της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5 εξακολουθούν να υφίστανται κενές θέσεις βάσει της εκδοθείσας προκήρυξης, αυτές καλύπτονται αποκλειστικά από τα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 που είναι πολύτεκνοι γονείς με τέσσερα (4) ζώντα τέκνα και άνω ή τέκνα πολύτεκνης οικογένειας. Τα παραπάνω πρόσωπα, τα οποία δεν εμφανίζονται ως επιτυχόντες στον οριστικό πίνακα, και εφόσον η αίτησή τους έχει κριθεί ως έγκυρη από την αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕΔ, καλούνται με πρόσκληση του Οργανισμού να δηλώσουν, κατά σειρά προτίμησης, τις θέσεις οι οποίες έχουν παραμείνει κενές και για τις οποίες κατέχουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα. Εάν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξακολουθούν να υφίστανται κενές θέσεις, αυτές αποδεσμεύονται και αποδίδονται στους φορείς από τους οποίους έχουν παρακρατηθεί.

4. α) Οι υποψήφιοι για διορισμό ή πρόσληψη στις θέσεις της προκήρυξης θέσεων εργασίας των φορέων της παραγράφου 1, υποβάλλουν ηλεκτρονικά ειδική αίτηση - υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την μοριοδότησή τους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4, καθώς και τις συγκεκριμένες θέσεις της προκήρυξης στις οποίες επιθυμούν να διοριστούν κατά σειρά προτίμησης.

β) Οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα επιλογής θέσεων από μία (1) κατηγορία προστασίας. Αν ένας υποψήφιος ανήκει σε περισσότερες από μία (1) κατηγορίες προστασίας, επιλέγει μία κατηγορία προστασίας ως κύρια, βάσει της οποίας δηλώνει τις θέσεις που επιθυμεί. Η σώρευση στην αίτηση - υπεύθυνη δήλωση θέσεων από διαφορετικές κατηγορίες προστασίας, συνεπάγεται αυτοδικαίως τον αποκλεισμό του υποψηφίου από τη διαδικασία.

γ) Οι αιτήσεις - υπεύθυνες δηλώσεις των υποψηφίων υποβάλλονται στις επιτροπές του άρθρου 9 μέσα σε αποκλειστική προθεσμία, η οποία αρχίζει από την επομένη της ανάρτησης της προκήρυξης στο κατάστημα της αρμόδιας υπηρεσίας και στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών και καθορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 6. Ανάκληση, τροποποίηση ή συμπλήρωση της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης δεν επιτρέπεται μετά το πέρας της αποκλειστικής προθεσμίας υποβολής της. Η δήλωση ανακριβών στοιχείων στην αίτηση - υπεύθυνη δήλωση συνεπάγεται την απώλεια της προστασίας του παρόντος νόμου.

δ) Οι ενδιαφερόμενοι έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης υπεύθυνης δήλωσης σε μία (1) υπηρεσία του ΟΑΕΔ (περιφερειακή διεύθυνση ή ΚΠΑ2) που έχει προβεί σε προκήρυξη, κατ' επιλογή τους.

5. α) Οι ενδιαφερόμενοι να προσληφθούν στις προκηρυσσόμενες θέσεις, υποβάλλουν στην οικεία επιτροπή του άρθρου 9 τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, με τα οποία τεκμηριώνεται η ακρίβεια των δηλούμενων στην αίτηση - υπεύθυνη δήλωση στοιχείων, τα οποία θα πρέπει να έχουν εκδοθεί και συνταχθεί μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης και όχι πέραν αυτής, εκτός αυτών που προσδιορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ότι επιτρέπεται να εκδοθούν και μετά τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Για την υποβολή των δικαιολογητικών του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται η παράγραφος 4 του άρθρου 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999).

β) Η υποβολή των δικαιολογητικών της περίπτωσης α' γίνεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας, η οποία αρχίζει από την επομένη της ανάρτησης της προκήρυξης στο κατάστημα της αρμόδιας υπηρεσίας και στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα πέντε (35) ημερών και καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η εκπρόθεσμη υποβολή των δικαιολογητικών καθιστά अपαράδεκτη την αίτηση.

γ) Μετά την εξέταση των αιτήσεων και δικαιολογητικών από κάθε αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕΔ, συντάσσεται ο προσωρινός πίνακας μοριοδότησης που περιλαμβάνει:

αα) Αριθμό προστατευόμενων αντίστοιχο προς τις προκηρυσσόμενες θέσεις του άρθρου 3 κατά κατηγορία προστασίας.

ββ) Βαθμολογία όλων των αιτούντων την προστασία του παρόντος νόμου, των οποίων οι αιτήσεις δεν έχουν απορριφθεί (έγκυρες αιτήσεις) με φθίνουσα σειρά μορίων (επιλαχόντες).

γγ) Τα ονόματα των υποψηφίων, με αλφαβητική σειρά, των οποίων οι αιτήσεις έχουν απορριφθεί και αναφορά των λόγων απόρριψης ανά αίτηση.

Ο προσωρινός πίνακας αναρτάται στο κατάστημα της αρμόδιας Υπηρεσίας του ΟΑΕΔ και στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ. Δελτίο τύπου σχετικά με τη δημοσίευση του πίνακα αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ και αποστέλλεται στον ημερήσιο τύπο.

δ) Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν ενστάσεις κατά του προσωρινού πίνακα μοριοδότησης, ενώπιον της αρμόδιας υπηρεσίας του ΟΑΕΔ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών, η οποία αρχίζει από την επομένη της ανάρτησης του πίνακα.

ε) Η αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕΔ, μετά την εξέταση των ενστάσεων, ανασυντάσσει, εάν απαιτείται, τον προσωρινό πίνακα μοριοδότησης και καταρτίζει τον οριστικό πίνακα μοριοδότησης ο οποίος περιλαμβάνει:

αα) Αριθμό προστατευόμενων αντίστοιχο προς τις προκηρυσσόμενες θέσεις του άρθρου 3 κατά κατηγορία προστασίας.

ββ) Βαθμολογία όλων των αιτούντων την προστασία του παρόντος νόμου, των οποίων οι αιτήσεις δεν έχουν απορριφθεί (έγκυρες αιτήσεις) με φθίνουσα σειρά μορίων (επιλαχόντες).

γγ) Τα ονόματα των υποψηφίων, με αλφαβητική σειρά, των οποίων οι αιτήσεις έχουν απορριφθεί και αναφορά των λόγων απόρριψης ανά αίτηση.

Ο οριστικός πίνακας αναρτάται στο κατάστημα της αρμόδιας Υπηρεσίας του ΟΑΕΔ και στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ. Δελτίο τύπου σχετικά με τη δημοσίευση του πίνακα αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΟΑΕΔ και αποστέλλεται στον ημερήσιο τύπο.

Ο οριστικός πίνακας ισχύει μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 6 για νέα προκήρυξη. Κάθε αντικατάσταση τοποθετηθέντος είτε ύστερα από αίτηση του εργοδότη είτε ύστερα από ανάκληση τοποθέτησης με αίτηση του προστατευόμενου, γίνεται από τον πίνακα των επιλαχόντων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται επίσης ο τύπος της ειδικής αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης που υποβάλλουν τα προστατευόμενα πρόσωπα, τα ειδικότερα στοιχεία που πρέπει να περιέχει η αίτηση - υπεύθυνη δήλωση, τα δικαιολογητικά που κατατίθενται από τους υποψηφίους, ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών, ο τρόπος και η διαδικασία επεξεργασίας των αιτήσεων και κατάρτισης των πινάκων μοριοδότησης και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

7. Οι Επιτροπές του άρθρου 9 τοποθετούν με απόφασή τους τα προστατευόμενα πρόσωπα στους φορείς της παραγράφου 1 εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την αποστολή σε αυτές του οριστικού

πίνακα μοριοδότησης. Η αδικαιολόγητη μη τήρηση της αποκλειστικής προθεσμίας συνιστά πειθαρχικό αδίκημα των αρμόδιων για την τοποθέτηση υπαλλήλων. Ο πίνακας τοποθετήσεων γνωστοποιείται στους ενδιαφερομένους με τον ίδιο τρόπο κατά τον οποίο δημοσιοποιούνται οι πίνακες μοριοδότησης (προσωρινός και οριστικός).

8. Οι διοριζόμενοι ή προσλαμβανόμενοι σύμφωνα με το άρθρο αυτό πρέπει:

α) Να έχουν τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για το διορισμό ή την πρόσληψή τους στις συγκεκριμένες θέσεις.

β) Να κριθούν από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26) ότι, είναι ικανοί να προσφέρουν υπηρεσίες στις συγκεκριμένες θέσεις.

γ) Να είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ.

9. Για τις θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού των φορέων της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

10. Ως κατώτατο όριο ηλικίας διορισμού ή πρόσληψης, όσων διορίζονται ή προσλαμβάνονται σύμφωνα με το παρόν, ορίζεται το εικοστό πρώτο (21ο) έτος. Για τον υπολογισμό του ορίου αυτού, ως ημερομηνία γέννησης θεωρείται η 1η Ιανουαρίου του έτους γέννησης.»

2. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 11 του ν. 3227/2004 καταργούνται.

Άρθρο 75

Μοριοδότηση προσώπων ειδικών κατηγοριών

Στην παράγραφο 8 του άρθρου 4 του ν. 2643/1998 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όταν το προστατευόμενο πρόσωπο υπάγεται σε περισσότερες από μία κατηγορίες του άρθρου 1, υπολογίζονται τα μόρια της κατηγορίας προστασίας σχετικά με τις θέσεις για τις οποίες έχει καταθέσει την αίτηση - υπεύθυνη δήλωση και λαμβάνει προσαύξηση είκοσι τοις εκατό (20%) λόγω υπαγωγής του και σε άλλες κατηγορίες προστασίας, χωρίς να μοριοδοτείται σωρευτικά και η δεύτερη κατηγορία προστασίας.»

Άρθρο 76

Απόδειξη πολυτεχνικής ιδιότητας προσώπων ειδικών κατηγοριών

Στην παράγραφο 9 του άρθρου 67 του ν. 4316/2014 (Α' 270) η φράση «Για την εφαρμογή των διατάξεων περί προσλήψεων προσωπικού του ν. 2190/1994, του ν. 2643/1998 ως και οποιασδήποτε άλλης διάταξης που αναφέρεται στην ιδιότητα του πολυτέκνου» αντικαθίσταται από τη φράση «Για την εφαρμογή των διατάξεων περί προσλήψεων προσωπικού του ν. 2190/1994 (Α' 28) καθώς και οποιασδήποτε άλλης διάταξης που αναφέρεται στην ιδιότητα του πολυτέκνου, εξαιρουμένου του ν. 2643/1998 (Α' 220).».

Άρθρο 77

Προσωπικό καθαριότητας

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 43 του ν. 4587/2018 (Α' 218) οι λέξεις «όχι πέραν της 31ης

Μαΐου 2019» αντικαθίστανται από τις λέξεις «όχι πέραν της 28ης Ιουνίου 2019.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Άρθρο 78

Επίδομα Στέγασης

Στο άρθρο 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74) προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Το Επίδομα Στέγασης της παραγράφου 1 δεν εμπίπτει σε καμία κατηγορία εισοδήματος, απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν κατάσχεται εις χείρας του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται για τον καθορισμό της εισοδηματικής ενίσχυσης ή στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης και του Επιδόματος Παιδιού του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5).».

Άρθρο 79

Ένταξη των ωφελούμενων του προγράμματος «Στέγαση και Επανάταξη» στο πρόγραμμα Επιδόματος Στέγασης

1. Οι ωφελούμενοι του προγράμματος «Στέγαση και Επανάταξη» που απεντάσσονται μετά τη λήξη του, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 71 του ν. 4445/2016 (Α' 236), εντάσσονται, κατόπιν υποβολής αίτησης, αυτομάτως στο πρόγραμμα Επιδόματος Στέγασης του άρθρου 3 του ν. 4472/2017 (Α' 74).

2. Το ποσό του Επιδόματος Στέγασης είναι ίσο με αυτό της επιδότησης που λάμβαναν από το πρόγραμμα «Στέγαση και Επανάταξη» και έως τα όρια που καθορίζονται με την Δ23/οικ.20171/1040/3.5.2017 (Β' 1602) υπουργική απόφαση.

3. Το δικαίωμα καταβολής του επιδόματος, σύμφωνα με τους όρους των παραγράφων 1 και 2, ξεκινά από την 1.3.2019 και ισχύει για διάστημα δώδεκα (12) μηνών, υπό την προϋπόθεση ύπαρξης μισθωτηρίου συμβολαίου για το ως άνω χρονικό διάστημα.

Άρθρο 80

Οικονομική ενίσχυση οικογενειών θανόντων από φυσικά φαινόμενα

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 18 του ν. 2768/1999 (Α' 273) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η καταβαλλόμενη έκτακτη οικονομική βοήθεια δεν εμπίπτει σε καμία κατηγορία εισοδήματος, ορίζεται ως αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη εις χείρας του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α.

α' και β' βαθμού, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.»

Άρθρο 81
Προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) ως προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία δεν εμπίπτουν σε καμία κατηγορία εισοδήματος και δεν φορολογούνται. Το ποσό των προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση ή εισφορά, δεν κατάσχεται εις χείρας του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Άρθρο 82
Παράταση χορήγησης επιδομάτων αναπηρίας

Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 66 του ν. 4144/2013 (Α' 88) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η ανωτέρω ρύθμιση εφαρμόζεται και για όλα τα επιδόματα που χορηγούνται λόγω αναπηρίας, με το προβλεπόμενο, από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, ποσοστό αναπηρίας, καθώς και για τις συντάξεις με αιτία την αναπηρία, ενώ παράλληλα παρατείνεται και η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όσων εμπίπτουν στο παρόν άρθρο.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Άρθρο 83
Αρμοδιότητες ΟΠΕΚΑ

1. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του ν. 4520/2018 (Α' 30) προστίθενται, υποπεριπτώσεις ιδιδ' και ιειε', ως εξής:

«ιδιδ') Η υλοποίηση του προγράμματος παροχής υπηρεσιών παρασκευής - συσκευασίας και διανομής ζεστών γευμάτων (Σχολικά Γεύματα) σε μαθητές, σύμφωνα με την Δ14/οικ.21446/488/11.4.2018 (Β' 1299) υπουργική απόφαση.

ιειε') Η καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης αναδοχής του άρθρου 12 του ν. 4538/2018 (Α' 85).».

2. Η υποπερίπτωση ιγιν' της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 32 του ν. 4520/2018 καταργείται.

3. Στην περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 32 του ν. 4520/2018 προστίθεται, υποπερίπτωση κστκστ', ως εξής:

«κστκστ') Η διαχείριση της εφάπαξ εισοδηματικής ενίσχυσης οικογενειών που κατοικούν σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.».

Άρθρο 84
Λογαριασμός Αγροτικής Εστίας

1. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. 3050/2002 (Α' 214) η φράση «οι οποίοι έχουν εξοφλήσει τις ασφαλιστικές τους εισφορές κατά το χρόνο υποβολής αίτησης για συμμετοχή στις παροχές της παραγράφου 2 του παρόντος» αντικαθίσταται με τη φράση «οι οποίοι είναι ασφαλιστικά ενήμεροι κατά την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου της υποβολής της αίτησης έτους.».

2. Το πρώτο, δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3050/2002 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Η διαχείριση του Λογαριασμού ασκείται από πενταμελή Διαχειριστική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από:

- α) τον Διοικητή του ΟΠΕΚΑ, ως Πρόεδρο,
- β) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης,
- γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών,

και

- δ) δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Τα μέλη ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές.

Αναπληρωτής του Διοικητή του ΟΠΕΚΑ ορίζεται ο Υποδιοικητής του ΟΠΕΚΑ, ο οποίος τον αναπληρώνει στα καθήκοντά του ως Πρόεδρου της Διαχειριστικής Επιτροπής σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής, με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με τριετή θητεία με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Γραμματέας της Διαχειριστικής Επιτροπής, με αναπληρωτή, ορίζεται υπάλληλος του ΟΠΕΚΑ με απόφαση του Διοικητή του ΟΠΕΚΑ.».

3. Μέχρι τον ορισμό νέας Διαχειριστικής Επιτροπής του ΛΑΕ, σύμφωνα με την παραγράφου 2, η υφιστάμενη Διαχειριστική Επιτροπή εξακολουθεί να λειτουργεί νόμιμα ως έχει.

Άρθρο 85
Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1. Στο άρθρο 27 του ν. 4554/2018 (Α' 130) προστίθεται, παράγραφος 3, ως εξής:

«3. Οι κλάδοι και οι ειδικότητες, από τους οποίους δύναται να επιλεγούν Προϊστάμενοι της Διεύθυνσης και των Τμημάτων, είναι:

α) Στη Διεύθυνση Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων: ΠΕ Ψυχολόγων ή ΠΕ Κοινωνιολόγων ή ΠΕ Πολιτικών Επιστημών ή ΠΕ Κοινωνικών Λειτουργών ή ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών.

β) Στο Τμήμα Συντονισμού, Υποστήριξης και Αξιολόγησης Επαγγελματιών Επιτρόπων Ασυνόδευτων Ανηλίκων: ΠΕ Ψυχολόγων ή ΠΕ Κοινωνιολόγων ή ΠΕ Κοινωνικών Λειτουργών ή ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών.

γ) Στο Τμήμα Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης Ασυνόδευτων Ανηλίκων: ΠΕ Ψυχολόγων ή ΠΕ Κοινωνικών Λειτουργών ή ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών.

δ) Στο Τμήμα Αξιολόγησης και Εποπτείας Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων: ΠΕ Ψυχολόγων ή

ΠΕ Κοινωνιολόγων ή ΠΕ Κοινωνικών Λειτουργών ή ΠΕ Πολιτικών Επιστημών ή ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών.».

2. Το άρθρο 32 του ν. 4554/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 32
Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους ισχύουν από 1 Σεπτεμβρίου 2019.».

3. Κατ' εξαίρεση του άρθρου 32 του ν. 4554/2018, τα άρθρα 19 και 24 έως 28 του ν. 4554/2018 ισχύουν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 86 **Σύσταση οργανικών θέσεων προνοιακών φορέων**

1. Στις συσταθείσες με το άρθρο 34 του ν. 4578/2018 (Α' 200) οργανικές θέσεις προσωπικού στα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α' 16), στο Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων Ευρυτανίας, στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), στο Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ), στο Εθνικό Ίδρυμα Κωφών (ΕΙΚ), καθώς και στα παραρτήματά τους, προστίθενται πενήντα (52) θέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων.

2. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης συστήνονται πέντε (5) θέσεις μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσονται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού, θέση μία (1).

β) Κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), θέσεις δύο (2):

αα) Κλάδου Διοικητικού - Λογιστικού, θέσεις δύο (2).

γ) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέσεις δύο (2):

αα) Κλάδου Διοικητικού - Λογιστικού, θέσεις δύο (2).

3. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Αττικής συστήνονται δώδεκα (12) θέσεις μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσονται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), θέσεις δύο (2):

αα) Κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού, θέσεις δύο (2).

β) Κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), θέσεις εννιά (9):

αα) Κλάδου Νοσηλευτών, θέσεις έξι (6).

ββ) Κλάδου Κοινωνικών Λειτουργών, θέσεις τρεις (3).

γ) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Κοινωνικών Επιμελητών, θέση μία (1).

4. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου συστήνεται μία (1) θέση μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσεται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Κλητήρων/Φυλάκων/Νυχτοφυλάκων θέση μία (1).

5. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας συστήνονται δύο (2) θέσεις μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσονται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Διοικητικού - Λογιστικού, θέση μία (1).

β) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Επιμελητών Κοινωνικής Πρόνοιας, θέση μία (1).

6. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας συστήνεται μία (1) θέση μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσεται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Φυλάκων/Νυχτοφυλάκων, θέση μία (1).

7. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ηπείρου συστήνεται μία (1) θέση μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσεται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας ή Διοικητικού - Λογιστικού, θέση μία (1).

8. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Θεσσαλίας συστήνονται δύο (2) θέσεις μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσονται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Διοικητικού - Λογιστικού, θέση μία (1).

β) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Βοηθητικού Προσωπικού, θέση μία (1).

9. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων Νήσων συστήνονται δύο (2) θέσεις μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσονται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), θέσεις δύο (2):

αα) Κλάδου Βοηθητικού Προσωπικού, θέσεις δύο (2).

10. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας συστήνονται οκτώ (8) θέσεις μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσονται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέσεις δύο (2):

αα) Κλάδου Διοικητικού - Λογιστικού, θέσεις δύο (2).

β) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), θέσεις έξι (6):

αα) Κλάδου Βοηθητικού Προσωπικού, θέσεις έξι (6).

11. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Κρήτης συστήνονται οκτώ (8) θέσεις μόνιμου προσωπικού που κατατάσσονται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέσεις τρεις (3):

αα) Κλάδου Επιμελητών, θέσεις τρεις (3).

β) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), θέσεις πέντε (5):

αα) Κλάδου Βοηθητικού Προσωπικού Φύλαξης, θέσεις πέντε (5).

12. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου συστήνεται μία (1) θέση μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσεται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Βοηθητικού Προσωπικού Φύλαξης θέση μία (1).

13. Στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας συστήνονται δύο (2) θέσεις μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσονται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Κοινωνικών Φροντιστών ή Επιμελητών Πρόνοιας, θέση μία (1).

β) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Βοηθητικού Προσωπικού, θέση μία (1).

14. Στο Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων Ευρυτανίας συστήνεται μία (1) θέση μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσεται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Βοηθητικού Προσωπικού, θέση μία (1).

15. Στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) συστήνονται δύο (2) θέσεις μόνιμου προσωπικού, που κατατάσσονται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέσεις δύο (2):

αα) Κλάδου Διοικητικού - Λογιστικού, θέσεις δύο (2).

16. Στο Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ) συστήνονται τρεις (3) θέσεις μόνιμου προσωπικού που κατατάσσονται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού, θέση μία (1).

β) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέσεις δύο (2):

αα) Κλάδου Θυρωρών/Νυχτοφυλάκων, θέσεις δύο (2).

17. Στο Εθνικό Ίδρυμα Κωφών (ΕΙΚ) συστήνεται μία θέση (1) μόνιμου προσωπικού που κατατάσσεται, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής:

α) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), θέση μία (1):

αα) Κλάδου Διοικητικού - Λογιστικού, θέση μία (1).

Άρθρο 87

Κάλυψη οργανικών θέσεων προνοιακών φορέων

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν. 4578/2018 (Α' 200) οι λέξεις «το αργότερο μέχρι

τις 28.2.2019» αντικαθίστανται, από τότε που ίσχυσαν, από τις λέξεις «το αργότερο μέχρι τις 15.6.2019.».

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 35 του ν. 4578/2018 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τις προσλήψεις που διενεργούνται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, δεν εφαρμόζονται οι περιορισμοί του άρθρου 28 του ν. 2190/1994.».

Άρθρο 88

Πρόσληψη επικουρικού προσωπικού προνοιακών φορέων

1. Για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α' 16), του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Παπάφειο Θεσσαλονίκης και του Θεραπευτηρίου Χρονίων Παθήσεων Ευρυτανίας, καθώς και των παραρτημάτων τους, του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), του Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ) και του Εθνικού Ίδρυματος Κωφών (ΕΙΚ), επιτρέπεται η πρόσληψη επικουρικού προσωπικού, που ανήκει στις ακόλουθες κατηγορίες και ειδικότητες:

α) Κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) θέσεις: Νοσηλευτών, Λογοθεραπείας, Εργοθεραπείας, Ειδικών Παιδαγωγών, Κοινωνικής Εργασίας, Κοινωνιολογίας, Ψυχολόγων, Πληροφορικής, Διαιτολόγων, Κοινωνικής Εργασίας, Ιατρών, Διοικητικού Λογιστικού, Νηπιαγωγών, Φυσικής Αγωγής, Διεργημένων Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, Εκπαιδευτών Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, ΠΕ Μουσικής (με εξειδίκευση στη μουσικοθεραπεία), Φιλολόγων, Δασκάλων, Κλινικών Ψυχολόγων.

β) Κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) θέσεις: Νοσηλευτών, Φυσιοθεραπείας, Λογοθεραπείας, Εργοθεραπείας, Κοινωνικής Εργασίας, Θεραπευτών Παιδαγωγών, Πληροφορικής, Διαιτολόγων, Μαιών-Μαιευτών, Θεραπευτών Παιδαγωγών, Διοικητικού Λογιστικού, Λογιστικής, Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας, Βρεφονηπιοκόμων, Διεργημένων Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, Εκπαιδευτών Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας.

γ) Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) θέσεις: Αδελφών Νοσοκόμων, Βοηθών Εργοθεραπευτών, Θεραπευτών Παιδαγωγών, Βρεφονηπιοκόμων, Θεραπευτών Παιδαγωγών, Διοικητικού Λογιστικού, Διοικητικών Γραμματέων, Προσωπικού Η/Υ, Τεχνικού διαφόρων ειδικοτήτων, Κοινωνικών Φροντιστών ή Επιμελητών Πρόνοιας, Διοικητικών Γραμματέων, Προσωπικού Η/Υ, Τεχνικού διαφόρων ειδικοτήτων, Κοινωνικών Φροντιστών ή Επιμελητών Πρόνοιας, Προσχολικής Αγωγής Ημερήσιας Φροντίδας ΑμεΑ, Διεργημένων Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, Εκπαιδευτών Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, Οδηγών, Ηλεκτρολόγων, Υδραυλικών, Μαγειρών.

δ) Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ) θέσεις: Τραυματιοφορέων, Προσωπικού Καθαριότητας, Βοηθητικού Υγειονομικού Προσωπικού, Γενικών καθηκόντων (εργάτες, κηπουροί), Φυλάκων νυχτοφυλάκων.

2. Για την κάλυψη των θέσεων, κατόπιν προηγούμενης έγκρισης της Επιτροπής του άρθρου 2 της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280), εκδίδεται προκήρυξη από τον αρμόδιο φορέα, η οποία προηγουμένως εγκρίνεται από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.). Στην προκήρυ-

ξη αναφέρονται αναλυτικά ο αριθμός ανά κατηγορία και ειδικότητα του προσωπικού που θα προσληφθεί, τα προσόντα και τα κριτήρια κατάταξης και γίνεται σύντομη περιγραφή των σχετικών καθηκόντων και απαιτήσεων. Η προκήρυξη δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του οικείου φορέα και του Α.Σ.Ε.Π.. Περίληψή της, η οποία περιλαμβάνει τον αριθμό ανά κατηγορία και ειδικότητα προσωπικού, τα απαιτούμενα προσόντα, τα όρια ηλικίας και την προθεσμία υποβολής των αιτήσεων, δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας.

3. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν τις αιτήσεις τους στον οικείο φορέα, ο οποίος τις αξιολογεί και συντάσσει προσωρινούς πίνακες κατάταξης, προσληπτέων και απορριπτέων, τους οποίους δημοσιεύει στην ιστοσελίδα του και αποστέλλει στο Α.Σ.Ε.Π., μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, για έλεγχο νομιμότητας. Κατά των προσωρινών πινάκων οι υποψήφιοι μπορούν να ασκήσουν ένσταση ενώπιον του Α.Σ.Ε.Π. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών που αρχίζει από την επομένη της δημοσίευσής τους. Το Α.Σ.Ε.Π. διενεργεί τον έλεγχο νομιμότητας και τον κατ'ένσταση έλεγχο μέσα σε ένα (1) μήνα από την πάροδο της προθεσμίας υποβολής των ενστάσεων. Η απόφαση του Α.Σ.Ε.Π. κοινοποιείται στον φορέα, προκειμένου να καταρτίσει τον οριστικό πίνακα προσληπτέων.

4. Οι φορείς διενεργούν προσωρινές προσλήψεις αμέσως μετά την κατάρτιση των προσωρινών πινάκων προσληπτέων. Αναμόρφωση των πινάκων μετά τον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π. εκτελείται άμεσα από τους φορείς και απολύονται οι προσωρινά προσληφθέντες που δεν περιλαμβάνονται στους οριστικούς πίνακες. Οι απολυόμενοι λαμβάνουν τις αποδοχές που προβλέπονται για την απασχόλησή τους έως την ημέρα της απόλυσης, χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση από την αιτία αυτή.

5. Το χρονικό διάστημα απασχόλησης του επικουρικού προσωπικού δεν μπορεί να είναι μικρότερο των έξι (6) μηνών και μεγαλύτερο των δύο (2) ετών και καθορίζεται με την προκήρυξη των προς πλήρωση θέσεων.

6. Το επικουρικό προσωπικό, κατά το χρόνο απασχόλησής του, αμείβεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για το προσωπικό με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου των ιδίων φορέων. Η δαπάνη για την αμοιβή του βαρύνει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του φορέα, στον οποίο εργάζονται.

7. Με απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης καθορίζονται: α) τα απαιτούμενα ανά ειδικότητα προσόντα (κύρια, πρόσθετα ή επικουρικά) και η εξειδίκευση των κριτηρίων του άρθρου 21 του ν. 2190/1994 (Α' 28), λαμβάνοντας υπόψη ενδεχόμενες εξειδικευμένες ανάγκες για τη λειτουργία των φορέων, β) η προθεσμία και ο τρόπος υποβολής αιτήσεων των υποψηφίων, γ) τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε θέμα σχετικά με τη διαδικασία πρόσληψης.

8. Τα Ν.Π.Δ.Δ. της παραγράφου 1, με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τους, δύνανται σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις επείγουσας και έκτακτης ανάγκης, για την κάλυψη των αναγκών τους σε

προσωπικό και για την προσήκουσα λειτουργία τους, εφόσον δεν επαρκεί το προσωπικό τους, να συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης έργου με ιατρούς κάθε ειδικότητας και οδοντιάτρους, με την έκδοση από αυτούς δελτίου απόδειξης παροχής υπηρεσιών για τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους. Η σχετική δαπάνη καλύπτεται από δικούς τους πόρους. Η επιλογή των ιατρών και οδοντιάτρων του πρώτου εδαφίου, που θα εκτελέσουν το έργο με αντίστοιχη σύμβαση, πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206) και της περίπτωσης α' της παραγράφου 20 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54).

9. Οι παράγραφοι 9 και 10 του άρθρου 10 του ν. 3329/2005 (Α' 81) καταργούνται.

Άρθρο 89

Προσωπικό Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων Φιλοξενίας

Οι παρατάσεις, δυνάμει της τροποποίησης των πράξεων ένταξης στο ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται στις υπηρεσίες των Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων Φιλοξενίας για γυναίκες θύματα βίας του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης του άρθρου 72 του ν. 4342/2015 (Α' 143), ισχύουν από 1.12.2018, ανεξαρτήτως του χρόνου δημοσίευσης των πράξεων παράτασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δαπάνες που αφορούν τις συμβάσεις εργασίας του προηγούμενου εδαφίου και διενεργήθηκαν από 1.12.2018 έως τη δημοσίευση των πράξεων παράτασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, θεωρούνται σύννομες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.

Άρθρο 90

Προσωπικό Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων Νήσων

Αποφάσεις διορισμού υπαλλήλων του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, που αφορούν σε διορισμούς που έλαβαν χώρα μεταξύ των ετών 2000-2006, ύστερα από την έκδοση οριστικών πινάκων του Α.Σ.Ε.Π., και οι οποίες δεν δημοσιεύθηκαν, εκ παραδρομής, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δημοσιεύονται αναδρομικά από την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας των υπαλλήλων στο ως άνω νομικό πρόσωπο. Ως ημερομηνία διορισμού των υπαλλήλων λογίζεται η ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας.

Άρθρο 91

Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή του ΣΚΛΕ

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 112 του ν. 4488/2017 (Α' 137) προστίθεται, περίπτωση δ', ως εξής:

«δ) Εκπροσωπεί νομίμως τον ΣΚΛΕ έναντι κάθε αρχής και για τη διενέργεια κάθε πράξης που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.».

Άρθρο 92

Ρυθμίσεις για τις κοινωνικές υπηρεσίες

Η παράγραφος 1 του άρθρου 26 του ν. 4538/2018 (Α' 85) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κοινωνική υπηρεσία που είναι αρμόδια για τη διενέργεια έρευνας σύμφωνα με το παρόν και τα άρθρα 1533 παράγραφος 2, 1557, 1600, 1645, 1665 ΑΚ και αδυνατεί να τη διεξαγάγει, δηλώνει αιτιολογημένα την αδυναμία της στη Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Αλληλεγγύης μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες. Στην περίπτωση αυτή, με απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ανατίθεται η διεξαγωγή της έρευνας σε άλλη κοινωνική υπηρεσία των φορέων που αναφέρονται στα άρθρα 13 και 22 του τόπου της κατοικίας ή της συνήθους διαμονής των αιτούντων ή, εφόσον αυτό δεν καθίσταται δυνατό, σε πραγματογνώμονα κοινωνικό λειτουργό, εκπαιδευμένο σε θέματα αναδοχής από τους φορείς εποπτείας του άρθρου 13 του παρόντος και εγγεγραμμένο σε ειδικό κατάλογο πιστοποιημένων κοινωνικών λειτουργών που τηρεί ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος (ΣΚΛΕ) για τον σκοπό αυτό. Ο οριζόμενος κοινωνικός λειτουργός οφείλει να συνεργάζεται με τον αρμόδιο φορέα όπου είχε υποβληθεί αρχικώς το αίτημα προκειμένου να ολοκληρώσει μέσα στο χρονικό διάστημα που προβλέπεται στα άρθρα 10 και 11 την κοινωνική έκθεση και να την υποβάλλει στην κοινωνική του υπηρεσία, ο προϊστάμενος της οποίας εκδίδει ακολούθως βεβαίωση ολοκλήρωσης της κοινωνικής έρευνας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 93 Παραχώρηση της Βαμβακουργιάς Βόλου στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

1. Παραχωρείται, χωρίς αντάλλαγμα, στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας για ενενήντα εννέα (99) έτη η χρήση, διαχείριση και εκμετάλλευση δύο (2) ακινήτων, μετά των συστατικών και παραρτημάτων τους, τα οποία ανήκουν κατά κυριότητα στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), όπως τα ακίνητα αυτά εμφανίζονται στο προσαρτημένο στον παρόντα νόμο, ως Παράρτημα Ι, τοπογραφικό διάγραμμα της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του ΟΑΕΔ, που συντάχθηκε από τον πολιτικό μηχανικό Κωνσταντίνο Γούλα τον Ιανουάριο του 2019 και αποτυπώνει σε κλίμακα 1:1.000 τα ακίνητα με τα στοιχεία:

α) Οικόπεδο (1) υπό τα στοιχεία (Α55, Α4, Α3, Α2, Α56, Α57, Α55) και με εμβαδό 1.871,00 τ.μ.

β) Γήπεδο (2) υπό τα στοιχεία (Α1, Α2, Α3, Α4, Α5, Α6, Α7, Α8, Α9, Α10, Α54, Α53, Α52, Α25, Α26, Α27, Α28, Α29, Α30, Α31, Α32, Α33, Α34, Α35, Α36, Α37, Α38, Α39, Α40, Α41, Α42, Α43, Α44, Α45, Α46, Α47, Α48, Α49, Α1) και με εμβαδό 86.531,77 τ.μ.

Οι κτιριακές και κάθε είδους κατασκευές και εγκαταστάσεις, που βρίσκονται επί των παραχωρούμενων ακινήτων, αποτυπώνονται στο προσαρτημένο στον παρόντα νόμο, ως Παράρτημα Ι, τοπογραφικό διάγραμμα.

2. Η παραχώρηση γίνεται για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, την ανάπτυξη, ανάπτυξη και αξιοποίηση του χώρου, την ανάπτυξη και

προστασία της ευρύτερης περιοχής και την εξυπηρέτηση εκπαιδευτικών, πολιτιστικών, αθλητικών και κοινωφελών σκοπών, που εξειδικεύονται με την υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, του ΟΑΕΔ και του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

3. Τα δικαιώματα χρήσης και εκμετάλλευσης των παραχωρούμενων ακινήτων και των συστατικών και παραρτημάτων τους ασκούνται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας καθ' όλο το χρονικό διάστημα της παραχώρησης. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας υποχρεούται να επιτρέπει και να ανέχεται την εκ μέρους του ΟΑΕΔ χρήση τμημάτων των παραχωρούμενων ακινήτων για λόγους που ανάγονται στην εξυπηρέτηση των σκοπών της παραχώρησης.

4. Τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις που τυχόν κατασκευάστηκαν μη νομίμως εντός των παραχωρούμενων ακινήτων από τον ΟΑΕΔ ή προγενέστερους ιδιοκτήτες, δύναται να διατηρούνται και να χρησιμοποιούνται, κατόπιν απόφασης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, εφόσον εξυπηρετούν ή πρόκειται να εξυπηρετήσουν τους σκοπούς της παραχώρησης. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας υποχρεούται να υποβάλει αίτηση για τη νομιμοποίηση, αποκλειστικά με δικές του δαπάνες, των έργων και κατασκευών του προηγούμενου εδαφίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 4495/2017 (Α' 167). Εφόσον οι αιτήσεις αυτές υποβληθούν σύννομα, μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών νομιμοποίησης αναστέλλεται η επιβολή διοικητικών κυρώσεων και η λήψη των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία διοικητικών μέτρων προστασίας και ποινικών διώξεων, η παραγραφή των απαιτήσεων και δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου και του ΟΑΕΔ, η παραγραφή των ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την κατασκευή και χρήση των έργων και εγκαταστάσεων του παρόντος και η αναγκαστική είσπραξη των επιβληθέντων προστίμων και αποζημιώσεων, επιπλέον δε αναβάλλοντα υποχρεωτικά ποινικές δίκης που σχετίζονται με την ανέγερση και χρήση των κατασκευών του παρόντος. Μετά την ολοκλήρωση των ανωτέρω διαδικασιών, οι διοικητικές κυρώσεις και τα μέτρα παύουν να υφίστανται, ομοίως δε παύουν τυχόν ασκηθείσες ποινικές διώξεις.

5. Η παραχώρηση του παρόντος άρθρου τελεί υπό τους ακόλουθους όρους:

α) Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας αναλαμβάνει, με αποκλειστική ευθύνη, μέριμνα και δαπάνη του, την έκδοση όλων των απαραίτητων αδειών από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και την τήρηση των προβλεπόμενων πολεοδομικών και λοιπών διατάξεων για την υλοποίηση των σκοπών της παραχώρησης, καθώς και τη δαπάνη των απαιτούμενων διαδικασιών, ενεργειών και εργασιών.

β) Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας υποχρεούται, αποκλειστικά με δικές του δαπάνες, στη συντήρηση, βελτίωση και επισκευή των παραχωρούμενων ακινήτων και των επ' αυτών κτιρίων, έργων και εγκαταστάσεων, που παραμένουν επ' ωφελεία των ακινήτων και του ΟΑΕΔ, δυνάμενο να προβεί σε κατεδάφιση ή τροποποίηση των υφιστάμενων κτιρίων και κατασκευών και σε ανέγερση

νέων, υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης έκδοσης των προβλεπόμενων νόμιμων αδειών. Κατά του ΟΑΕΔ ουδεμία αξίωση για καταβολή της δαπάνης για την εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου ή για αποζημίωση για τις ίδιες αιτίες δύναται να προβληθεί, μετά τη λήξη του χρόνου παραχώρησης ή σε περίπτωση άρσης ή αυτοδικαίως ανάκλησης αυτής.

γ) Ο ΟΑΕΔ απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση επισκευής, συντήρησης, βελτίωσης ή φύλαξης των ακινήτων που παραχωρούνται και των συστατικών και παραρτημάτων τους, ακόμη και αν η δαπάνη αυτή οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας.

δ) Ο ΟΑΕΔ δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε πραγματικά ή νομικά ελαττώματα των ακινήτων και των συστατικών και παραρτημάτων τους, των οποίων παραχωρεί τη χρήση, διαχείριση και εκμετάλλευση.

ε) Μετά τη λήξη του χρόνου της παραγράφου 1, η παραχώρηση αίρεται αυτοδίκαια, κατόπιν δε αυτοψίας των αρμοδίων Υπηρεσιών του ΟΑΕΔ, τα ακίνητα, τα έργα και οι επ' αυτών εγκαταστάσεις αποδίδονται στον ΟΑΕΔ με πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής. Τα ακίνητα, με όλα τα συστατικά και παραρτήματά τους, πρέπει να αποδοθούν σε καλή κατάσταση, δεκτική χρήσης για αντίστοιχους σκοπούς, λαμβανομένων πάντως υπόψη της εύλογης φθοράς από τη συνήθη χρήση, των τυχόν φθορών, καταστροφών ή ζημιών που οφείλονται σε λόγους ανωτέρας βίας, καθώς και σε εγκεκριμένες από το Δημόσιο αποζηλώσεις ή κατεδαφίσεις εγκαταστάσεων ή κτιρίων.

Άρθρο 94

Πρόγραμμα ενίσχυσης Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

1. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης δύναται να καταρτίζεται πρόγραμμα με σκοπό την ενίσχυση Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ) για την προώθηση των δράσεών τους και για την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου εξειδικεύεται ο σκοπός της ενίσχυσης και καθορίζονται οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών, τα κριτήρια, ο προϋπολογισμός και οι όροι ένταξης των πράξεων στο πρόγραμμα, η διαδικασία έκδοσης των σχετικών προσκλήσεων και υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την καταβολή της ενίσχυσης, ο έλεγχος της πορείας υλοποίησης των πράξεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

2. Φορέας διαχείρισης του προγράμματος ορίζεται η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Τομέας Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας.

3. Την αξιολόγηση των προτάσεων δύναται να εκπονούν και αξιολογητές του Μητρώου Αξιολογητών του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ). Στους αξιολογητές του προηγούμενου εδαφίου και στα μέλη των επιτροπών αξιολόγησης δύναται να καταβάλ-

λεται αποζημίωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

4. Το πρόγραμμα της παραγράφου 1 χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί κρατικών ενισχύσεων. Το μέγιστο ποσό του προϋπολογισμού που δύναται να βαρύνει το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ για το ανωτέρω πρόγραμμα ανέρχεται σε 20.000.000 ευρώ.

Άρθρο 95

Εκπροσώπηση ΣΒΒΕ σε συλλογικά όργανα

1. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του ν. 4554/2018 (Α' 130) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στις περιπτώσεις που η εκπροσώπηση των εργοδοτικών εκπροσώπων προβλέπεται από κοινού, στην επιλογή του κοινού εκπροσώπου ή των κοινών εκπροσώπων συμμετέχει ισότιμα και ο ΣΒΒΕ.».

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 41 του ν. 4554/2018 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Προκειμένου να διασφαλιστεί η ισάριθμη εκπροσώπηση του Δημοσίου, των εργαζομένων και των εργοδοτών, με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου δύναται να επανακαθορίζεται ο αριθμός των εκπροσώπων του Δημοσίου με τη προσθαφαίρεση εκπροσώπων του. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.».

Άρθρο 96

Βοήθημα πρώην εργαζομένων στη Βιομηχανία Φωσφορικών Λιπασμάτων ΑΕ

1. Το άρθρο 32 του ν. 4144/2013 (Α' 88) καταργείται από τότε που ίσχυσε.

2. Το βοήθημα της παραγράφου 8 του άρθρου 23 του ν. 3526/2007 (Α' 24) καταβάλλεται στο σύνολο των δικαιούχων, υπολογίζεται κλιμακωτά και ισούται με το άθροισμα των ποσών που προκύπτουν ανά κλιμάκιο ποσού νόμιμης αποζημίωσης, μετά την εφαρμογή του προβλεπόμενου σε κάθε κλιμάκιο αντίστοιχου συντελεστή. Ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί συμψηφίζονται με το ποσό του βοηθήματος, όπως προκύπτει σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο.

Άρθρο 97

Ευθύνη προσωρινών διοικήσεων Γηροκομείου Αθηνών

1. Επί των προσώπων που ορίστηκαν ως μέλη της Προσωρινής Διοικητικής και Διαχειριστικής Επιτροπής του ειδικά αναγνωρισμένου φιλανθρωπικού σωματίου με την επωνυμία «Ελεήμων Εταιρεία Αθηνών - Γηροκομείο - Πτωχοκομείο», σύμφωνα την 1801/29.9.2016 (ΑΔΑ: ΨΟΗΜΩ6Μ-Π2Φ) απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων, όπως τροποποιήθηκε με την 1885/13.10.2016 (ΑΔΑ: Ψ6ΗΞΩ6Μ-9ΕΚ) απόφαση, καθώς και επί των προσώπων που διορίστηκαν, κατόπιν των ανωτέρω αποφάσεων, ως προσωρινές διοικήσεις του εν λόγω σωματίου από αρμόδιο δικαστήριο, δεν εφαρμόζονται διατάξεις νόμων που προβλέπουν προ-

σωπική και αλληλέγγυα ευθύνη φυσικών προσώπων με νομικά πρόσωπα ή προσωπική κράτηση ή άλλα μέτρα διοικητικού καταναγκασμού για τη μη καταβολή από το ανωτέρω σωματείο των πάσης φύσεως χρεών, φόρων, τελών, εισφορών, δασμών, προσαυξήσεων και προστίμων προς το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ., συμπεριλαμβανομένων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, ανεξαρτήτως του χρόνου που αυτά βεβαιώθηκαν ή κατέστησαν απαιτητά. Πράξεις και μέτρα καταλογισμού και αναγκαστικής είσπραξης που έχουν τυχόν ασκηθεί παύουν να ισχύουν.

2. Τα πρόσωπα της παραγράφου 1 δεν διώκονται ποινικά για αδικήματα, των οποίων η αντικειμενική υπόσταση συνίσταται στη μη καταβολή από το ανωτέρω σωματείο των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, ανεξαρτήτως του χρόνου που αυτές κατέστησαν απαιτητές, καθώς και στη μη καταβολή των πάσης φύσεως χρεών, φόρων, τελών, εισφορών, δασμών, προσαυξήσεων και προστίμων προς το Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ., ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσής τους. Το αξιόποιο των ανωτέρω αδικημάτων των προσώπων της παραγράφου 1 εξαλείφεται και παύει η ποινική δίωξη.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται αν τα πρόσωπα της παραγράφου 1 έχουν καταδικαστεί ή καταδικαστούν για αδικήματα από δόλο σε βάρος της περιουσίας του ειδικά αναγνωρισμένου φιλανθρωπικού σωματείου με την επωνυμία «Ελεήμων Εταιρεία Αθηνών - Γηροκομείο - Πτωχοκομείο».

ΜΕΡΟΣ Β' ΡΥΘΜΙΣΗ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Άρθρο 98

Οφειλές που υπάγονται στη ρύθμιση, πλήθος δόσεων, απαλλαγές τόκων και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής

1. Βεβαιωμένες οφειλές στις Δ.Ο.Υ., τα Ελεγκτικά Κέντρα και τα Τελωνεία, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170), τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90, Κ.Ε.Δ.Ε.), τον Εθνικό Τελωνειακό Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265) και τον Ενωσιακό Τελωνειακό Κώδικα (Καν. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου) δύνανται να ρυθμίζονται με καταρχήν άπαξ απαλλαγή ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) από τους τόκους και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που τις επιβαρύνουν κατά την ημερομηνία της αίτησης για υπαγωγή, σε έως και εκατόν είκοσι (120) δόσεις, για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ή οντότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και σε έως και τριάντα έξι (36) δόσεις, για τα νομικά πρόσωπα ή οντότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, εφόσον έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες έως και την 31.12.2018 και έχουν καταχωριστεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων των Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικών Κέντρων/Τελωνείων μέχρι την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή σε ρύθμιση, ως ακολούθως:

Α. Φυσικά πρόσωπα:

α. Για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα με συνολικό εισόδημα (ατομικό, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο, πραγ-

ματικό) κατά το φορολογικό έτος 2017 μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ χορηγείται δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών τους σε έως και εκατόν είκοσι (120) δόσεις, υπό τον περιορισμό του ελάχιστου ποσού μηνιαίας δόσης της παραγράφου 2. Για τους ως άνω οφειλέτες με εισόδημα άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, ο αριθμός των δόσεων καθορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση με βάση το συνολικό εισόδημα (ατομικό, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο, πραγματικό) του οφειλέτη κατά το φορολογικό έτος 2017 και το ύψος της ρυθμιζόμενης οφειλής, ως εξής: το συνολικό εισόδημα του φορολογικού έτους 2017 πολλαπλασιάζεται με προοδευτικά κλιμακωτό συντελεστή, όπως αυτός ορίζεται στο επόμενο εδάφιο.

Για τμήμα εισοδήματος:

αα) από 10.000,01 ευρώ έως 15.000 ευρώ με συντελεστή τέσσερα τοις εκατό (4%),
ββ) από 15.000,01 ευρώ έως 20.000 ευρώ με συντελεστή έξι τοις εκατό (6%),
γγ) από 20.000,01 ευρώ έως 25.000 ευρώ με συντελεστή οκτώ τοις εκατό (8%),
δδ) από 25.000,01 ευρώ έως 30.000 ευρώ με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%),
εε) από 30.000,01 ευρώ έως 50.000 ευρώ με συντελεστή δώδεκα τοις εκατό (12%),
στστ) από 50.000,01 ευρώ έως 75.000 ευρώ με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%),
ζζ) από 75.000,01 ευρώ έως 100.000 ευρώ με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%),
ηη) πάνω από 100.000 ευρώ με συντελεστή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

Ο ανωτέρω συντελεστής μειώνεται κατά μία ποσοστιαία μονάδα, ανάλογα με τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων του οφειλέτη, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 11 του ν. 4172/2013, ως εξής:

αα) κατά μία (1) μονάδα για ένα (1) τέκνο,
ββ) κατά δύο (2) μονάδες για δύο (2) τέκνα,
γγ) κατά τρεις (3) μονάδες για τρία (3) τέκνα και άνω.

Το προκύπτον άθροισμα των γινομένων των τμημάτων του εισοδήματος με τους αντίστοιχους συντελεστές αναγόμενο σε μηνιαία βάση διαιρεί το ποσό της ρυθμιζόμενης οφειλής. Το πλήθος των δόσεων προκύπτει από το ακέραιο μέρος του πηλίκου της διαίρεσης αυτής, υπό τον περιορισμό του ελάχιστου ποσού μηνιαίας δόσης της παραγράφου 2.

β. Για την υπαγωγή στη ρύθμιση είναι απαραίτητη η υποβολή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος της τελευταίας πενταετίας με τελευταίο έτος το φορολογικό έτος 2017. Σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν είχε υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος κατά το φορολογικό έτος 2017, χορηγείται το μέγιστο πλήθος δόσεων, υπό τον περιορισμό του ελάχιστου ποσού μηνιαίας δόσης της παραγράφου 2. Στην αίτηση υπαγωγής αναγράφονται το έτος ή τα έτη εντός της ανωτέρω πενταετίας για τα οποία ο οφειλέτης δεν είχε υποχρέωση υποβολής δήλωσης.

γ. Εάν ο οφειλέτης επιλέξει πριν από την υπαγωγή της οφειλής του στη ρύθμιση να καταβάλει την οφειλή του σε μικρότερο πλήθος δόσεων από αυτό που προτείνεται

από τη Φορολογική Διοίκηση, δικαιούται μείωσης των προσαυξήσεων και τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, σε συνάρτηση με το ποσοστό απομείωσης του πλήθους δόσεων που επιλέγεται από τον φορολογούμενο, το οποίο υπολογίζεται στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα, ως εξής:

αα) για ποσοστό απομείωσης δόσεων είκοσι τοις εκατό (20%), χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού απαλλαγής του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1,

ββ) για ποσοστό απομείωσης δόσεων τριάντα τοις εκατό (30%) χορηγείται απαλλαγή τόκων και προσαυξήσεων κατά ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού απαλλαγής του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1,

γγ) για ποσοστό απομείωσης δόσεων σαράντα τοις εκατό (40%) χορηγείται απαλλαγή τόκων και προσαυξήσεων κατά ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού απαλλαγής του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1,

δδ) για ποσοστό απομείωσης δόσεων πενήντα τοις εκατό (50%) χορηγείται απαλλαγή τόκων και προσαυξήσεων κατά ποσοστό σαράντα πέντε τοις εκατό (45%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού απαλλαγής του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1,

εε) για ποσοστό απομείωσης δόσεων εξήντα τοις εκατό (60%) χορηγείται απαλλαγή τόκων και προσαυξήσεων κατά ποσοστό πενήντα πέντε τοις εκατό (55%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού απαλλαγής του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1,

στστ) για ποσοστό απομείωσης δόσεων εβδομήντα τοις εκατό (70%) χορηγείται απαλλαγή τόκων και προσαυξήσεων κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού απαλλαγής του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1,

ζζ) για ποσοστό απομείωσης δόσεων ογδόντα τοις εκατό (80%) χορηγείται απαλλαγή τόκων και προσαυξήσεων κατά ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού απαλλαγής του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1,

ηη) για ποσοστό απομείωσης δόσεων ενενήντα τοις εκατό (90%), χορηγείται απαλλαγή τόκων και προσαυξήσεων κατά ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού απαλλαγής του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 και

θθ) σε περίπτωση που ο οφειλέτης εξοφλήσει εφάπαξ την οφειλή του, χορηγείται απαλλαγή τόκων και προσαυξήσεων κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%).

Στην περίπτωση που ο οφειλέτης επιλέξει σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης την εφάπαξ εξόφληση του υπολοίπου αριθμού των δόσεων των ρυθμισμένων οφειλών ή τη μετάπτωση σε μικρότερο αριθμό δόσεων, τυγχάνει απαλλαγής επί του εναπομείναντος ποσού των προσαυξήσεων και τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, σε ποσοστό ίσο με αυτό που αντιστοιχεί στον αριθμό των μηνιαίων δόσεων που τελικά διαμορφώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια της παρούσας περίπτωσης.

δ. Ο αριθμός των δόσεων που προτείνεται από τη Φορολογική Διοίκηση, για τα πρόσωπα της περίπτωσης Α

της παραγράφου 1, δεν μπορεί να είναι μικρότερος των δεκαοκτώ (18), με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 2. Για το ποσοστό απαλλαγής τόκων και προσαυξήσεων λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των δόσεων, όπως καθορίζεται σύμφωνα με την περίπτωση γ', πριν την εφαρμογή των οριζομένων στο προηγούμενο εδάφιο.

Β. Νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα:

Για οφειλέτες νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, με συνολικό εισόδημα (φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο) κατά το φορολογικό έτος 2017 μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ χορηγείται δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών τους σε έως και εκατόν είκοσι (120) δόσεις, υπό τον περιορισμό του ελάχιστου ποσού μηνιαίας δόσης της παραγράφου 2. Για τους ως άνω οφειλέτες με εισόδημα άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, ο αριθμός των δόσεων καθορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση με βάση το συνολικό εισόδημα, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο, του νομικού προσώπου/οντότητας κατά το φορολογικό έτος 2017 και το ύψος της ρυθμιζόμενης οφειλής, ως εξής: το συνολικό εισόδημα του φορολογικού έτους 2017 πολλαπλασιάζεται με τμηματικά με προοδευτικά κλιμακωτό συντελεστή, όπως αυτός ορίζεται στην υποπερίπτωση α' της περίπτωσης Α', με την εξαίρεση των νομικών προσώπων που έχουν προβεί σε διακοπή εργασιών, για τα οποία ως τελευταίο έτος της πενταετίας, θεωρείται το φορολογικό έτος διακοπής εργασιών.

Το προκύπτον άθροισμα των γινομένων των τμημάτων του εισοδήματος με τους αντίστοιχους συντελεστές αναγόμενο σε μηνιαία βάση διαιρεί το ποσό της ρυθμιζόμενης οφειλής. Το πλήθος των δόσεων προκύπτει από το ακέραιο μέρος του ηλίκου της διαίρεσης αυτής, υπό τους περιορισμούς της υποπερίπτωσης δ' της περίπτωσης Α' της παρούσας παραγράφου και της παραγράφου 2. Εάν ο οφειλέτης επιλέξει να καταβάλει την οφειλή του σε μικρότερο πλήθος δόσεων από αυτό που καθορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης Α' της παρούσας παραγράφου.

Αν οι ανωτέρω οφειλέτες έχουν προβεί σε διακοπή εργασιών, ως συνολικό εισόδημα για τον υπολογισμό του αριθμού των δόσεων λαμβάνεται υπόψη το συνολικό εισόδημα, φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο, του φορολογικού έτους διακοπής εργασιών.

Για την υπαγωγή στη ρύθμιση είναι απαραίτητη η υποβολή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος της τελευταίας πενταετίας με τελευταίο έτος το φορολογικό έτος 2017.

Γ. Νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα:

Για οφειλέτες νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα χορηγείται δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών τους σε έως και εικοσιτέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις και κατ' εξαίρεση σε έως και τριάντα έξι (36) μηνιαίες δόσεις, εφόσον πρόκειται για οφειλές που βεβαιώνονται από έκτακτη αιτία ή φόρους που

καταβάλλονται εφάπαξ, με ταυτόχρονη απαλλαγή από προσαυξήσεις και τόκους εκπρόθεσμης καταβολής που τις επιβαρύνουν κατά την ημερομηνία της αίτησης υπαγωγής, σε συνάρτηση με το πλήθος των δόσεων που επιλέγονται, υπό τον περιορισμό του ελάχιστου ποσού μηνιαίας δόσης της παραγράφου 2.

Ειδικότερα:

α. Για οφειλές που ρυθμίζονται σε έως και εικοσιτέσσερις (24) δόσεις:

αα) χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), εφόσον η οφειλή καταβάλλεται εφάπαξ,

ββ) χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, εφόσον η οφειλή καταβάλλεται σε δύο (2) έως και έξι (6) μηνιαίες δόσεις,

γγ) χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, εφόσον η οφειλή καταβάλλεται σε επτά (7) έως και δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις,

δδ) χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, εφόσον η οφειλή καταβάλλεται σε δεκατρείς (13) έως και δεκαοκτώ (18) μηνιαίες δόσεις,

εε) χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, εφόσον η οφειλή καταβάλλεται σε δεκαεννέα (19) έως και είκοσι δύο (22) μηνιαίες δόσεις.

β. Για οφειλές που ρυθμίζονται σε έως και τριάντα έξι (36) δόσεις:

αα) χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), εφόσον η οφειλή καταβάλλεται εφάπαξ,

ββ) χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, εφόσον η οφειλή καταβάλλεται σε δύο (2) έως και έξι (6) μηνιαίες δόσεις,

γγ) χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, εφόσον η οφειλή καταβάλλεται σε επτά (7) έως και δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις,

δδ) χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, εφόσον η οφειλή καταβάλλεται σε δεκατρείς (13) έως και δεκαοκτώ (18) μηνιαίες δόσεις,

εε) χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, εφόσον η οφειλή καταβάλλεται σε δεκαεννέα (19) έως και είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις,

στστ) χορηγείται απαλλαγή κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%), συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, εφόσον η οφειλή καταβάλλεται σε είκοσι πέντε (25) έως και τριάντα (30) μηνιαίες δόσεις.

Στην περίπτωση που ο οφειλέτης επιλέξει σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης την εφάπαξ εξόφληση του υπολοίπου αριθμού των δόσεων των ρυθμισμένων οφειλών ή τη μετάπτωση σε μικρότερο αριθμό δόσεων, τυγχάνει απαλλαγής επί του εναπομείναντος ποσού των προσαυξήσεων και τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, σε ποσοστό ίσο με αυτό που αντιστοιχεί στον αριθμό των μηνιαίων δόσεων που τελικά διαμορφώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα προηγούμενα εδάφια της παρούσας περίπτωσης.

γ. Σε περίπτωση που υφίστανται οφειλές του ίδιου οφειλέτη που μπορούν να ρυθμίζονται, άλλες σε έως και είκοσι τέσσερις (24) και άλλες σε έως και τριάντα έξι (36) μηνιαίες δόσεις, αυτές ρυθμίζονται διακριτά.

δ. Για την υπαγωγή στη ρύθμιση είναι απαραίτητη η υποβολή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος της τελευταίας πενταετίας με τελευταίο έτος το φορολογικό έτος 2017, με την εξαίρεση των νομικών προσώπων που έχουν προβεί σε διακοπή εργασιών, για τα οποία ως τελευταίο έτος της πενταετίας θεωρείται το φορολογικό έτος διακοπής εργασιών.

2. Το ελάχιστο ποσό μηνιαίας δόσης της ρύθμισης ορίζεται σε τριάντα (30) ευρώ.

3. Με την υπαγωγή στο πρόγραμμα ρύθμισης, συμπεριλαμβανομένης και της εφάπαξ καταβολής και υπό την προϋπόθεση της τήρησης αυτού, δεν υπολογίζονται τα πρόστιμα των άρθρων 57 του Κ.Φ.Δ. και 6 του Κ.Ε.Δ.Ε..

4. Σε περίπτωση που υφίστανται οφειλές που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος μέρους και είναι βεβαιωμένες σε περισσότερες της μίας Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικού Κέντρου ή Τελωνείου, αυτές ρυθμίζονται ανά υπηρεσία.

5. Στη ρύθμιση υπάγεται υποχρεωτικά το σύνολο των ληξιπρόθεσμων έως και τις 31.12.2018 οφειλών που έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων των Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικών Κέντρων και Τελωνείων μέχρι την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή σε ρύθμιση και δεν έχουν τακτοποιηθεί κατά νόμιμο τρόπο με αναστολή πληρωμής από οποιαδήποτε αιτία ή άλλη ρύθμιση τμηματικής καταβολής βάσει νόμου ή δικαστικής απόφασης ή προσωρινής διαταγής.

Άρθρο 99

Επιβαρύνσεις εκπρόθεσμης καταβολής κατά την υπαγωγή σε ρύθμιση

1. Βασικές οφειλές που υπάγονται σε πρόγραμμα ρύθμισης του παρόντος αντί των κατά Κ.Ε.Δ.Ε. και κατά Κ.Φ.Δ. τόκων και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, από την ημερομηνία υπαγωγής τους σε ρύθμιση επιβαρύνονται με τόκο που ανέρχεται σε πέντε εκατοστιαίες μονάδες (5%), ετησίως υπολογισμένο. Κατ' εξαίρεση, βασικές συνολικές οφειλές μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ ανά Υπηρεσία που υπάγονται σε πρόγραμμα ρύθμισης του παρόντος δεν επιβαρύνονται πλέον με προσαυξήσεις και τόκους εκπρόθεσμης καταβολής, εφόσον ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο και το συνολικό εισόδημά του δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

2. Η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση αυτής με μηνιαία προσαύξηση που ανέρχεται σε δύο εκατοστιαίες μονάδες (2%).

Άρθρο 100 **Οφειλές που υπάγονται στη ρύθμιση** **προαιρετικά**

Στη ρύθμιση του παρόντος Μέρους δύνανται επίσης να υπαχθούν, μετά από επιλογή του οφειλέτη, και οφειλές της παραγράφου 1 του άρθρου 98, οι οποίες κατά την ημερομηνία της αίτησης τελούν σε αναστολή πληρωμής από οποιαδήποτε αιτία ή έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση κατά τις διατάξεις της υποπαραγράφου Α.2 της παραγράφου Α' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), του άρθρου 43 του ν. 4174/2013 (Α' 170) ή ρύθμιση κατά τις διατάξεις της παραγράφου 5 του πέμπτου άρθρου του ν. 2275/1994 (Α' 238), η οποία είναι σε ισχύ.

Άρθρο 101 **Λοιπά στοιχεία της ρύθμισης**

1. Η ρύθμιση χορηγείται ανά οφειλέτη και για τις οφειλές που έχει ευθύνη καταβολής. Τα αλληλεγγύως ευθυνόμενα πρόσωπα για οφειλές νομικών προσώπων υπάγονται για τις οφειλές αυτές στο πρόγραμμα ρύθμισης που δύναται να χορηγηθεί στα νομικά πρόσωπα.

2. Η αίτηση για την υπαγωγή σε πρόγραμμα ρύθμισης του παρόντος Μέρους υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Φορολογική Διοίκηση μέχρι τις 28.6.2019. Μόνο σε περιπτώσεις που υφίσταται τεχνική αδυναμία διαδικτυακής υποστήριξης, η υποβολή αίτησης διενεργείται στην υπηρεσία (Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικό Κέντρο/Επιχειρησιακή Μονάδα Είσπραξης/Τελωνείο) ο Προϊστάμενος της οποίας είναι αρμόδιος για την επιδίωξη είσπραξης της οφειλής. Η ανωτέρω προθεσμία δύναται να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 102 **Καταβολή πρώτης δόσης**

1. Για την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος Μέρους πρέπει να καταβληθεί η πρώτη δόση εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση. Οι επόμενες δόσεις καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα των επόμενων μηνών από την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση. Η καταβολή διενεργείται με τη χρήση μοναδικού κωδικού πληρωμής ρύθμισης (Ταυτότητα Ρύθμισης Οφειλής -Τ.Ρ.Ο.) στους φορείς είσπραξης ή στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα, όπου αυτό προβλέπεται. Ειδικά για τις τελωνειακές οφειλές που υπάγονται σε ρύθμιση η καταβολή διενεργείται με τη χρήση Ταυτότητας Πληρωμής είτε στο αρμόδιο Τελωνείο είτε ηλεκτρονικά.

2. Κατ' εξαίρεση, με την υποβολή από τον οφειλέτη αιτήματος περί υπαγωγής στη ρύθμιση του παρόντος Μέρους, τα αποδιδόμενα ποσά από συμψηφισμού του άρθρου 83 του ν.δ. 356/1974, από παρακρατήσεις αποδεικτικού ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής του άρθρου 12 του ν. 4174/2013 και από μέτρα αναγκαστικής είσπραξης λαμβάνονται υπόψη και για την κάλυψη της πρώτης δόσης της ρύθμισης, εφόσον εισπράττονται εντός της ανωτέρω προθεσμίας και δεν πιστώνονται διαφορετικά κατά τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 103 **Απώλεια ρύθμισης**

Η ρύθμιση απόλλυται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης και την άμεση επιδίωξη της είσπραξής της με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα, εάν ο οφειλέτης:

α) δεν καταβάλλει δύο (2) συνεχόμενες μηνιαίες δόσεις της ρύθμισης ή καθυστερήσει την καταβολή των δύο (2) τελευταίων δόσεων της ρύθμισης για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα,

β) δεν υποβάλλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και του φόρου προστιθέμενης αξίας, καθ' όλο το διάστημα της ρύθμισης των οφειλών του και μέχρι την εξόφλησή της, εντός τριών (3) μηνών το αργότερο από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής τους ή εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, εφόσον η προθεσμία υποβολής έχει παρέλθει πριν την υπαγωγή σε αυτή,

γ) δεν εξοφλήσει ή τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο τις οφειλές του, καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος Μέρους, εντός διμήνου από τη λήξη προθεσμίας καταβολής τους ή εντός διμήνου από την ημερομηνία αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, εφόσον η προθεσμία καταβολής τους έχει παρέλθει πριν την υπαγωγή σε αυτή.

δ) υποπέσει σε παραβάσεις των περιπτώσεων ι', ια', ιβ', ιε' ή ιστ' της παραγράφου 1 του άρθρου 54 ή της παραγράφου 1 του άρθρου 58Α του ν. 4174/2013 καθ' υποτροπή. Ως υποτροπή νοείται η διαπίστωση με την έκδοση πράξης επιβολής προστίμου εκ νέου διάπραξης οποιασδήποτε παράβασης εκ των ως άνω αναφερομένων από την ένταξη του φορολογούμενου στη ρύθμιση και εφεξής.

Άρθρο 104 **Ευεργετήματα από την υπαγωγή στη ρύθμιση**

Η υπαγωγή και συμμόρφωση στη ρύθμιση παρέχει στον οφειλέτη τα ακόλουθα ευεργετήματα:

α) χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4174/2013,

β) αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται. Κατά το χρονικό διάστημα ισχύος της ρύθμισης αναστέλλεται η παραγραφή του ποινικού αδικήματος, κατά παρέκκλιση των χρονικών περιορισμών του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα και

γ) αναστέλλεται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών ή ακινήτων. Η αναστολή αυτή δεν ισχύει για κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων ή έχουν εκδοθεί οι σχετικές παραγγελίες, τα αποδιδόμενα όμως ποσά από αυτές λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της ρύθμισης, εφόσον δεν πιστώνονται διαφορετικά κατά τις κείμενες διατάξεις. Αν ο οφειλέτης απολέσει το ευεργετήριο της ρύθμισης, τα μέτρα που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται.

Άρθρο 105**Δικαιώματα του Δημοσίου**

Το Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη στη ρύθμιση τμηματικής καταβολής που του χορηγήθηκε:

α) να εγγράφει υποθήκες σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, των συνυπόχρεων προσώπων ή των εγγυητών, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη,

β) να μην χορηγεί αποδεικτικό ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επ' αυτού στα πρόσωπα της προηγούμενης υποπερίπτωσης, ακόμη και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησης αυτού, εφόσον η οφειλή δεν είναι ασφαλισμένη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του ν. 4174/2013,

γ) να προβαίνει σε συμψηφισμό των χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη κατά του Δημοσίου και μέχρι του ύψους των οφειλών, κατά τις διατάξεις του άρθρου 83 του Κ.Ε.Δ.Ε..

Άρθρο 106**Πίστωση ποσών από παρακράτηση ή συμψηφισμό ή πράξεις εκτέλεσης**

Τα ποσά που εισπράττονται κατά τη διάρκεια της ρύθμισης από την παρακράτηση ποσοστού απαίτησης του οφειλέτη λόγω της χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας και βεβαίωσης οφειλής του άρθρου 12 του ν. 4174/2013 ή κατόπιν συμψηφισμού του άρθρου 83 του ν.δ. 356/1974 καλύπτουν δόση ή δόσεις της χορηγηθείσας ρύθμισης, εφόσον δεν πιστώνονται διαφορετικά.

Ομοίως, τα αποδιδόμενα ποσά από πράξεις εκτέλεσης, λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της χορηγηθείσας ρύθμισης, εφόσον εισπράττονται κατά τη διάρκεια αυτής και δεν πιστώνονται διαφορετικά κατά τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 107**Παραγραφή οφειλών**

Η παραγραφή των οφειλών για τις οποίες υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση αναστέλλεται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της ρύθμισης και δεν συμπληρώνεται πριν παρέλθει ένα (1) έτος από τη λήξη αυτής.

Άρθρο 108**Εξαιρέσεις**

Εξαιρούνται και δεν υπάγονται στη ρύθμιση:

α) Οφειλές που έχουν υπαχθεί σε νομοθετική ρύθμιση κατά τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 17 του ν. 4321/2015 (Α' 32) ή του άρθρου 51 του ν. 4305/2014 (Α' 237), η οποία ρύθμιση απωλέσθη μετά την κατάθεση του παρόντος νόμου.

β) Οφειλές που έχουν υπαχθεί σε σύμβαση/ρύθμιση με τη Φορολογική Διοίκηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4469/2017 (Α' 62) και η οποία ρύθμιση απωλέσθη μετά την κατάθεση του παρόντος νόμου.

γ) Οφειλέτες που κατά το χρόνο υπαγωγής έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για φοροδιαφυγή ή λαθρεμπορία.

δ) Οφειλές, οι οποίες δεν δύνανται να ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου

22 του ν. 4002/2011 (Α' 180) και αφορούν σε ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν με τη σύσταση ειδικών αφορολόγητων αποθεματικών ή που δεν δύνανται να ρυθμίζονται σύμφωνα με άλλες διατάξεις.

Άρθρο 109**Καθορισμός ειδικότερων θεμάτων και λεπτομερειών**

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων μπορούν να ορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της ρύθμισης του παρόντος μέρους.

ΜΕΡΟΣ Γ'**ΡΥΘΜΙΣΗ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ Ο.Τ.Α. Α' ΒΑΘΜΟΥ****Άρθρο 110****Πεδίο εφαρμογής**

1. Οφειλές προς τους Δήμους και τα νομικά τους πρόσωπα, που έχουν βεβαιωθεί ή θα βεβαιωθούν έως και δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μπορεί, ύστερα από αίτηση του οφειλέτη προς την αρμόδια για την είσπραξή τους υπηρεσία του οικείου δήμου ή του νομικού του προσώπου, να ρυθμίζονται και να καταβάλλονται με απαλλαγή κατά ποσοστό από τις κατά ΚΕΔΕ προσαυξήσεις και τόκους εκπρόθεσμης καταβολής, καθώς και από τα πρόστιμα λόγω εκπρόθεσμης υποβολής ή μη υποβολής ή ανακριβούς δήλωσης ή λόγω μη καταβολής τέλους, ως εξής:

α) αν εξοφληθούν εφάπαξ, με απαλλαγή κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%),

β) αν εξοφληθούν σε δύο (2) έως είκοσι τέσσερις (24) δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%),

γ) αν εξοφληθούν σε εικοσιπέντε (25) έως σαράντα οκτώ (48) δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%),

δ) αν εξοφληθούν σε σαράντα εννέα (49) έως εβδομήντα δύο (72) δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%),

ε) αν εξοφληθούν σε εβδομήντα τρεις (73) έως εκατό (100) δόσεις, με απαλλαγή κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).

2. Στη ρύθμιση της παραγράφου 1 μπορεί, επίσης, να υπάγονται και οφειλές που κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης:

α) τελούν σε αναστολή, διοικητική ή εκ του νόμου,

β) έχουν υπαχθεί σε προηγούμενη ρύθμιση ή διευκόλυνση τμηματικής καταβολής, η οποία είναι σε ισχύ, με απώλεια των ευεργετημάτων της προηγούμενης ρύθμισης και χωρίς η υπαγωγή τους να συνεπάγεται επιστροφή καταβληθέντων ποσών,

γ) δεν έχουν βεβαιωθεί, επειδή εκκρεμεί για αυτές δικαστική αμφισβήτηση σε οποιονδήποτε βαθμό, εφόσον, στην τελευταία περίπτωση, ο οφειλέτης παραιτηθεί από τα ασκηθέντα ένδικα βοηθήματα ή μέσα. Αν με το ένδικο βοήθημα είχε υποβληθεί και αίτημα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς, η ανωτέρω παραιτήση καταλαμβάνει και το αίτημα αυτό. Βεβαίωση της γραμματείας

του δικαστηρίου, όπου εκκρεμούσε η υπόθεση, ότι έχει υποβληθεί παραίτηση, επισυνάπτεται στην αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση.

Άρθρο 111

Προθεσμία υποβολής αίτησης

Η αίτηση του οφειλέτη για την υπαγωγή στη ρύθμιση υποβάλλεται το αργότερο μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 112

Αρμόδια όργανα - Καταβολή δόσεων

1. Η ρύθμιση χορηγείται με απόφαση που εκδίδεται από τα αρμόδια κατά περίπτωση όργανα της παραγράφου 2 του άρθρου 170 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114). Οι αποφάσεις για υπαγωγή στη ρύθμιση δεν εμπίπτουν στους περιορισμούς της παραγράφου 6 του άρθρου 93 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και της παραγράφου 5 του άρθρου 65 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

2. Οι δόσεις είναι μηνιαίες και ισόποσες πλην της τελευταίας που μπορεί να είναι μικρότερη των υπολοίπων. Κάθε δόση, πλην της τελευταίας, δεν μπορεί να είναι μικρότερη των είκοσι (20) ευρώ.

3. Η ρυθμιζόμενη οφειλή εξοφλείται εφάπαξ ή η πρώτη δόση της καταβάλλεται μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την ημέρα υπαγωγής στη ρύθμιση, διαφορετικά η ρύθμιση καταργείται αυτοδικαίως. Οι επόμενες δόσεις καταβάλλονται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του αντίστοιχου μήνα, χωρίς να απαιτείται ιδιαίτερη ειδοποίηση του οφειλέτη.

4. Η καθυστέρηση καταβολής δόσης συνεπάγεται την επιβάρυνση με μηνιαία προσαύξηση πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού της δόσης, από την επομένη της ημέρας που όφειλε αυτή να καταβληθεί.

5. Εφόσον ο οφειλέτης, σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης, εξοφλήσει εφάπαξ τις υπόλοιπες δόσεις των ρυθμιζόμενων οφειλών, παρέχεται απαλλαγή κατά ποσοστό επί του εναπομείναντος ποσού των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής και των προστίμων, ίσο με αυτό που αντιστοιχεί στον αριθμό των μηνιαίων δόσεων που τελικά διαμορφώνεται, με αντίστοιχη τροποποίηση της απόφασης του αρμόδιου οργάνου της παραγράφου 1.

Άρθρο 113

Άρση της δέσμευσης χορήγησης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας

Κατά τη διάρκεια της ρύθμισης, εφόσον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις δέσμευσης χορήγησης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας από άλλη αιτία και ο οφειλέτης έχει καταβάλει:

- α) το πέντε τοις εκατό (5%) της ρυθμιζόμενης οφειλής του, για οφειλή μέχρι πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ,
- β) το δέκα τοις εκατό (10%) της ρυθμιζόμενης οφειλής του, για οφειλή από πέντε χιλιάδες και ένα λεπτό του ευρώ (5.000,01) μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ,
- γ) το είκοσι τοις εκατό (20 %) της ρυθμιζόμενης οφειλής του, για οφειλή δέκα χιλιάδες και ένα λεπτό του ευρώ (10.000,01) και πάνω,

ο Δήμος προβαίνει σε εντολή άρσης της δέσμευσης αυτής προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και σε εντολή για επαναδέσμευση σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής έστω και μίας από τις δόσεις.

Άρθρο 114

Αναστολή αναγκαστικών μέτρων και μέτρων εκτέλεσης

Με την καταβολή της πρώτης δόσης αναστέλλεται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών ή ακινήτων, με την προϋπόθεση ότι η εκτέλεση αφορά μόνο χρέη που ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους. Η αναστολή αυτή δεν ισχύει για κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί στα χέρια τρίτων ή έχουν εκδοθεί οι σχετικές παραγγελίες, τα αποδιδόμενα όμως ποσά από αυτές λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων της ρύθμισης, εφόσον δεν πιστώνονται με άλλες οφειλές που δεν έχουν ρυθμιστεί. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου είναι δυνατή ύστερα από αίτηση του οφειλέτη η άρση της κατάσχεσης στα χέρια τρίτων, εφόσον εξοφληθεί το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της οφειλής που έχει υπαχθεί στη ρύθμιση. Ποσά που αποδίδονται από επιβληθείσες κατασχέσεις στα χέρια τρίτων πέραν του ανωτέρω ποσοστού δεν επιστρέφονται. Αν ο οφειλέτης απολέσει το ευεργέτημα της ρύθμισης, τα μέτρα που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται.

Άρθρο 115

Αναστολή παραγραφής οφειλών

Η παραγραφή των οφειλών, για τις οποίες υποβάλλεται αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση, αναστέλλεται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης αυτής και για ολόκληρο το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, ανεξαρτήτως καταβολής οποιουδήποτε ποσού και δεν συμπληρώνεται πριν παρέλθει ένα (1) έτος από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης αυτής.

Άρθρο 116

Δυνατότητα υπαγωγής συνοφειλετών

Πρόσωπα που ευθύνονται, μαζί με τον οφειλέτη, για την καταβολή μέρους της οφειλής μπορούν να υπαχθούν στη ρύθμιση μόνο για το μέρος αυτό.

Άρθρο 117

Απώλεια ρύθμισης

Η ρύθμιση της οφειλής καταργείται, με συνέπεια την υποχρεωτική άμεση καταβολή του υπολοίπου της οφειλής, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρχικής βεβαίωσης και την άμεση επιδίωξη της είσπραξης του με όλα τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία μέτρα, αν ο οφειλέτης:

- α) δεν καταβάλλει τρεις (3) συνεχόμενες δόσεις ή καθυστερήσει την καταβολή της τελευταίας δόσης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών,
- β) δεν υποβάλλει στον Δήμο τις προβλεπόμενες δηλώσεις για την επιβολή του τέλους επί των ακαθάριστων εσόδων και του τέλους παρεπιδημούντων, μαζί με τις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. και το εκκαθαριστικό Φ.Π.Α.,

γ) έχει υποβάλλει αναληθή στοιχεία προκειμένου να του χορηγηθεί η ρύθμιση.

Άρθρο 118

Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη

Το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει τις πάσης φύσεως οφειλές του Πυροσβεστικού Σώματος προς διεθνείς οργανισμούς που αφορούν σε: α) συμβάσεις, συμφωνίες και αποφάσεις παροχής υπηρεσιών για την τεχνική, πτητική και εφοδιαστική υποστήριξη-συντήρηση και εκπαίδευση χειριστών και τεχνικών των εναέριων μέσων του Π.Σ., β) συμβάσεις, συμφωνίες και αποφάσεις μίσθωσης εναερίων μέσων αεροπυρόσβεσης μετά των πληρωμάτων πτητικής και τεχνικής υποστήριξής τους, γ) συμβάσεις, συμφωνίες και αποφάσεις εξασφάλισης παροχής υπηρεσιών αεροπυρόσβεσης με μίσθωση ελικοπτερίων, δασοπυρόσβεσης μετά των πληρωμάτων πτητικής και τεχνικής υποστήριξής τους, οι οποίες έχουν συναφθεί ή εκδοθεί αντιστοίχως, κατόπιν διεθνούς διαγωνισμού μέσω των διεθνών αυτών οργανισμών, για τις αντιτιπυρικές περιόδους από το 2011 μέχρι και τη δημοσίευση του παρόντος, καθώς και δ) τυχόν διοικητικά-λειτουργικά κόστη που συνδέονται με τη σύναψη και εκτέλεση των συμβάσεων αυτών, καλύπτοντας και τυχόν νομισματικές διακυμάνσεις. Η αναγνώριση των οφειλών γίνεται υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη πιστοποιεί διά του Πυροσβεστικού Σώματος, αρμοδίως, την παροχή των υπηρεσιών, σύμφωνα με τους όρους των ως άνω συμβάσεων και αποφάσεων, καθώς και όσων ήταν αναγκαίες κατά τη σύναψη και εκτέλεση των συμβάσεων αυτών,

β) το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους αναγνωρίζει τις απαιτήσεις των διεθνών οργανισμών σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 2, 6 και 7 του ν. 3086/2002 (Α' 324),

γ) τα εγκεκριμένα πρακτικά του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους εκδίδονται κατόπιν σχετικής αίτησης εκ μέρους του διεθνούς οργανισμού. Κατά την εξόφληση των ποσών που αναφέρονται στα εγκεκριμένα πρακτικά του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι διεθνείς οργανισμοί αποδέχονται ανεπιφύλακτα αυτά με σχετική έγγραφη δήλωσή τους και παραιτούνται από οποιαδήποτε άλλη αξίωση που προέρχεται από την ως άνω αιτία ανεξαρτήτως νομικής βάσης, καθώς και από όποια τυχόν σχετική διαδικασία επίλυσης διαφορών.

Άρθρο 119

1. Οι ώρες νυχτερινής απασχόλησης της παραγράφου 5 του άρθρου 2 της 8002/32/122-α/7.9.2007 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης (Β' 1803), δεν δύναται να υπερβαίνουν τις 16.902.527 ώρες για το Αστυνομικό Προσωπικό, τους Συνοριακούς Φύλακες και τους Ειδικούς Φρουρούς.

2. Η ισχύς της παραγράφου 1 αρχίζει από την 1.10.2017.

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 2 της 8000/32/233-α' από 16.3. 2018 απόφασης των Αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών (Β' 1302) αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά για το έτος 2018 δεν δύναται να υπερβαίνουν τις 13.953.646 ώρες και για το χρονικό διάστημα από 1.3.2018 μέχρι 31.12.2018.».

Άρθρο 120

Χορήγηση 13ης σύνταξης

1. Στους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, στους δικαιούχους προσυνταξιοδοτικής παροχής και στους δικαιούχους επιδομάτων σύνταξης με αιτία την αναπηρία χορηγείται, από το έτος 2019 και για κάθε επόμενο έτος, δέκατη τρίτη (13η) σύνταξη. Τη 13η σύνταξη δικαιούνται όσοι λαμβάνουν σύνταξη ή προσυνταξιοδοτική παροχή την 1η Μαΐου του έτους χορήγησής της, καθώς και όσοι δικαιώνονται την καταβολή κύριας σύνταξης ή προσυνταξιοδοτικής παροχής εφόσον το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα ανατρέχει στην ίδια ημερομηνία. Δικαιούχοι της 13ης σύνταξης είναι και οι ανασφάλιστοι υπερήλικες των άρθρων 1 έως 3 του ν. 1296/1982 (Α' 128), της περίπτωσης 5 της υποπαραγράφου ΙΑ.6 της παραγράφου ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) και του άρθρου 93 του ν. 4387/2016 (Α' 85).

2. Το ποσό της 13ης σύνταξης καθορίζεται ανάλογα με το ποσό της ακαθάριστης μηνιαίας κύριας σύνταξης ή της προσυνταξιοδοτικής παροχής ή του ακαθάριστου ποσού που χορηγείται από τον ΟΠΕΚΑ μηνός Μαΐου του έτους χορήγησής της, ως εξής:

α) Για ποσό έως και 500,00 ευρώ, σε ποσοστό 100%.

β) Για ποσό από 500,01 έως και 600,00 ευρώ, σε ποσοστό 70%.

γ) Για ποσό από 600,01 έως και 1.000,00 ευρώ, σε ποσοστό 50%.

δ) Για ποσό από 1.000,01 ευρώ και άνω, σε ποσοστό 30%.

Αν το ίδιο πρόσωπο δικαιούται περισσότερες από μία κύριες συντάξεις ή προσυνταξιοδοτική παροχή ή/και επίδομα σύνταξης με αιτία την αναπηρία, το ποσό της 13ης σύνταξης καθορίζεται με βάση το άθροισμά τους.

3. Η 13η σύνταξη δεν κατάσχεται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα, υπόκειται στις κατά νόμο προβλεπόμενες κρατήσεις και καταβάλλεται εντός του μηνός Μαΐου κάθε έτους.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών δύναται να αυξάνονται τα ποσοστά της παραγράφου 2, να ανακαθορίζεται ο χρόνος καταβολής της 13ης σύνταξης και να ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 121

Αντικατάσταση του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α.

1. Το Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2859/2000 (Α' 248), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Παράρτημα III
ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ
ΣΕ ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ
(παράγραφος 1 του άρθρου 21)
Α. ΑΓΑΘΑ

Οι δασμολογικές κλάσεις του Παραρτήματος αυτού τέθηκαν, όπως αυτές αναφέρονται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία που καθορίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθμ. 2658/87 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1987 (ΕΕ L 256), όπως έχει τροποποιηθεί με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2016/1821 της Επιτροπής της 6ης Οκτωβρίου 2016 (ΕΕ L 294/2016) και ισχύει. Όπου πριν από μια δασμολογική κλάση του παρόντος Παραρτήματος υπάρχει η ένδειξη ΕΧ, στον εφαρμοστέο συντελεστή Φ.Π.Α. υπάγονται μόνο τα προϊόντα που κατονομάζονται ρητά στη συγκεκριμένη παράγραφο του Παραρτήματος και όχι το σύνολο των προϊόντων που έχουν καταταγεί στην εν λόγω δασμολογική κλάση, ενώ, όταν μια δασμολογική κλάση αναγράφεται χωρίς το πρόθεμα ΕΧ, ο συντελεστής Φ.Π.Α. αφορά το σύνολο των προϊόντων που έχουν καταταγεί σε αυτή.

1. Άλογα, γαϊδούρια και μουλάρια κάθε είδους, βοοειδή, χοιροειδή, προβατοειδή και αιγοειδή, ζωντανά. Εξαιρούνται τα άλογα ιπποδρομιών (Δ.Κ. ΕΧ 0101, 0102, 0103, 0104).

2. Πετεινοί, κόττες, πάπιες, χήνες, γάλοι, γαλοπούλες και φραγκόκοττες, ζωντανά (Δ.Κ. 0105).

3. Κουνέλια, περιστέρια, ορτύκια, φασιανοί, πέρδικες, λαγοί και λοιπά ζώα και πτηνά, ζωντανά, που προορίζονται για την ανθρώπινη διατροφή. Ζώα που εκτρέφονται για τη γουνοποιία. Μέλισσες. Ακάρεα (έντομα που χρησιμοποιούνται στις καλλιέργειες αντί εντομοκτόνων) (Δ.Κ. ΕΧ 0106).

4. Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγείων, βρώσιμα (Δ.Κ. 0201, 0202, 0203, 0204, 0205, 0206, 0207, 0208, 0209, 0210).

5. Ψάρια και ασπόνδυλα υδρόβια ζωντανά νωπά διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα. Εξαιρούνται τα ζωντανά ψάρια για διακόσμηση (Δ.Κ. ΕΧ 0301, 0302, 0303, 0304, 0305, 0306, 0307, 0308).

6. Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Αυγά πτηνών. Μέλι φυσικό. Προϊόντα βρώσιμα ζωικής προέλευσης που δεν κατονομάζονται αλλού (Δ.Κ. 0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406, 0407, 0408, 0409, 0410).

7. Έντερα, κύστες και στομάχια ζώων ολόκληρα ή σε τεμάχια, άλλα από εκείνα των ψαριών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αλατισμένα ή σε άλμη, αποξηραμένα ή καπνιστά (Δ.Κ. 0504).

8. Βολβοί, κρεμμύδια, κόνδυλοι, ρίζες βολβοειδείς και ριζώματα γενικά, σε φυτική νάρκη, σε βλάστηση ή σε άνθηση. Φυτά φυτωρίου, άλλα φυτά και ρίζες κичωρίου, άλλες από τις ρίζες της Δ.Κ. 1212. Άλλα φυτά ζωντανά (στα οποία περιλαμβάνονται και οι ρίζες τους), μοσχεύματα και μπόλια. Λευκό (φύτρα) μανιταριών (Δ.Κ. 0601, 0602).

9. Άνθη και μπουμπούκια ανθέων, κομμένα, για ανθοδέσμες ή διακοσμήσεις, νωπά. Φυλλώματα, φύλλα, κλαδιά και άλλα μέρη φυτών, χωρίς άνθη ούτε μπουμπούκια ανθέων, και πρασινάδες, βρύα και λειχήνες, για ανθοδέσμες ή διακοσμήσεις, νωπά (Δ.Κ. ΕΧ 0603, ΕΧ 0604).

10. Λαχανικά, φυτά, ρίζες και κόνδυλοι, βρώσιμα (Δ.Κ. 0701, 0702, 0703, 0704, 0705, 0706, 0707, 0708, 0709, 0710, 0711, 0712, 0713, 0714).

11. Καρποί και φρούτα βρώσιμα, φλούδες εσπεριδοειδών, πεπονιών και καρπουζιών (Δ.Κ. 0801, 0802, 0803, 0804, 0805, 0806, 0807, 0808, 0809, 0810, 0811, 0812, 0813, 0814).

12. Καφές, τσάι, ματέ και μπαχαρικά (Δ.Κ. 0901, 0902, 0903, 0904, 0905, 0906, 0907, 0908, 0909, 0910).

13. Δημητριακά (Δ.Κ. 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008).

14. Προϊόντα αλευροποιίας. Άμυλα κάθε είδους (Δ.Κ. 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, ΕΧ 1108).

15. Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις. Σπέρματα, σπόροι και διάφοροι καρποί (Δ.Κ. 1201, 1202, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209).

16. Αρτεμισία, βασιλικός, χαμομήλι, μαντζουράνα η κοινή, μολόχα, δενδρομολόχα, μέντα (δυόσμος) όλων των ποικιλιών, ρίγανη, δενδρολίβανο, φασκόμηλο, τσάι του βουνού, δίκταμο, γριάδα η ιαματική και λουίζα, νωπά ή ξερά, έστω και κομμένα, σπασμένα ή σε σκόνη (Δ.Κ. ΕΧ 1211).

17. Χαρούπια, ζαχαρότευτλα, ζαχαροκάλαμα, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα ή αποξηραμένα, έστω και σε σκόνη. Κουκούτσια και αμύγδαλα καρπών και άλλα φυτικά προϊόντα (στα οποία περιλαμβάνονται και ρίζες κичωρίου, μη φρυγμένες, της ποικιλίας CICHORIUM INTYBUS SATIVUM), που χρησιμεύουν κυρίως για διατροφή του ανθρώπου και που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού (Δ.Κ. ΕΧ 1212).

18. Άχυρα και φλοιοί ακατέργαστων δημητριακών, έστω και τεμαχισμένα, αλεσμένα, συμπιεσμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων. Γογγύλια Σουηδίας (γογγυλοκράμβες), τεύτλα κτηνοτροφικά, ρίζες κτηνοτροφικές, χορτονομές (FOIN, LUZERNE), τριφύλλια, κτηνοτροφικά λάχανα, χορτονομές λούπινου, βίκου και παρόμοια κτηνοτροφικά προϊόντα, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων (Δ.Κ. 1213, 1214).

19. Μαστίχα (λευκή ή μη), ακατέργαστη (Δ.Κ. ΕΧ 1301).

20. Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα. Άλλα λάδια και τα κλάσματά τους, που παίρνονται αποκλειστικά από ελιές, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα και μείγματα από αυτά τα λάδια ή τα κλάσματα με λάδια ή κλάσματα της Δ.Κ. 1509 (Δ.Κ. 1509, 1510).

21. Σογιέλαιο, αραχιδέλαιο, λάδι ηλιοτρόπιου (ηλιανθέλαιο), λάδι βαμβακιού (βαμβακέλαιο), καλαμποκέλαιο, σησαμέλαιο και τα κλάσματά τους, έστω και εξευγενισμένα αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα (Δ.Κ. 1507, 1508, ΕΧ 1512, ΕΧ 1515).

22. Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά και τα κλάσματά τους, μερικώς ή ολικώς υδρογονωμένα, έστω και εξευγενισμένα αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα. Μαργαρίνη. Μείγματα ή παρασκευάσματα βρώσιμα από λίπη ή λάδια ζωικά ή φυτικά ή από τα κλάσματα διαφόρων λιπών ή λαδιών του Κεφαλαίου 15 (Δ.Κ. ΕΧ 1516, 1517).

23. Παρασκευάσματα κρεάτων, ψαριών ή μαλακοστράκων, μαλακίων ή άλλων ασπόνδυλων υδρόβιων.

Εξαιρείται το χαβιάρι (Δ.Κ. 1601, 1602, 1603, ΕΧ 1604, 1605).

24. Ζάχαρα και ζαχαρώδη παρασκευάσματα (Δ.Κ. 1701, 1702, 1703, 1704).

25. Κακάο και παρασκευάσματα αυτού (Δ.Κ. 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806).

26. Παρασκευάσματα με βάση τα δημητριακά, τα αλεύρια, τα άμυλα κάθε είδους ή το γάλα. Είδη ζαχαροπλαστικής (Δ.Κ. 1901, 1902, 1903, 1904, 1905).

27. Παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών και φρούτων ή άλλων μερών φυτών, καθώς και οι χυμοί φρούτων και λαχανικών (Δ.Κ. 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, ΕΧ 2009).

28. Εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ, τσαγιού ή ματέ και παρασκευάσματα με βάση τα προϊόντα αυτά ή με βάση τον καφέ, το τσάι ή το ματέ. Κιχώριο φρυγμένο και άλλα φρυγμένα υποκατάστατα του καφέ και τα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα αυτών. Ζύμες (ενεργές ή αδρανείς). Άλλοι αδρανείς μονοκύτταροι οργανισμοί (με εξαίρεση τα εμβόλια της Δ.Κ. 3002). Σκόνης για το φούσκωμα της ζύμης παρασκευασμένες. Παρασκευάσματα για σάλτσες και σάλτσες παρασκευασμένες. Παρασκευάσματα για σούπες και ζωμούς, σούπες και ζωμοί παρασκευασμένα. Παγωτά έστω και αν περιέχουν κακάο (Δ.Κ. 2101, 2102, ΕΧ 2103, ΕΧ 2104, 2105).

29. Νερά, στα οποία περιλαμβάνονται και τα φυσικά ή τεχνητά μεταλλικά νερά, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, ούτε αρωματισμένα, μη αεριούχα, πάγος και χιόνι (Δ.Κ. ΕΧ 2201).

30. Ξύδια και υποκατάστατα αυτών βρώσιμα που λαμβάνονται από οξικό οξύ (Δ.Κ. 2209).

31. Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφές παρασκευασμένες για ζώα, εξαιρουμένων των τροφών για σκύλους ή γάτες (Δ.Κ. 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, ΕΧ 2309).

32. Αλάτι (στο οποίο περιλαμβάνονται και το επιτραπέζιο και μετουσιωμένο αλάτι), έστω και σε υδατικό διάλυμα ή με προσθήκη αντιοξειδωτικών ουσιών ή ουσιών που εξασφαλίζουν την καλή ρευστότητα. Θαλασσινό νερό (Δ.Κ. 2501).

33. Η παράδοση νερού.

34. Η θέρμανση μέσω δικτύου (τηλεθέρμανση). Ο συντελεστής του φόρου για το αγαθό της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

35. Η ηλεκτρική ενέργεια (Δ.Κ. 2716) και το φυσικό αέριο (Δ.Κ. ΕΧ 2711). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

36. Φαρμακευτικά προϊόντα (Δ.Κ. 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006).

37. Φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004. Εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002 (Δ.Κ. ΕΧ 3002, ΕΧ 3003, ΕΧ 3004). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

38. Λιπάσματα (Δ.Κ. 3101, 3102, 3103, 3104, 3105).

39. Εντομοκτόνα, ποντικοφάρμακα, μυκητοκτόνα,

ζιζανιοκτόνα, ανασχετικά της βλάστησης και ρυθμιστικά της ανάπτυξης των φυτών, απολυμαντικά και παρόμοια προϊόντα που παρουσιάζονται σε μορφές ή συσκευασίες για τη λιανική πώληση ή ως παρασκευάσματα, άλλα από εκείνα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση. Εξαιρούνται τα εντομοαπωθητικά, τα απολυμαντικά για οικιακές χρήσεις, τα εντομοκτόνα και καταστροφοκτόνα που παρουσιάζονται σε φιάλες με προωθητικό αέριο ή σε σκόνη για οικιακές χρήσεις (Δ.Κ. ΕΧ 3808).

40. Βιβλία και βιβλία με εικόνες για παιδιά (Δ.Κ. ΕΧ 4901, ΕΧ 4903). Εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις τυπωμένες, έστω και εικονογραφημένες ή με διαφημίσεις (Δ.Κ. 4902). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

41. Ειδικές ανυψωτικές συσκευές (σκάλες, ανελκυστήρες, μηχανήματα ανεβοκατεβάσματος αναπήρων και παρόμοια), που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση αναπήρων (Δ.Κ. ΕΧ 8428).

42. Αμαξάκια τύπου πολυθρόνας και άλλα οχήματα για αναπήρους, έστω και με κινητήρα ή άλλον μηχανισμό προώθησης, ανταλλακτικά αναπηρικού αμαξιδίου και ερεισίνωτο (Δ.Κ. 8713, 9403, ΕΧ 8714).

43. Αντισυλληπτικές συσκευές που ονομάζονται «ενδομήτρια αντισυλληπτικά», καθετήρες για την ιατρική χρήση των ανθρώπων, σύριγγες σίτισης, πιεσόμετρα ομιλούντα, βελόνες (για τις πένες ινσουλίνης), βελόνες τεχνητού νεφρού, συσκευές έγχυσης ινσουλίνης (Δ.Κ. ΕΧ 9018).

44. Είδη και συσκευές ορθοπεδικής, στα οποία περιλαμβάνονται και οι ιατροχειρουργικές ζώνες, οι επίδεσμοι και οι πατερίτσες. Νάρθηκες, υποστηρίγματα και άλλα είδη και συσκευές για κατάγματα. Είδη και συσκευές προθέσεως. Συσκευές για τη διευκόλυνση της ακοής στους κωφούς και άλλες συσκευές που κρατιούνται με το χέρι, φέρονται από τα πρόσωπα ή εισάγονται στον ανθρώπινο οργανισμό, με σκοπό την αναπλήρωση μιας έλλειψης ή τη θεραπεία μιας αναπηρίας. Εξαιρούνται τα μέρη και εξαρτήματα των παραπάνω αγαθών (Δ.Κ. ΕΧ 9021).

45. Ανυψωτικό τουαλέτας (Δ.Κ. ΕΧ 3922), μπανιέρες για ανάπηρους (Δ.Κ. ΕΧ 3922, 6910, 7324), στηθόδεσμος μαστεκτομής - μαγιώ μαστεκτομής (Δ.Κ. ΕΧ 6212, ΕΧ 6112, ΕΧ 6211), προγράμματα για ηλεκτρονικούς υπολογιστές (jaws, supernova, hall, φωναισθησίας, fine reader) (Δ.Κ. ΕΧ 8523), εκτυπωτές Braille (Δ.Κ. ΕΧ 8443), ρολόγια χειρός (Braille) (Δ.Κ. ΕΧ 9102), πινακίδες γραφής (Braille), μέτρα (Braille) (Δ.Κ. ΕΧ 9017), μπαστούνια ηλεκτρονικά (Δ.Κ. ΕΧ 6602), κασετόφωνα με 4 tracks (Braille) (Δ.Κ. ΕΧ 8519), ταινίες μέτρησης σακχάρου (Δ.Κ. ΕΧ 3822), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

46. Μπαστούνια λευκά (Δ.Κ. ΕΧ 6602), γραφομηχανές με χαρακτηριστές Braille (Δ.Κ. ΕΧ 8472), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία όρασης. Ο συντελεστής φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

47. Καθίσματα μπάνιου (Δ.Κ. ΕΧ 3922, ΕΧ 9401), αντλία αποσιδήρωσης για μεσογειακή αναιμία (Δ.Κ. ΕΧ 9018),

σύστημα τραχειοστομίας - τραχειοσωλήνες - φίλτρα (Δ.Κ. EX 9018), περπατούρα (Δ.Κ. EX 6602, EX 9021), τρίποδο (Δ.Κ. EX 6602, EX 9021), σύστημα φωτεινής ειδοποίησης (Δ.Κ. EX 8531), δέκτης φωτεινών σημάτων (Δ.Κ. EX 8517), Braille display (Δ.Κ. EX 8528), scanner (Δ.Κ. EX 8471), Braille note taker (Δ.Κ. EX 8472), προγράμματα κινητών τηλεφώνων σε ελληνική και ξένη έκδοση (mobile speak, speaking phone) (Δ.Κ. EX 8523), πλαίσια γραφής για άτομα με μειωμένη όραση (Braille) (Δ.Κ. EX 3926, 7326), κάλτσες Α.Γ. ή Κ.Γ. (Δ.Κ. EX 6115, EX 6217), κάλτσες κολοβώματος (Δ.Κ. EX 6307), φίλτρα αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. EX 9018), γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης καί πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. EX 9018), σάκοι περισυλλογής υγρού προετοιμασίας φίλτρων (Δ.Κ. EX 3926), Υ- connectors, σετ φλεβοκέντησης κατά την αιμοκάθαρση (Δ.Κ. EX 9018), φύσιγγες διττανθρακικών (Δ.Κ. EX 2836), συνδετικό από τιτάνιο (Δ.Κ. EX 9018, EX 8108), γραμμή σύνδεσης και αποχέτευσης, σάκοι αποχέτευσης (Δ.Κ. EX 3926), κασέτες σύνδεσης, Clamp (λαβίδες) (Δ.Κ. EX 9018), βάλιτσα περιτοναϊκής κάθαρσης (SMART PD CASE) (Δ.Κ. EX 9018, EX 4202), αναλώσιμο υλικό για κολοστομίες (Δ.Κ. EX 3006), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων και συναυλιών για τα οποία ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

2. Η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα.

3. Η παροχή υπηρεσιών κατ'οίκον φροντίδας, παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και ατόμων με ειδικές ανάγκες γενικά.

4. Η παροχή υπηρεσιών για τη γεωργική παραγωγή.

5. Η παροχή υπηρεσιών από οίκους ευγηρίας, οικοτροφεία, δομές για άτομα με ειδικές ανάγκες και δομές που παρέχουν κατάλυμα σε άτομα με νοητική υστέρηση, ψυχικές διαταραχές και χρήση ουσιών, που ενεργείται στο πλαίσιο κοινωνικής πρόνοιας, εφόσον δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 22.

6. Η εκμετάλλευση καφενείων, καφετεριών, ζαχαροπλαστειών, εστιατορίων, ψητοπωλείων, οινομαγειρείων και λοιπών συναφών προς αυτές επιχειρήσεων, πλην των κέντρων διασκέδασης, με εξαίρεση τη διάθεση αλκοολούχων και μη αλκοολούχων ποτών, χυμών και ροφημάτων.

Γ. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αγαθά και υπηρεσίες που δεν εντάσσονται στο Παράρτημα αυτό ή για τα οποία υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς την ένταξή τους στον πίνακα αυτόν, συνεπεία του είδους, του προορισμού, της σύνθεσης ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, υπάγονται στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α.»

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν από 20.5.2019.

Άρθρο 122

Εφαρμογή συστήματος ποσοστιαίων επιστροφών (rebate) από τις φαρμακευτικές εταιρείες προς τη Δημόσια Ασφάλιση για τα έτη 2006, 2007 και 2008 και ρύθμιση οφειλών

1. Οι φαρμακευτικές εταιρείες υποχρεούνται να αποδώσουν στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) ποσοστιαία επιστροφή (rebate) τέσσερα τοις εκατό (4%) επί της πραγματικής φαρμακευτικής δαπάνης, που εισέπραξαν άμεσα ή έμμεσα από τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και τον Οργανισμό Περιθαλψής Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ) κατά τα έτη 2006, 2007 και 2008 για τη χορήγηση φαρμάκων από τους ασφαλισμένους τους.

2. Με απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών, καθορίζονται ειδικότερα, ο τρόπος υπολογισμού της καθαρής φαρμακευτικής δαπάνης, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία απόδοσης της επιστροφής της παραγράφου 1, ο τρόπος κατανομής του ποσού επιστροφής ανά φαρμακευτική εταιρεία, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως των ακόλουθων παραμέτρων:

α) της λιανικής τιμής του φαρμάκου για τα συγκεκριμένα έτη,

β) του συνόλου των πωλήσεων όλων των συσκευασιών, περιεκτικοτήτων και μορφών του εκάστοτε φαρμακευτικού προϊόντος, ανά έτος και ανά φαρμακευτική εταιρεία,

γ) της τιμής αναφοράς και της ασφαλιστικής τιμής αποζημίωσης, όπως καθορίζονταν για τα ανωτέρω έτη,

δ) των υποχρεωτικών εκπτώσεων που εφαρμόστηκαν και

ε) της συμμετοχής του ασφαλισμένου.

3. Ο ΕΟΠΥΥ καταλογίζει το ποσό επιστροφής της παραγράφου 1 προς κάθε φαρμακευτική εταιρεία και αυτό αποδίδεται είτε απευθείας με κατάθεση μετρητών στον λογαριασμό του ΕΟΠΥΥ είτε μέσω συμψηφισμού του ποσού επιστροφής με αντίστοιχες οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς τις φαρμακευτικές εταιρείες για προμήθεια φαρμάκων, με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου, με αναλογική εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 5 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (Α' 31).

4. Οφειλές της παραγράφου 1 καταβάλλονται μέχρι και σε εκατόν είκοσι (120) συνεχείς, μηνιαίες δόσεις, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη προς τον ΕΟΠΥΥ. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας ορίζονται ο αριθμός των δόσεων, η ελάχιστη μηνιαία καταβολή, η διαδικασία καταβολής, τυχόν συμψηφισμός κατά τη διαδικασία του δεύτερου εδαφίου του στοιχείου Γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 52 του ν. 4430/2016 (Α' 206) και κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής της παρούσας. Σε περίπτωση μη έγκαιρης απόδοσης του ποσού επιστροφής του παρόντος άρθρου ή των δόσεων, αυτό εισπράττεται από τον ΕΟΠΥΥ με τη διαδικασία του ΚΕΔΕ. Οι εταιρείες δικαιούνται βεβαίωση καταβολής του ποσού επιστροφής για φορολογική χρήση, με αναλογική εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του ν. 4052/2012 (Α' 41).

Ποσά rebate που εισπράχθηκαν για τα έτη 2006, 2007 και 2008 σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2, 3 και

4 του ν. 3457/2006 (Α' 93) και της παραγράφου 3 του άρθρου 13 του ν. 3408/2005 (Α' 272), αφαιρούνται από το αντίστοιχο ποσό καταλογισμού ανά έτος.

5. Απαιτήσεις από rebate φαρμακευτικών προϊόντων της περιόδου από 1.1.2009 έως 31.12.2011 περιέχονται αυτοδίκαια στον ΕΟΠΥΥ ως δικαιούχο από τη δημοσίευση του παρόντος και δύνανται να ρυθμίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ μέχρι και σε εκατόν είκοσι (120) συνεχείς, μηνιαίες δόσεις, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη. Οφειλές οι οποίες έχουν προκύψει βάσει των ως άνω απαιτήσεων, δεν έχουν εξοφληθεί και έχουν βεβαιωθεί ταμειακά στις οικείες Δ.Ο.Υ., καταβάλλονται μέχρι και σε εκατόν είκοσι (120) συνεχείς, μηνιαίες δόσεις, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη προς τον ΕΟΠΥΥ και την αποστολή από τον ΕΟΠΥΥ τίτλου διαγραφής υπολοίπου προς την οικεία Δ.Ο.Υ.. Χρηματικοί κατάλογοι που αφορούν στις προαναφερόμενες απαιτήσεις, έχουν αποσταλεί στις οικείες Δ.Ο.Υ. και δεν έχουν βεβαιωθεί ταμειακά, επιστρέφονται στον ΕΟΠΥΥ και ρυθμίζονται μετά από αίτηση του οφειλέτη κατά τον ανωτέρω τρόπο. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας ορίζεται η προθεσμία υποβολής αίτησης υπαγωγής των ως άνω οφειλών στη ρύθμιση, ο τρόπος υπολογισμού του καταβλητέου ποσού, η ελάχιστη μηνιαία καταβολή, η διαδικασία καταβολής και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ρύθμισης της παρούσας παραγράφου. Οι λοιπές ως άνω απαιτήσεις που δεν ρυθμίζονται, εισπράττονται από τον ΕΟΠΥΥ σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 123

Το άρθρο 7 του ν. 3028/2002 (Α' 153) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7

Κυριότητα, διοίκηση και διαχείριση σε ακίνητα μνημεία, οργανωμένους αρχαιολογικούς χώρους και εν γένει ακίνητα πολιτιστικής κληρονομιάς

1. Τα αρχαία ακίνητα μνημεία, κατά την έννοια των άρθρων 2 και 6, που χρονολογούνται έως και το 1453, καθώς και οι οργανωμένοι αρχαιολογικοί χώροι, κατά την έννοια του άρθρου 46, ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα και νομή και είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησικτησίας.

2. Τα αρχαία ακίνητα μνημεία, κατά την έννοια των άρθρων 2 και 6, που χρονολογούνται μετά το 1453, είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησικτησίας, εφόσον ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα ή νομή.

3. Τα ακίνητα αρχαία, που αποκαλύφθηκαν ή αποκαλύπτονται κατά την εκτέλεση ανασκαφών ή άλλης αρχαιολογικής έρευνας, ανήκουν κατά κυριότητα και νομή στο Δημόσιο, είναι εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησικτησίας.

4. Νεότερα ακίνητα μνημεία, κατά την έννοια των άρθρων 2 και 6, ακίνητα στα οποία στεγάζονται μουσεία, κατά την έννοια του άρθρου 45, και ακίνητα εν γένει, είναι πράγματα εκτός συναλλαγής και ανεπίδεκτα χρησικτησίας, εφόσον ανήκουν στο Δημόσιο κατά κυριότητα ή νομή και έχουν αποκτηθεί ή χρησιμοποιούνται ή

υπάγονται σε διοίκηση και διαχείριση από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού για την εξυπηρέτηση του δημόσιου σκοπού της προστασίας και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

5. Το δικαίωμα κυριότητας σε ακίνητα μνημεία μεταγενέστερα του 1453, τα οποία δεν εμπίπτουν στις διατάξεις των παραγράφων 2 και 4, ασκείται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου.

6. Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση τα ακίνητα των παραγράφων 1 έως 4. Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 22 εφαρμόζονται αναλόγως.

7. Η διοίκηση και διαχείριση των ακινήτων των παραγράφων 1 έως 4 ασκείται από το Δημόσιο, σύμφωνα με τον σκοπό τους.».

Άρθρο 124

Ομάδες εργασίας για τον κανονισμό συντάξεων δημόσιου τομέα

1. Συνιστώνται κοινές ομάδες εργασίας, στις οποίες θα συμμετέχουν υπάλληλοι του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) και υπάλληλοι του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.) που υπηρετούν στη Διεύθυνση Απονομής Συντάξεων Δημοσίου Τομέα του ΕΦΚΑ ή έχουν υπηρετήσει στην πρώην Γενική Διεύθυνση Συντάξεων Δημοσίου Τομέα του Γ.Λ.Κ., για την επιτάχυνση του έργου κανονισμού και πληρωμής των συντάξεων του Δημοσίου Τομέα. Η συμμετοχή των υπαλλήλων στις συνιστώμενες ομάδες εργασίας είναι υποχρεωτική και η απασχόληση σε αυτές αποκλειστική.

2. Με απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών εξειδικεύεται το έργο της κάθε ομάδας, καθορίζεται η χρονική διάρκεια λειτουργίας της, ο αριθμός και η Υπηρεσία προέλευσης των μελών που θα συμμετέχουν, καθώς και ο συντονιστής και γραμματέας αυτής, τίθενται ποσοτικοί στόχοι και καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Οι ομάδες εργασίας μπορούν να παρέχουν απογευματινή υπερωριακή εργασία και υπερωριακή εργασία κατά τις Κυριακές και εξαιρεσιμες ημέρες, οι δε υπάλληλοι που συμμετέχουν σε αυτές αμείβονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

4. Στους συντονιστές των ομάδων καταβάλλεται επίδομα ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) του επιδόματος θέσης ευθύνης του Προϊσταμένου Τμήματος.

5. Με απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών και υπό τον όρο επίτευξης των στόχων που τίθενται με την απόφαση της παραγράφου 2 μπορεί να καταβάλλεται στα μέλη των ομάδων εργασίας αποζημίωση επίτευξης στόχων κατ' αναλογική εφαρμογή των προβλεπόμενων στην Φ.ΕφΚΑ/οικ.34078/1262/2.8.2017 (ΥΟΔΔ 390) απόφαση των ίδιων ως άνω Υπουργών.

Άρθρο 125

Άσκηση προληπτικού ελέγχου στις δαπάνες των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης

1. Στο τρίτο εδάφιο της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης α' του άρθρου 31 του ν. 4270/2014 (Α' 143),

όπως τροποποιήθηκε με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του ν. 4607/2019 (Α' 65), η ημερομηνία «1.1.2020» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «31.7.2019».

2. Στο τέλος του τρίτου εδαφίου της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης α' του άρθρου 31 του ν. 4270/2014 η τελεία αντικαθίσταται με κόμμα και προστίθεται η φράση «με εξαίρεση τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τους εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που υπάγονται στον έλεγχο αυτόν, στις δαπάνες των οποίων δεν ασκείται προληπτικός έλεγχος».

3. Η ισχύς της παραγράφου 2 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 126

Τροποποίηση του άρθρου 22 του ν. 4354/2015

Η περίπτωση β' της παραγράφου 6 του άρθρου 22 του ν. 4354/2015 (Α' 176) αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Για την έκδοση των αποφάσεων του παρόντος άρθρου ορίζεται ως προθεσμία η 31.12.2019.».

Άρθρο 127

Η διάταξη του εδαφίου ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του π.δ. 35/1988 (Α' 14), τροποποιείται ως εξής:

«ε) Η σχετική για την αναγνώριση αίτηση προϋπηρεσίας μπορεί να υποβληθεί και μετά από την πιο πάνω οριζόμενη προθεσμία και σε κάθε περίπτωση πριν την απονομή της επικουρικής σύνταξης, με τις προϋποθέσεις αναγνώρισης και εξαγοράς που ορίζονται στα πιο πάνω εδάφια της παραγράφου αυτής, αλλά σε περίπτωση συνταξιοδότησης ο μη εξαγορασθείς χρόνος εξοφλείται εφάπαξ, άλλως αυτός δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του συντάξιμου χρόνου.».

Άρθρο 128

Ειδικά για τους πληγέντες από πυρκαγιές του Ιουνίου, Ιουλίου και Αυγούστου 2007 σε περιοχές των Νομών Ηλείας, Μεσσηνίας, Λακωνίας, Αρκαδίας, Κορινθίας, Εύβοιας, Αττικής, Αιτωλοακαρνανίας, Μαγνησίας, Αχαΐας, Αργολίδας, Λάρισας, Άρτας, Θεσπρωτίας, Ζακύνθου, Φθιώτιδας, Κεφαλληνίας και Βοιωτίας, η οφειλή που υπάρχει με βάση τις διατάξεις του Δεύτερου Μέρους της 55575/Ι.479/18.11.1965 (Β' 816) υπουργικής απόφασης του Κανονισμού του πρώην ΙΚΑ- ΕΤΑΜ «Ασφάλισης οικοδόμων» και δεν συναρτάται με την απασχόληση συγκεκριμένων προσώπων κατά το άρθρο 40 παράγραφος 2 της ως άνω υπουργικής απόφασης, επανυπολογίζεται, ανάλογα προς τον κλάδο ασφάλισης στον οποίον αφορά, σύμφωνα με ποσοστά υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών του δεύτερου και του τρίτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 35, της παραγράφου 1 του άρθρου 38, της παραγράφου 1 του άρθρου 41 και του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 97 του ν. 4387/2016 (Α' 85). Ως βάση υπολογισμού ορίζεται το ποσό που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών,

όπως ίσχυε κατά την 31.12.2018. Ειδικά για κτίσματα που βρίσκονται σε περιοχές της παραγράφου 1 περίπτωση δ' του άρθρου 38 της 55575/Ι.479/18.11.1965 (Β' 816) υπουργικής απόφασης η ως άνω βάση υπολογισμού μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%). Στους οφειλέτες του παρόντος άρθρου παρέχεται έκπτωση εκατό τοις εκατό (100%) επί των πάσης φύσεως προσαυξήσεων, πρόσθετων τελών και τόκων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής κύριας οφειλής, όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι την ημερομηνία της έκπτωσης.

Άρθρο 129

Στην περίπτωση Δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 3863/2010 (Α' 115) προστίθεται υποπερίπτωση ζζ' ως εξής:

«ζζ. Οι περιστασιακά απασχολούμενοι στη μουσική κάλυψη ιδιωτικών εκδηλώσεων και συνεστιάσεων που αμείβονται με την ώρα ή την ημέρα και δεν απασχολούνται ως υπαλληλικό προσωπικό εταιρείας ή ως μέλη εταιρείας.».

Άρθρο 130

1. Κατάσχεση που έχει επιβληθεί από τη Φορολογική Διοίκηση στα χέρια τρίτων κατά τις διατάξεις των άρθρων 30Α και 30Β του ν.δ. 356/1974 (Α' 90) σε καταθέσεις τραπεζικού λογαριασμού ή τοποθετήσεις λογαριασμών πληρωμών, κοινών ή ατομικών, περιορίζεται για έναν μοναδικό λογαριασμό, εφόσον:

α) έχουν τακτοποιηθεί στο σύνολό τους με ρύθμιση ή με αναστολή πληρωμής οι ατομικές ληξιπρόθεσμες οφειλές του καθ' ου η κατάσχεση προς τη Φορολογική Διοίκηση, καθώς και αυτές για τις οποίες έχει ευθύνη καταβολής και τηρούνται οι όροι των ρυθμίσεων αυτών,

β) έχει εξοφληθεί εμπρόθεσμα η δόση της ρύθμισης του δεύτερου ημερολογιακού μήνα που προηγείται του μήνα χορήγησης του περιορισμού της κατάσχεσης και

γ) προκειμένου για φυσικά πρόσωπα, έχει υποβληθεί η ηλεκτρονική δήλωση της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ν.δ. 356/1974 για τη δήλωση μοναδικού ακατάσχετου λογαριασμού.

Σε περίπτωση απώλειας ρύθμισης για την οποία έχει χορηγηθεί ο περιορισμός του παρόντος άρθρου, ο περιορισμός παύει οριστικά να ισχύει και δεν χορηγείται εκ νέου σε περίπτωση υπαγωγής των ίδιων οφειλών σε νέα ρύθμιση. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, δεν θεωρείται απώλεια ρύθμισης η υπαγωγή στη ρύθμιση του Μέρους Β' του παρόντος νόμου οφειλών που είχαν ρυθμιστεί με άλλες διατάξεις και επιτρέπεται να υπαχθούν στη ρύθμιση του Μέρους Β' του παρόντος νόμου.

2. Για τον περιορισμό της κατάσχεσης σύμφωνα με την παράγραφο 1 υποβάλλεται από τον καθ' ου η κατάσχεση ηλεκτρονικά αίτηση περιορισμού αυτής, στην οποία αναγράφεται ο αριθμός λογαριασμού για τον οποίο ζητείται περιορισμός της κατάσχεσης. Ειδικά για τα φυσικά πρόσωπα, ο περιορισμός της κατάσχεσης χορηγείται αποκλειστικά στον δηλωθέντα μοναδικό ακατάσχετο λογαριασμό της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ν.δ. 356/1974.

3. Ο περιορισμός της κατάσχεσης χορηγείται για τις απαιτήσεις εις χείρας του τρίτου, στον οποίο κοινοποιείται η κατάσχεση, που γεννώνται μετά τη γνωστοποίηση σε αυτόν του περιορισμού της κατάσχεσης από τη Φορολογική Διοίκηση, ισχύει για έναν (1) μήνα από την ημερομηνία χορήγησής του και ανανεώνεται μηνιαίως, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1.

4. Το ποσό του περιορισμού της κατάσχεσης υπολογίζεται από το άθροισμα των γινομένων των ποσών των τελευταίων μηνιαίων δόσεων των ρυθμίσεων, που εξοφλήθηκαν εντός του δεύτερου ημερολογιακού μήνα που προηγείται του μήνα χορήγησης του περιορισμού, εξαιρουμένων των ρυθμίσεων κατά τα άρθρα 1 έως 17 του ν. 3869/2010 (Α' 130), τα άρθρα 1 έως 16 του ν. 4469/2017 (Α' 62), το άρθρο 62Α του ν.δ. 356/1974, καθώς και με συμφωνία που έχει επικυρωθεί δικαστικά σύμφωνα με τα άρθρα 99 και επόμενα του ν. 3588/2007 (Α' 153) ή με άλλη διάταξη νόμου, και αναλογούν στον οφειλέτη (πολλαπλασιαστής) επί συντελεστή (πολλαπλασιαστέος) που μπορεί να κλιμακώνεται ανά δόση και είδος ρύθμισης και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τρία (3) και μεγαλύτερος από τεσσεράμισι (4,5). Σε περίπτωση που έχει επιβληθεί κατάσχεση σε δηλωθέντα κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ν.δ. 356/1974 τραπεζικό λογαριασμό ή λογαριασμό πληρωμών, το ποσό περιορισμού που προκύπτει προστίθεται στο όριο του ακατάσχετου των χιλίων διακοσίων πενήντα (1.250) ευρώ αποκλειστικά κατά το μέρος που υπερβαίνει το όριο αυτό και αποκλείεται ο σωρευτικός υπολογισμός αυτού σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του μήνα.

5. Οι έλεγχοι για την εγκυρότητα του λογαριασμού που δηλώνεται και των προϋποθέσεων χορήγησης του ευεργετήματος, ο υπολογισμός του ποσού του περιορισμού, καθώς και η ηλεκτρονική γνωστοποίηση από τη Φορολογική Διοίκηση του ποσού αυτού προς τον τρίτο διενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύναται να ορίζονται περαιτέρω προϋποθέσεις, ο συντελεστής και τα κριτήρια προσδιορισμού του ποσού του περιορισμού, η διαδικασία ανάκλησης αυτού, η διαδικασία υποβολής της αίτησης, ο τρόπος ελέγχου του λογαριασμού, υποβολής της γνωστοποίησης στον τρίτο και πιστοποίησης του χρόνου της παραλαβής, τα στοιχεία των υποβαλλόμενων γνωστοποιήσεων, οι υποχρεώσεις των τρίτων του άρθρου 30B του ν.δ. 356/1974 και ο τρόπος ενημέρωσής τους από τη Φορολογική Διοίκηση για την υποβαλλόμενη δήλωση και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

7. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για τις κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί για την είσπραξη οφειλών που έχουν ήδη υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

Άρθρο 131

Στο άρθρο 68 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η περίπτωση α' της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής: «Οι Πρωτοδικές και οι Αντισταθμιστικές Πρωτοδικών. Επίσης, διορίζονται, μόνο κατόπιν αίτησής τους, οι Πρόεδροι Πρωτοδικών και οι Εισαγγελείς Πρωτοδικών, εξαιρουμένων όσων ασκούν καθήκοντα διεύθυνσης των οικείων δικαστηρίων και εισαγγελιών, των αναπληρωτών τους για τη διαδικασία των εκλογών, καθώς και όσων εξ αυτών ασκούν άλλα καθήκοντα σχετικά με την εκλογική διαδικασία κατά την ημέρα της διενέργειας αυτής.»

2. Η περίπτωση ιβ' της παραγράφου 3 αντικαθίσταται ως εξής: «ιβ) Οι υπάλληλοι με βαθμό Α', Β' και Γ', καθώς και οι υπάλληλοι με βαθμό Δ' που είναι πτυχιούχοι νομικής της γραμματείας των δικαστηρίων, δηλαδή του Συμβουλίου Επικράτειας, όλων των πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων, των εισαγγελιών, της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και των έμμισθων υποθηκοφυλακείων.»

3. Η περίπτωση ιε' της παραγράφου 3 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής: «ιε) Οι δικαστικοί υπάλληλοι με βαθμό Α', Β' και Γ', καθώς και οι υπάλληλοι με βαθμό Δ' που είναι πτυχιούχοι νομικής του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικράτειας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.»

4. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012, οι λέξεις «με βαθμό τουλάχιστον Β'» διαγράφονται.

5. Η παράγραφος 10 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Οι εισηγητές του Συμβουλίου Επικράτειας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι Πρόεδροι και Εισαγγελείς Πρωτοδικών, οι Πρωτοδικές, οι Αντισταθμιστικές Πρωτοδικών, οι Πάρεδροι Πρωτοδικείων και Εισαγγελιών Πρωτοδικών, οι Πρωτοδικές και οι Πάρεδροι των Διοικητικών Πρωτοδικείων, καθώς και οι Ειρηνοδίκες και Πταισματοδίκες, διορίζονται ως τακτικοί ή αναπληρωτές αντιπρόσωποι της Δικαστικής Αρχής στα μεγαλύτερα εκλογικά τμήματα της περιφέρειας που υπηρετούν και κατά προτίμηση στα πλησιέστερα της έδρας της περιφέρειας και της άμεσης εποπτείας των εφόρων.»

Άρθρο 132

Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 16 Μαΐου 2019

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης
και Υπουργός
Οικονομίας και Ανάπτυξης
ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

Εσωτερικών
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομίας και Ανάπτυξης
ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΙΤΣΙΟΡΛΑΣ

Υφυπουργός
Οικονομίας και Ανάπτυξης
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗΣ

Παιδείας, Έρευνας
και Θρησκευμάτων
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Υφυπουργός
Παιδείας, Έρευνας
και Θρησκευμάτων
ΜΕΡΟΠΗ ΤΖΟΥΦΗ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

Υφυπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Υφυπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ

Προστασίας του Πολίτη
ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Οικονομικών
ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Υφυπουργός
Οικονομικών
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

Υγείας
ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Υγείας
ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

Διοικητικής Ανασυγκρότησης
**ΜΑΡΙΑ-ΕΛΙΖΑ
ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΜΥΡΣΙΝΗ ΖΟΡΜΠΑ

Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΡΑΤΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής
ΦΩΤΙΟΣ-ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων
ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

Τουρισμού
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 16 Μαΐου 2019

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ